

سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتی
(سهامی عام)
کارکنان بانک

گزارش فعالیت هیئت مدیره به مجمع –

سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

بهمن ماه ۱۴۰۳

فهرست مطالب

فهرست مطالب

۲	فهرست مطالب
۷	تأییدیه مدیران
۸	وضعیت عملکرد شرکت
۱۰	پیام هیأت مدیره
۱۱	بخش اول: مروری بر اقتصاد جهان، بازارهای جهانی کامودیتی، اقتصاد ایران و بورس اوراق بهادار کشور
۱۲	۱- مروری بر اقتصاد جهان
۱۲	۱-۱ مروری بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن برای سال ۲۰۲۵
۱۳	۲-۱ رشد اقتصادی
۱۴	۳-۱ تجارت جهانی
۱۶	۴-۱ تورم
۱۸	۵-۱ اشتغال و بیکاری
۱۹	۶-۱ وضعیت مالی دولت‌ها
۲۰	۷-۱ بازار جهانی ارزها
۲۱	۸-۱ عملکرد بازارهای سهام بزرگ جهان
۲۳	۹-۱ چشم‌انداز اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵
۲۳	۲- مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی
۲۳	۱-۲ صنعت پتروشیمی
۲۴	۱-۱-۲ متانول
۲۶	۲-۱-۲ اوره
۲۷	۳-۱-۲ الفین
۲۷	۲-۲ صنعت فلزات اساسی
۲۷	۱-۲-۲ سنگ آهن و محصولات فولادی
۳۰	۲-۲-۲ مس
۳۱	۳-۲-۲ روی
۳۲	۳-۲ تحولات نفت
۳۳	۳- مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴
۳۳	۱-۳ رشد اقتصادی و اجزای آن
۳۴	۲-۳ تورم و شاخص‌های قیمت
۳۴	۱-۲-۳ شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی
۳۵	۳-۳ تجارت خارجی
۳۶	۴-۳ بازار کار و نرخ بیکاری
۳۷	۵-۳ بازار پول و سیاست‌های پولی

فهرست مطالب

۳۸	۶-۳ تحولات بازار ارز و سیاست‌های ارزی
۳۹	۷-۳ بازار مسکن و تحولات قیمت و بازدهی
۴۰	۸-۳ مقایسه بازدهی دارایی‌های نقدشونده
۴۰	۹-۳ چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴
۴۱	۴- مروری بر بورس اوراق بهادار
۴۱	۱-۴ تحولات عمده بورس در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰
۴۱	۲-۴ روند شاخص بورس اوراق بهادار
۴۲	۳-۴ وضعیت معاملات در بورس اوراق بهادار
۴۲	۴-۴ روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران
۴۳	۵-۴ بازدهی بازار بورس اوراق بهادار
۴۴	۶-۴ ورود و خروج پول اشخاص حقیقی
۴۵	بخش دوم: نگاهی بر وضعیت و عملکرد شرکت
۴۶	۱- تاریخچه، موضوع فعالیت، سرمایه و سهامداران و نیروی انسانی شرکت
۴۶	۲- روند افزایش سرمایه‌های شرکت
۴۷	۳- ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس
۴۸	۴- بررسی عملکرد پرتفوی بورسی شرکت
۴۹	۵- ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت
۵۰	۱-۵ ترکیب سرمایه‌گذاری‌های بورسی
۵۳	۲-۵ ترکیب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های غیر بورسی
۵۳	۱-۲-۵ شرکت کارگزاری سینا
۵۳	۲-۲-۵ شرکت گسترش ایوان پایدار
۵۳	۳-۲-۵ شرکت سبدگردان پیشرفت و توسعه صبا
۵۳	۴-۲-۵ شرکت خدماتی بازرگانی آتیه امید شهریار
۵۳	۵-۲-۵ سرمایه‌گذاری در بخش املاک و مستغلات
۵۴	۶-۲-۵ صندوق سرمایه‌گذاری و اوراق بدهی
۵۴	۶- اطلاعات مالی شرکت
۵۴	۱-۶ خلاصه صورت وضعیت مالی
۵۶	۲-۶ خلاصه سود و زیان
۵۷	۷- ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV)
۵۸	۸- وضعیت سهام شرکت و بازدهی آن در بورس
۵۹	۹- حاکمیت شرکتی
۵۹	۱-۹ ترکیب اعضای هیأت مدیره
۶۰	۲-۹ اطلاعات در مورد کمیته‌های تخصصی هیأت مدیره
۶۱	۳-۹ اطلاعات در مورد تعداد جلسات هیأت مدیره و حضور اعضا در جلسات

فهرست جداول

۶۱	۴-۹ اطلاعات درباره حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره.....
۶۱	۵-۹ اطلاعات مربوط به حسابرس مستقل و بازرس قانونی.....
۶۱	۱۰- گزارش هیئت مدیره نسبت به کنترل‌های داخلی.....
۶۱	۱۰-۱ مسئولیت هیئت مدیره در قبال کنترل‌های داخلی.....
۶۱	۱۰-۲ چارچوب کنترل‌های داخلی.....
۶۱	۱۰-۳ ارزیابی کنترل داخلی.....
۶۱	۱۰-۴ اظهارنظر هیئت مدیره.....
۶۲	۱۱- گزارش تجزیه و تحلیل ریسک شرکت.....
۶۲	۱۱-۱ ریسک نوسانات نرخ سود بانکی.....
۶۲	۱۱-۲ ریسک نوسان نرخ ارز.....
۶۲	۱۱-۳ ریسک مربوط به عوامل بین المللی و یا تغییر مقررات دولتی.....
۶۲	۱۱-۴ ریسک نقدینگی.....
۶۲	۱۲- گزارش پایداری.....
۶۲	۱۲-۱ عملکرد محیط زیستی.....
۶۲	۱۲-۲ مسئولیت اجتماعی، سلامت، بهداشت و آموزش کارکنان.....
۶۲	۱۳- فعالیت‌های توسعه منابع انسانی.....
۶۳	بخش سوم: اهم فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده در سال مالی مورد گزارش و برنامه های آتی شرکت.....
۶۴	۱- اهم اقدامات انجام شده.....
۶۶	۲- برنامه های آتی.....
۶۶	بخش چهارم: پیشنهاد هیأت مدیره.....

فهرست جداول

۱۴	جدول ۱- نرخ رشد اقتصادی در جهان طی دوره ۲۰۲۱-۲۰۲۵ (درصد).....
۱۵	جدول ۲- نرخ رشد تجارت کالا و خدمات در مناطق مختلف جهان طی دوره ۲۰۲۱-۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد).....
۱۷	جدول ۳- نرخ تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵.....
۱۸	جدول ۴- نرخ بیکاری مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد).....
۱۹	جدول ۵- نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد).....
۲۲	جدول ۶- بازدهی بورس‌های معتبر جهان در سال ۲۰۲۴ (درصد).....
۳۰	جدول ۷ - مقدار تولید ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا از سال ۲۰۲۰ تا ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۴ (میلیون تن).....
۳۴	جدول ۸- درصد تغییر (رشد) تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی و اقلام هزینه‌ای - به قیمت های ثابت ۱۳۹۵.....
۳۴	جدول ۹- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق کشور منتهی به آذر ۱۴۰۱-۱۴۰۳.....
۳۵	جدول ۱۰- سهم از رشد اجزای شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی کشور در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳.....
۳۶	جدول ۱۱- عملکرد صادرات غیر نفتی و واردات طی ۸ ماه نخست سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳.....
۳۶	جدول ۱۲- تغییرات عمده بازار کار در تابستان ۱۴۰۲-۱۴۰۳ (هزار نفر-درصد).....

فهرست نمودارها

جدول ۱۳- تغییرات اشتغال به تفکیک بخش های اقتصادی در پاییز ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (هزار نفر).....	۳۶
جدول ۱۴- نقدینگی و اجزای پایه پولی از سمت عرضه ۱۴۰۱-۱۴۰۳ (هزار میلیارد ریال).....	۳۷
جدول ۱۵- نقدینگی و اجزای آن در سمت تقاضا ۱۴۰۲-۱۴۰۳ (هزار میلیارد ریال-درصد).....	۳۷
جدول ۱۶- نرخ دلار امریکا در سال منتهی به آذر ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (ریال-درصد).....	۳۹
جدول ۱۷- عملکرد معاملات مسکن انجام شده در شهر تهران در دوره های سالانه منتهی به پایان مرداد ۱۴۰۳.....	۳۹
جدول ۱۸- آمار متغیرهای بورس اوراق بهادار تهران در سنوات گذشته.....	۴۱
جدول ۱۹- سهامداران شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها.....	۴۶
جدول ۲۰- وضعیت نیروی انسانی شرکت.....	۴۶
جدول ۲۱- افزایش سرمایه های شرکت.....	۴۷
جدول ۲۲- مقایسه گردش پرتفوی بورسی وسکاب و گردش معاملات بورس در سنوات گذشته.....	۴۸
جدول ۲۳- ترکیب سرمایه گذاری های شرکت به بهای تمام شده.....	۴۹
جدول ۲۴- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بورسی شرکت.....	۵۰
جدول ۲۵- ترکیب شرکت های موجود در پرتفوی بورسی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۳۰.....	۵۲
جدول ۲۶- سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی.....	۵۳
جدول ۲۷- املاک و مستغلات.....	۵۴
جدول ۲۸- سرمایه گذاری با درآمد ثابت.....	۵۴
جدول ۲۹- خلاصه صورت وضعیت مالی.....	۵۴
جدول ۳۰- خلاصه صورت سود و زیان.....	۵۶
نمودار ۴۰- روند تاریخی درآمدها.....	۵۶
جدول ۳۱- محاسبه ارزش خالص دارایی های شرکت در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰.....	۵۷
جدول ۳۲- ترکیب اعضای هیأت مدیره.....	۵۹
جدول ۳۳- اطلاعات مربوط به مشخصات، تحصیلات و سوابق اعضاء هیأت مدیره.....	۶۰

فهرست نمودارها

نمودار ۱- نرخ برابری یوان چین به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴.....	۲۰
نمودار ۲- روند شاخص دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴.....	۲۰
نمودار ۳- نرخ برابری یورو به دلار در سال ۲۰۲۴.....	۲۰
نمودار ۴- نرخ برابری پوند انگلستان به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴.....	۲۰
نمودار ۵- نرخ برابری روبل روسیه به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴.....	۲۱
نمودار ۶- نرخ برابری روپیه به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴.....	۲۱
نمودار ۷- روند شاخص بورس S&P۵۰۰ در سال ۲۰۲۴.....	۲۱
نمودار ۸- روند شاخص بورس شانگهای چین در سال ۲۰۲۴.....	۲۲
نمودار ۹- روند شاخص EURO STOXX ۵۰ در سال ۲۰۲۴.....	۲۲
نمودار ۱۰- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت نفت خام در سال ۲۰۲۴.....	۲۵

فهرست نمودارها

نمودار ۱۱- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت گاز طبیعی هنری هاب آمریکا در سال ۲۰۲۴	۲۵
نمودار ۱۲- روند قیمت جهانی اوره و ذرت در سال ۲۰۲۴	۲۶
نمودار ۱۳- روند قیمتی اوره و گاز طبیعی در سال ۲۰۲۴	۲۶
نمودار ۱۴- روند قیمتی نفتا، اتیلن و پروپیلن در سال ۲۰۲۴	۲۷
نمودار ۱۵- روند قیمتی سنگ آهن و فولاد چین در سال ۲۰۲۴	۲۸
نمودار ۱۶- روند قیمتی سنگ آهن و قراضه در سال ۲۰۲۴	۲۸
نمودار ۱۷- روند قیمت جهانی سنگ آهن، بیلت و ورق گرم در منطقه دریای سیاه در سال ۲۰۲۴	۲۹
نمودار ۱۸- سهم ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۴	۲۹
نمودار ۱۹- روند قیمت جهانی مس در سال ۲۰۲۴	۳۱
نمودار ۲۰- روند قیمت جهانی روی در سال ۲۰۲۴	۳۲
نمودار ۲۱- روند قیمت جهانی روی و فولاد چین در سال ۲۰۲۴	۳۲
نمودار ۲۲- روند قیمت جهانی نفت در سال ۲۰۲۴	۳۳
نمودار ۲۳- دالان نرخ سود در بازار بین بانکی طی یک سال منتهی به آذر ۱۴۰۳ (درصد)	۳۸
نمودار ۲۴- روند نرخ دلار نیمایی و بازار آزاد طی یک سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳ (ریال)	۳۸
نمودار ۲۵- مقایسه نرخ رشد قیمت مسکن، اجاره و CPI طی سالهای ۱۳۹۸ تا آبان ۱۴۰۳	۳۹
نمودار ۲۶- عملکرد دوره‌ای بازدهی دارایی‌های مالی و نقدشونده منتهی به پایان آذر ۱۴۰۳ (درصد)	۴۰
نمودار ۲۷- روند شاخص بورس اوراق بهادار تهران در دو سال اخیر	۴۱
نمودار ۲۸- خلاصه وضعیت معاملات بورس اوراق بهادار در سالهای ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳	۴۲
نمودار ۲۹- روند سالیانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار	۴۲
نمودار ۳۰- روند ماهانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰	۴۳
نمودار ۳۱- بازده تجمعی ماهانه بورس	۴۳
نمودار ۳۲- ورود پول اشخاص حقیقی	۴۴
نمودار ۳۳- مقایسه ارزش معاملات سالیانه شرکت	۴۷
نمودار ۳۴- مقایسه بازدهی شاخص بورس، شاخص هم وزن و بازدهی پرتفوی بورسی شرکت	۴۸
نمودار ۳۵- مقایسه ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در دو سال اخیر	۴۹
نمودار ۳۶- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس ارزش روز در آذرماه سال ۱۴۰۳	۵۱
نمودار ۳۷- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس بهای تمام شده در آذرماه سال ۱۴۰۳	۵۱
نمودار ۳۸- روند تاریخی مجموع دارایی‌ها	۵۵
نمودار ۳۹- روند تاریخی حقوق صاحبان سهام	۵۵
نمودار ۴۱- نمودار خالص ارزش دارایی‌ها طی سال مالی (پرتفوی بورسی به همراه اوراق با درآمد ثابت)	۵۷
نمودار ۴۲- ارزش معاملات سالیانه سهام شرکت در بورس	۵۸
نمودار ۴۳- روند قیمت روزانه سهام شرکت	۵۸

تأییدیه مدیران

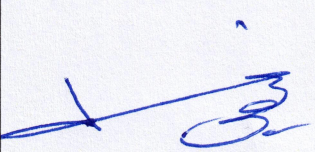
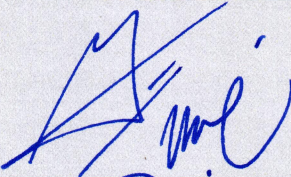
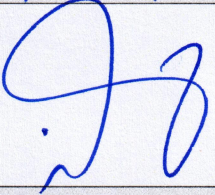
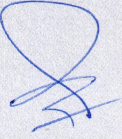
تأییدیه مدیران

با نام و یاد پروردگار یگانه، ضمن عرض خیر مقدم به سهامداران محترم، گزارش فعالیت هیأت مدیره شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی کارکنان بانک‌ها (سهامی عام) برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ تقدیم می‌گردد.

در اجرای مفاد ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده ۴۵ قانون بازار اوراق بهادار، بدین‌وسیله گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ بر پایه سوابق، مدارک و اطلاعات موجود، تهیه و به شرح زیر تقدیم می‌گردد.

گزارش حاضر به عنوان یکی از گزارش‌های سالانه هیأت مدیره به مجمع، مبتنی بر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بوده و اطلاعاتی را در خصوص وضع عمومی شرکت و عملکرد هیأت مدیره فراهم می‌آورد.

به نظر اینجانبان اطلاعات مندرج در این گزارش که درباره عملیات و وضع عمومی شرکت می‌باشد، با تأکید بر ارائه منصفانه نتایج عملکرد شرکت و در جهت حفظ منافع آن و انطباق با مقررات قانونی و اساسنامه شرکت تهیه و ارائه گردیده است. این اطلاعات هماهنگ با واقعیت‌های موجود بوده و اثرات آنها در آینده تا حدی که در موقعیت فعلی می‌توان پیش‌بینی نمود، به نحو درست و کافی در این گزارش ارائه گردیده و هیچ موضوعی که عدم آگاهی از آن موجب گمراهی استفاده‌کنندگان می‌شود، از گزارش حذف نگردیده و در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ به تأیید هیأت مدیره رسیده است.

اعضای هیأت مدیره	نماینده شخص حقوقی	سمت	امضاء
شرکت توسعه و عمران سپهر هشتم	فرهاد امیر حسینی	رئیس هیئت مدیره - غیر موظف	
صندوق بازنشتگی، وظیفه و از کار افتادگی پس انداز کارکنان بانک‌ها	میثم بلغوریان	نائب رئیس هیئت مدیره - غیر موظف	
شرکت ستاره عمران زمین	علی حسین زاده گوهری	عضو هیئت مدیره و مدیر عامل	
شرکت لیزینگ بازنشتگان مشرق زمین	امیرعباس کریم زاده	عضو هیئت مدیره - غیر موظف	
شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	سیدعلی ناجی اصفهانی	عضو هیئت مدیره - موظف	

وضعیت عملکرد شرکت

وضعیت عملکرد شرکت

اطلاعات مالی شرکت اصلی					شرح
۱۴۰۳/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۳۹۹/۰۹/۳۰	
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
۱۱,۰۴۰,۳۶۳	۱۰,۸۴۶,۳۴۳	۹,۱۲۵,۵۹۵	۱۳,۳۹۲,۱۲۲	۱۳,۶۰۲,۲۱۴	درآمدهای عملیاتی
۱۰,۷۰۴,۰۶۱	۱۰,۶۱۵,۲۱۴	۸,۹۶۲,۶۳۵	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۱۳,۵۲۲,۷۱۴	سود (زیان) عملیاتی
۱۰,۶۵۳,۰۶۲	۱۰,۶۰۵,۲۵۴	۸,۹۶۲,۶۳۵	۱۳,۲۸۱,۱۲۳	۱۳,۵۲۵,۱۳۴	سود خالص پس از کسر مالیات
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
۴۵,۱۹۹,۷۷۹	۴۰,۴۶۶,۷۸۳	۳۴,۶۰۲,۵۷۵	۳۰,۸۱۱,۴۱۲	۲۲,۶۵۸,۰۸۳	جمع دارایی‌ها
۷۰۸,۵۵۴	۶۲۸,۶۲۰	۵۶۹,۶۶۷	۳۴۱,۱۳۸	۳۶۸,۹۳۵	جمع بدهی‌ها
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه ثبت شده
۴۴,۴۹۱,۲۲۵	۳۹,۸۳۸,۱۶۳	۳۴,۰۳۲,۹۰۹	۳۰,۴۷۰,۲۷۴	۲۲,۲۸۹,۱۴۸	جمع حقوق مالکانه
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
۴۹,۴۶۴,۰۰۰	۴۶,۷۲۸,۰۰۰	۳۴,۵۹۶,۰۰۰	۳۵,۰۷۶,۰۰۰	۳۹,۸۴۰,۰۰۰	ارزش روز شرکت
۷۵,۰۶۸,۶۹۹	۶۸,۵۳۱,۲۵۲	۴۹,۵۴۳,۹۸۶	۴۷,۸۹۹,۵۰۶	۲۲,۸۸۴,۵۴۲	ارزش خالص دارایی‌های شرکت
نرخ بازده (درصد)					
۲۱.۳۰	۴۷.۷۰	۱۳.۵۰	۸.۴۰-	۳۰.۶.۵	بازده شاخص کل بورس
۲۱.۱	۵۴.۰	۱۸.۵	۵.۱	۳۲۲.۹	بازده پرتفوی بورسی شرکت
۲۵	۲۸	۲۷	۵۰	۸۱	بازده دارایی‌ها (ROA)
۲۵	۲۹	۲۸	۵۰	۸۳	بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)
اطلاعات مربوط به هر سهم					
۲۴,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۶,۰۰۰	تعداد سهام در زمان برگزاری مجمع (میلیون سهم)
۴۴۴	۴۴۲	۷۴۷	۱۱۰۷	۲۲۵۴	سود خالص هر سهم - ریال
---	۲۵۰	۴۰۰	۴۵۰	۸۵۰	سود نقدی هر سهم - ریال
۱,۸۵۴	۱,۶۶۰	۲,۸۳۶	۲,۵۳۹	۳,۷۱۵	ارزش دفتری هر سهم - ریال
۲,۰۶۱	۱,۹۴۷	۲,۸۸۳	۲,۹۲۳	۶,۶۴۰	قیمت هر سهم
سایر اطلاعات					
۲۵	۲۶	۲۶	۲۶	۲۳	تعداد کارکنان - نفر

وضعیت عملکرد شرکت

اطلاعات مالی تلفیقی گروه					
شرح	۱۳۹۹/۰۹/۳۰	۱۴۰۰/۰۹/۳۰	۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
درآمدهای عملیاتی	۱۳,۹۵۸,۱۶۲	۱۳,۷۱۷,۹۹۸	۹,۳۲۵,۵۲۴	۱۱,۳۳۲,۰۱۰	۱۱,۳۷۶,۰۳۴
سود (زیان) عملیاتی	۱۳,۷۷۴,۴۴۹	۱۳,۴۶۵,۰۲۰	۹,۰۰۲,۹۹۴	۱۰,۸۴۳,۶۹۷	۱۰,۷۲۸,۹۳۵
سود خالص پس از کسر مالیات	۱۳,۷۰۹,۰۶۱	۱۳,۳۸۲,۰۶۸	۸,۹۸۱,۰۷۳	۱۰,۷۸۴,۷۴۰	۱۰,۶۷۹,۴۱۵
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
جمع دارایی‌ها	۲۴,۶۲۵,۵۵۶	۳۳,۷۴۷,۲۵۶	۳۶,۴۳۱,۱۴۱	۵۴,۴۷۱,۰۴۳	۵۸,۰۴۷,۱۲۱
جمع بدهی‌ها	۲,۲۱۳,۰۳۸	۳,۰۵۲,۶۷۰	۲,۱۵۵,۴۸۳	۱۴,۱۵۱,۷۱۳	۱۳,۰۴۸,۳۷۷
سرمایه ثبت شده	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
جمع حقوق مالکانه	۲۲,۴۱۲,۵۱۸	۳۰,۶۹۴,۵۸۶	۳۴,۲۷۵,۶۵۹	۴۰,۳۱۹,۳۲۹	۴۴,۹۹۸,۷۴۴
اطلاعات عملکرد مالی طی دوره (مبالغ به میلیون ریال)					
ارزش روز شرکت	۳۹,۸۴۰,۰۰۰	۳۵,۰۷۶,۰۰۰	۳۴,۵۹۶,۰۰۰	۴۶,۷۲۸,۰۰۰	۴۹,۴۶۴,۰۰۰
ارزش خالص دارایی‌های شرکت	۲۲,۸۸۴,۵۴۲	۴۷,۸۹۹,۵۰۶	۴۹,۵۴۳,۹۸۶	۶۸,۵۳۱,۲۵۲	۷۵,۰۶۸,۶۹۹
نرخ بازده (درصد)					
بازده شاخص کل بورس	۳۰.۶.۵	۸.۴۰-	۱۳.۵۰	۴۷.۷۰	۲۱.۳۰
بازده پرتفوی بورسی شرکت	۳۲۲.۹	۵.۱	۱۸.۵	۵۴.۰	۲۱.۱
بازده دارایی‌ها (ROA)	۷۷	۴۶	۲۶	۲۴	۱۹
بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)	۸۴	۵۰	۲۸	۲۹	۲۵
اطلاعات مربوط به هر سهم					
تعداد سهام در زمان برگزاری مجمع (میلیون سهم)	۶,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۲۴,۰۰۰
سود خالص هر سهم - ریال	۲۲۸۵	۱۱۱۵	۷۴۸	۴۴۹	۴۴۵
سود نقدی هر سهم - ریال	۸۵۰	۴۵۰	۴۰۰	۲۵۰	---
ارزش دفتری هر سهم - ریال	۳,۷۳۵	۲,۵۵۸	۲,۸۵۶	۱,۶۸۰	۱,۸۷۵
قیمت هر سهم	۶,۶۴۰	۲,۹۲۳	۲,۸۸۳	۱,۹۴۷	۲,۰۶۱
سایر اطلاعات					
تعداد کارکنان - نفر	۵۵	۵۶	۵۵	۵۸	۵۵

پیام هیأت مدیره

پیام هیأت مدیره

سیاس و ستایش پروردگار منان را که با عنایات و توجهات خود و با اراده و تلاش یکایک اعضای هیأت مدیره و کارکنان سختکوش و همچنین حمایت و اعتماد سهامداران عزیز توانستیم در سالی که از سوي مقام معظم رهبري (مد ظله العالی) سال «جهش تولید با مشارکت مردم» نامیده شد، افتخار خدمت رسانی در شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی کارکنان بانکها را داشته باشیم. امید است در سال مالی جدید بتوانیم ضمن تعامل سازنده با سهامداران محترم، هدف‌گذاری مناسب جهت تحقق بخشیدن به رسالت اصلی شرکت که همانا حفظ و افزایش ثروت سهامداران محترم، رشد پایدار سودآوری شرکت و تعالی کارکنان شرکت است، سهمی در تحقق اهداف ملی در عرصه اقتصاد کشور داشته باشیم. هیأت مدیره شرکت امیدوار است در حد بضاعت و توان خویش توانسته باشند از امانتی که سهامداران به ایشان سپرده‌اند به نحو احسن حفظ و حراست نموده و برای ایشان و سایر ذینفعان شرکت ارزش‌های مستمر و بلند مدت ایجاد نمایند.

در بیستمین سال فعالیت، اهتمام هیأت مدیره شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی کارکنان بانکها در حفظ منافع سهامداران از طریق هدف‌گذاری استراتژیک، پیگیری برنامه‌ها و نظارت مستمر بر عملکرد شرکت و حمایت همه جانبه از شرکت، احترام به سرمایه انسانی ارزشمند و ارزش آفرین و بکارگیری دانش مدیریت سرمایه‌گذاری و اصول مدیریت استراتژیک در سرمایه‌گذاری‌ها، بوده است. با عنایت به هدف‌گذاری انجام شده، در سال مالی مورد گزارش، سود هر سهم مبلغ ۴۴۴ ریال کسب شده است. همچنین سایر اقدامات زیر در شرکت صورت گرفته است:

- ۱) شناسایی پیوسته صنایع با مزیت‌های نسبی جهت سرمایه‌گذاری؛ نظارت و کنترل مداوم و مستمر کمی و کیفی بر سرمایه‌گذاری‌های انجام شده؛ اصلاح مستمر ساختار سبد سهام شرکت و انطباق با صنایع کم‌ریسک و پر بازده
- ۲) اندازه‌گیری و کنترل سطح ریسک سرمایه‌گذاری‌ها با استفاده از شاخص‌های مختلف ریسک و ارزیابی عملکرد با هدف تحمل ریسک کمتر برای سرمایه‌گذاری‌ها به نحوی که معیارهای ریسک (بتا و انحراف معیار بازده)، ارقام پایین‌تری نسبت به متوسط بازار داشته باشد
- ۳) مدیریت بهینه دریافت مطالبات ناشی از سود تقسیمی در مجامع شرکت‌های حاضر در پرتفوی بورسی
- ۴) بهبود مستمر انضباط مالی شرکت و شفافیت و اطلاع رسانی مستمر از عملکرد شرکت و تعامل سازنده با ذینفعان اعم از سهامداران، کارکنان، سازمان و شرکت بورس، بانک‌ها و حسابرس
- ۵) برگزاری منظم و مستمر جلسات عادی و فوق‌العاده هیأت مدیره و مشارکت فعال هیأت مدیره در کمیته‌های تخصصی سرمایه‌گذاری، حسابرسی داخلی، کمیته ریسک و سایر کمیته‌های تخصصی
- ۶) پیگیری مستمر روند پیشرفت پروژه عاطفی
- ۷) تکمیل عملیات اجرایی ساختمان اداری واقع در خیابان پیروز و برگزاری مزایده جهت فروش مذکور
- ۸) پیگیری پرونده‌های مالیاتی سکاب و شرکتهای فرعی
- ۹) پیگیری و پرداخت مطالبات سنواتی سهامداران از طریق سجام

در پایان ضمن تشکر ویژه از سهامداران محترم به خاطر حمایت‌های همیشگی و همچنین تشکر و قدردانی از تلاش بی‌وقفه، همدلی و همراهی پرسنل شرکت در رسیدن به اهداف، امید است مجموعه تلاش‌های خالصانه هیأت مدیره، مدیران و کارکنان شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی کارکنان بانکها در سال مالی مورد گزارش مورد قبول درگاه احدیت قرار گرفته و به اعتماد بالای سهامداران ارج نهاده باشیم.

هیئت مدیره

بهمن ۱۴۰۳

بخش اول: مروری بر اقتصاد جهان، بازارهای جهانی کامودیتی، اقتصاد ایران و بورس اوراق بهادار کشور

بخش اول: مروری بر اقتصاد جهان، بازارهای جهانی کامودیتی، اقتصاد ایران و بورس اوراق بهادار کشور

مروری بر اقتصاد جهان

۱- مروری بر اقتصاد جهان

۱-۱ مروری بر اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن برای سال ۲۰۲۵

اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۴ رشد بسیار ناپایداری را تجربه کرد. اقتصادهای توسعه‌یافته، به‌ویژه ایالات متحده، عملکرد نسبتاً مطلوبی از خود نشان داده‌اند که ناشی از هزینه‌های بالای مصرف‌کننده و بازارهای کار بود. با این حال، رشد اقتصادی در مقایسه با سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ کاهش یافته بود. در مقابل، اروپا، به‌ویژه منطقه یورو، در شرایط نسبتاً رکودی قرار داشت که مهمترین دلایل آن، قیمت‌های بالای انرژی، اختلالات زنجیره تامین و تأثیر جنگ در اوکراین بود. اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه نیز در سال ۲۰۲۴ شرایط نا همگنی داشتند، برای نمونه قسمت‌هایی از آمریکای لاتین و آفریقا با بدهی‌های بالا و تورم دست و پنجه نرم کردند، در حالی که بخش‌هایی از آسیا تا حدودی اقتصاد انعطاف‌پذیری داشتند. از مشخصه‌های مهم اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۴ می‌توان به تورم پایدار، بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی، اختلالات زنجیره تامین، بحران بدهی‌های دولت‌ها و تغییرات آب و هوایی اشاره کرد.

در خصوص تورم، در حالی که برخی از بانک‌های مرکزی در ابتدا این سال پدیده تورم بالا را "گذرا" توصیف کردند، اما در پایان این دوره، پایداری و چسبندگی تورم موجب نگرانی بسیاری از اقتصادها شد. مهمترین عوامل تأثیرگذار بر عدم کاهش نرخ تورم عبارتند از:

- اختلالات زنجیره تامین: اختلالات مداوم به دلیل قرنطینه‌های مرتبط با بیماری کرونا، تنش‌های ژئوپلیتیکی و حمایت‌گرایی تجاری طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۳، جریان عرضه در سطح جهان را مختل کرده و منجر به افزایش قیمت‌ها شده است.
- قیمت انرژی: جنگ در اوکراین به طور قابل توجهی بر بازارهای انرژی تأثیر گذاشته و قیمت نفت و گاز را بالا برده و هزینه‌های انرژی را هم برای شرکت‌ها و هم برای مصرف‌کنندگان افزایش داده است.
- بازار کار: در برخی مناطق، افزایش فشار دستمزدها به افزایش تورم کمک کرد.
- محرك‌های مالی: اقدامات محرك مالی اعمال شده در طول همه‌گیری کرونا طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۳ به تورم ناشی از تقاضا در برخی کشورها منجر شد.

در سال‌های اخیر، بسیاری از بانک‌های مرکزی در سراسر جهان با افزایش شدید نرخ بهره برای مهار تورم واکنش نشان دادند که منجر به افزایش هزینه‌های استقرار و کاهش فعالیت‌های اقتصادی شده است. با این حال، اثربخشی و عوارض جانبی این افزایش نرخ همچنان یک بحث اصلی است.

دومین مشخصه مهم اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۴، بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی بود که چشم‌انداز اقتصاد جهانی را بیشتر پیچیده کرد. جنگ در اوکراین و تنش‌های سیاسی در خاورمیانه، زنجیره‌های تامین جهانی را مختل و نوسان قیمت انرژی را افزایش داد. همچنین تنش‌های تجاری بین اقتصادهای بزرگ ادامه دارد و کشورها به‌طور فزاینده‌ای اقدامات حمایتی را اتخاذ می‌کنند که این امر منجر به اختلال در جریان‌های تجارت و سرمایه‌گذاری جهانی شده است.

سطوح بالای بدهی جهانی، چه دولتی و چه خصوصی، همچنان یک نگرانی بزرگ برای اقتصادها به‌شمار می‌رود. افزایش نرخ بهره، خدمات بدهی را گران‌تر کرده و فشار بیشتری را بر خانوارها، مشاغل و دولت‌ها به‌ویژه در حال توسعه وارد کرده است. همچنین در سال ۲۰۲۴، رویدادهای شدید آب و هوایی، آشکارتر شده است و بر تولیدات کشاورزی، زیرساخت‌ها و زنجیره تامین تأثیر گذاشته است.

در خصوص چشم‌انداز اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۵، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی را تجربه کند. انتظار می‌رود که سرعت رشد در نقاط مختلف یکسان نباشد و رشد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته به طور بالقوه کاهش بیشتری داشته باشند، و البته برخی از بازارهای نوظهور ممکن است شاهد بازگشت قوی‌تری باشند. همچنین انتظار می‌رود پیامدهای افزایش نرخ بهره در سالیان گذشته، در سال ۲۰۲۵ به طور کامل آشکار شود. در واقع ادامه افزایش نرخ بهره و کاهش هزینه‌های مصرف‌کننده، فعالیت‌های اقتصادی به ویژه در کشورهای توسعه‌یافته را کاهش داده است. با این وجود، انتظار می‌رود برخی از بازارهای نوظهور، به ویژه در آسیا، رشد قوی‌تری را تجربه کنند که ناشی از مصرف داخلی و سرمایه‌گذاری است. با این حال، بسیاری از اقتصادها هنوز با چالش‌های مهم مرتبط با بدهی، تورم و شوک‌های خارجی روبرو خواهند بود. در خصوص بقیه حوزه‌ها، انتظار می‌رود:

- اختلالات زنجیره‌های تامین به تدریج متعادل شود، اما احتمال بروز اختلالات جدید (به واسطه سیاست‌های دولت جدید ایالات متحده آمریکا) همچنان یک نگرانی است.
- فشار دستمزدها، اگرچه نشانه‌هایی از کاهش را نشان می‌دهد، همچنان به حفظ تورم بالا کمک می‌کند.
- بانک‌های مرکزی به سیاست‌گذاری خود بین مدیریت تورم و حمایت از رشد اقتصادی ادامه خواهند داد.
- حفظ نرخ بهره بالا در برخی کشورها محتمل است، در حالی که برخی دیگر ممکن است در پایان سال ۲۰۲۵ سیاست‌های تسهیل‌کننده را در نظر بگیرند.

مروری بر اقتصاد جهان

- سیاست‌های مالی در سال ۲۰۲۵ با کاهش محرک‌ها و تمرکز بر پرداختن به مسائل ساختاری خاص هدفمندتر خواهد شد.
- مدیریت سطوح بالای بدهی عمومی یک نگرانی عمده برای دولت‌ها در سراسر جهان خواهد بود.
- پیشرفت فناوری، به ویژه در زمینه‌هایی مانند هوش مصنوعی و انرژی‌های تجدیدپذیر، می‌تواند به طور بالقوه به رشد بلندمدت کمک کند.
- عدم قطعیت ژئوپلیتیک همچنان عامل مهمی در سال ۲۰۲۵ خواهد بود. به عبارتی، هر گونه تشدید یا کاهش تنش درگیری در اوکراین تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد جهانی، به ویژه در اتحادیه اروپا خواهد داشت.

۲-۱ رشد اقتصادی

براساس جدیدترین پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول (IMF¹)، اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ رشد ۳/۲ درصدی را همانند سال ۲۰۲۴ تکرار خواهد کرد. نگاهی به ترکیب رشد اقتصادی در کشورها و مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که اگرچه اقتصادهای جهانی پس از رهایی از پاندمی کرونا در انتهای سال ۲۰۲۰ و بازگشایی کسب و کارها با رشدهای مثبت قابل توجهی در سال ۲۰۲۱ مواجه شدند (که البته انباشت تقاضا، تورم‌های بالایی را برای سال‌های بعدی موجب شد)، اما در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۴ رویدادهای سیاسی (تداوم جنگ در اوکراین و تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه)، اقتصاد (سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی جهت کنترل تورم، کاهش تقاضای کل و کندی رشد سرمایه‌گذاری)، اجتماعی (تغییر سبک زندگی در دوران پساکرونا و افزایش تحرکات احزاب راست افراطی در کشورهای توسعه یافته) مانع از تداوم رشدهای بالا شد، به گونه‌ای که رشد اقتصاد جهانی از ۶/۶ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۳/۶ درصد در سال ۲۰۲۲ و از ۳/۳ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۳/۲ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت. رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته در سال ۲۰۲۴ با تغییرات محدودی نسبت به سال ۲۰۲۳ حدود ۱/۸ درصد بود. با این وجود افزایش رشد اقتصادی انگلستان از ۰/۳ درصد به ۱/۱ و کوچک شدن اقتصاد ژاپن از ۱/۷ درصد به ۰/۳ درصد قابل توجه بود. حوزه یورو همانند سال ۲۰۲۳، شرایط اقتصادی نامساعدی را در سال ۲۰۲۴ سپری کرد که علاوه بر تنش‌های منطقه‌ای، افزایش نرخ بهره و کاهش سرمایه‌گذاری و همچنین افت تقاضای مصرف‌کنندگان موجب رشد کمتر از ۱ درصدی اقتصاد این منطقه شد.

رشد اقتصادی کشورهای نوظهور و در حال توسعه نیز که در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۷ درصد بود در سال‌های بعد با نوسان محدود در دامنه ۴ درصد قرار داشت. در این بین کاهش رشد اقتصادی چین از ۵/۲ درصد به ۴/۸ درصد در سال ۲۰۲۴ نیز قابل توجه بود. در همین حال، دیگر گول اقتصاد آسیا (هند) توانست رشد قابل توجه ۷ درصد را در سال ۲۰۲۴ به ثبت برساند و در میان کشورهای توسعه یافته و نوظهور، بالاترین رشد اقتصادی را در این سال به خود اختصاص دهد. رشد اقتصادی کشورهای منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی در سال ۲۰۲۴ کمتر از متوسط جهانی و در حدود ۲/۴ درصد بود.

براساس این گزارش، انتظار می‌رود با تداوم تنش‌های ژئوپلیتیکی در شرق اروپا و خاورمیانه، تنش‌های تجاری بین گول‌های اقتصادی (آمریکا و چین)، تدام سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی (حفظ نرخ‌های بهره بالاتر از دوران پیش از شیوع کرونا، علیرغم کاهش محدود طی سال ۲۰۲۴) در سال ۲۰۲۵، منجر به کاهش سرمایه‌گذاری و تقاضای نهایی پایین شود (همانند سال ۲۰۲۴). براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، انتظار می‌رود اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ حدود ۳/۲ درصد رشد کند که این رشد مستلزم رشد اقتصادی حدود ۱/۸ درصد برای کشورهای توسعه یافته و ۴/۲ درصد برای اقتصادهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه است. انتظار می‌رود اندازه اقتصاد آمریکا که در سال ۲۰۲۴ حدود ۲/۸ درصد بزرگ شده بود، در سال ۲۰۲۵ فقط حدود ۲/۲ درصد رشد کند. با این اوصاف اقتصاد حوزه یورو که در سال ۲۰۲۴ بطور ضمنی از رکود اقتصادی رنج می‌برد، در سال ۲۰۲۵ با بهبود تدریجی به ۱/۲ درصد افزایش خواهد یافت. البته در گزارش بانک جهانی نیز رشد این منطقه محدود و در حدود ۱ درصد برای سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی شده است. در حوزه یورو، اقتصاد آلمان (که با بیشترین آسیب مواجه شده بود) در سال ۲۰۲۵ نیز با رشد محدود ۰/۸ درصد همراه خواهد بود. براساس گزارش‌های اخیر صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی، رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه و نوظهور در سال ۲۰۲۵ در حدود ۴/۱-۴/۲ درصد خواهد بود. انتظار می‌رود رشد اقتصادی چین از ۴/۸ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۴/۵ درصد در سال ۲۰۲۵ کاهش و در طرف مقابل رشد اقتصادی هند نسبتاً بالا و حدود ۶/۷-۶/۵ درصد باشد. البته تثبیت رشدهای بالای اقتصاد هند در طول سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ سهم این کشور را در یک اقتصاد جهانی افزایش خواهد داد. لازم به ذکر است که مهمترین عامل رشد بالای اقتصاد هند، رشد تقاضای داخلی این کشور می‌باشد. براساس گزارش هر دو نهاد مذکور، اقتصاد هند بالاترین رشد را در سال‌های ۲۰۲۲-۲۴ در میان ۲۰ قدرت اقتصادی جهان به خود اختصاص داده است. براساس گزارش IMF، رشد اقتصادی ایران که در سال ۲۰۲۴ حدود ۳/۷ درصد بود، در سال ۲۰۲۵ با افت ۰/۶ واحد درصدی حدود ۳/۱ درصد خواهد بود. در طرف مقابل، رشد اقتصادی ایران در گزارش بانک جهانی نیز حدود ۲/۷ درصد برای سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی شده است.

¹ International Monetary Fund

مروری بر اقتصاد جهان

جدول ۱- نرخ رشد اقتصادی در جهان طی دوره ۲۰۲۱-۲۰۲۵ (درصد)

شرح	محقق					پیش بینی IMF		پیش بینی بانک جهانی
	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۵
رشد اقتصاد جهانی	۶.۶	۳.۶	۳.۳	۳.۲	۳.۲			۲.۷
کشورهای پیشرفته	۶	۲.۹	۱.۷	۱.۸	۱.۸			۱.۷
ایالات متحده امریکا	۶.۱	۲.۵	۲.۹	۲.۸	۲.۲			۲.۳
حوزه یورو	۶.۲	۳.۳	۰.۴	۰.۸	۱.۲			۱
آلمان	۳.۷	۱.۴	-۰.۳	۰.۰	۰.۸			-
انگلستان	۸.۶	۴.۸	۰.۳	۱.۱	۱.۵			-
ژاپن	۲.۷	۱.۲	۱.۷	۰.۳	۱.۱			۱.۲
کشورهای نوظهور و در حال توسعه	۷	۴	۴.۴	۴.۲	۴.۲			۴.۱
نوظهور و در حال توسعه آسیایی	۷.۷	۴.۴	۵.۷	۵.۳	۵			۴.۶
چین	۸.۴	۳	۵.۲	۴.۸	۴.۵			۴.۵
هند	۹.۷	۷	۸.۲	۷	۶.۵			۶.۷
ترکیه	۱۱.۴	۵.۵	۵.۱	۳	۲.۷			۲.۶
نوظهور و در حال توسعه اروپایی	۷.۱	۰.۶	۳.۳	۳.۲	۲.۲			۲.۵
روسیه	۵.۹	-۱.۲	۳.۶	۳.۶	۱.۳			۱.۶
آمریکای لاتین و کارائیب	۷.۴	۴.۲	۲.۲	۲.۱	۲.۵			۲.۵
برزیل	۴.۸	۳	۲.۹	۳	۲.۲			۲.۲
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۴.۴	۵.۵	۲.۱	۲.۴	۳.۹			۳.۴
عربستان سعودی	۵.۱	۷.۵	-۰.۸	۱.۵	۴.۶			۳.۴
آفریقای جنوب صحرا	۴.۸	۴.۱	۳.۶	۳.۶	۴.۲			۴.۱
ایران	۴.۷	۳.۸	۵	۳.۷	۳.۱			۲.۷
کشورهای کمتر توسعه یافته	۴.۵	۴.۴	۴.۱	۴	۴.۷			۵.۷

منبع: گزارش صندوق بین المللی پول - اکتبر ۲۰۲۴، گزارش بانک جهانی - ژانویه ۲۰۲۵

در گزارشی که اخیراً بانک جهانی در ماه ژانویه (دی) منتشر کرد، چشم‌انداز اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۵ را در بحبوحه افزایش عدم اطمینان از سیاست‌های دولتمردان به ویژه تغییرات نامطلوب سیاست تجاری آنها، تنش‌های ژئوپلیتیکی، تورم پایدار و بلایای طبیعی مرتبط با تغییرات آب و هوا، ضعیف پیش‌بینی کرد. بر اساس این گزارش، بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه - که ۶۰ درصد رشد جهانی را تامین می‌کنند - قرار است وارد ربع دوم قرن بیست و یکم شوند و رشد درآمد سرانه در این کشورها کندتر از استانداردهای زندگی اقتصادی نسبت به آنچه قبلاً تجربه کرده بودند، باشد. در این گزارش به اقدامات سیاستی در هر دو سطح جهانی و ملی برای ایجاد یک محیط مطلوب‌تر، تقویت ثبات اقتصاد کلان، کاهش محدودیت‌های ساختاری، رسیدگی به اثرات تغییرات آب و هوا و در نتیجه تسریع رشد و توسعه بلندمدت تاکید شده است.

۳-۱ تجارت جهانی

در مقایسه با سال ۲۰۲۳، تجارت جهانی در سال ۲۰۲۴ با بهبودی آهسته و نابرابر همراه بود. اقتصادهای توسعه‌یافته شاهد افزایش تقاضای واردات بوده‌اند، در حالی که بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه، علیرغم اینکه با بار بدهی بالا دست و پنجه نرم می‌کردند، رشدهای محسوسی را در حوزه صادرات ثبت کردند. از مهمترین ویژگی‌های این حوزه در سال ۲۰۲۴ می‌توان به اختلالات مداوم زنجیره تامین، تنش‌های ژئوپلیتیکی و تغییر به سمت الگوهای تجاری منطقه‌ای‌تر اشاره کرد. اختلالات زنجیره تامین همچنان تجارت جهانی را در سال ۲۰۲۴ آزار داد. در این رابطه تنگنای لجستیک (نظیر ازدحام کالا در بنادر، کمبود کانتینر حمل و نقل و کمبود نیروی کار)، گلوگاه‌های قابل توجهی در شبکه‌های لجستیک جهانی ایجاد کرده است که منجر به افزایش هزینه‌های حمل و نقل و تاخیر در تحویل می‌شود. از سوی دیگر جنگ در اوکراین و سایر تنش‌های ژئوپلیتیکی، مسیرهای تجاری کلیدی و زنجیره تامین کالاهای اساسی (بویژه غلات و انرژی) را مختل کرده و عدم اطمینان و هزینه‌ها را افزایش داده است. همچنین تعرفه‌ها و موانع غیرتعرفه‌ای که توسط کشورهای مختلف اجرا می‌شود، مدیریت زنجیره تامین را پیچیده‌تر کرده و جریان‌های تجاری را تحت تاثیر قرار داده است. با بررسی بخشی، عملکرد تجاری

مروری بر اقتصاد جهان

در بخش های مختلف به طور قابل توجهی متفاوت است. به عنوان مثال در حوزه الکترونیک و فناوری، تجارت محصولات الکترونیکی و فناوری عموماً قوی باقی ماند که ناشی از تقاضای مداوم برای محصولات و خدمات دیجیتال است. در حوزه صنعت خودرو، این صنعت با اختلالات زنجیره تامین، به ویژه برای نیمه هادی ها مواجه شد که بر حجم تولید و تجارت آن تأثیر گذاشت. تجارت انرژی نیز به دلیل نوسانات قیمت نفت و گاز و نگرانی ها در مورد امنیت انرژی بسیار پرنوسان بوده است. همه گیری کرونا در سال های گذشته، رشد تجارت الکترونیک را تسریع کرد و منجر به افزایش فروش آنلاین برون مرزی شد. این روند در سال ۲۰۲۴ ادامه یافت و اثرات مثبت قابل توجهی برای تدارکات و تسهیل تجارت داشت. با این وجود، عدم قطعیت و نوسانات اقتصادی، تامین مالی تجارت را برای فعالان اقتصادی، به ویژه برای شرکت های کوچک و متوسط (SME) و کسب و کارها در کشورهای در حال توسعه را گرانتر و چالش برانگیزتر کرده است.

بر اساس آخرین گزارش انتشار یافته از وضعیت تجارت جهانی کالا و خدمات، حجم تجارت کالا و خدمات در سال ۲۰۲۴ بهبود یافته و پیش بینی ها از وضعیت این مولفه در سال ۲۰۲۵ امیدوارکننده است. براین اساس حجم تجارت کالایی که در سال ۲۰۲۱، پس از فروزشی بحران پاندمی کرونا بالغ بر ۱۰ درصد افزایش یافت، در سال ۲۰۲۲ با رشد ۵/۷ درصد همراه بود. اما در سال ۲۰۲۳ تجارت جهانی هم به لحاظ وزنی و هم به لحاظ ارزش دلار به ترتیب رشد ۰/۸ و ۲/۶ درصدی داشت. با این وجود رشد ۳/۱ و ۱/۱ درصدی ارزش وزنی و دلاری تجارت کالا و خدمات در سال ۲۰۲۴، نقطه قوت اقتصاد جهانی بشمار می رود.

جدول ۲- نرخ رشد تجارت کالا و خدمات در مناطق مختلف جهان طی دوره ۲۰۲۱-۲۴ و چشم انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد)

منطقه-کشور	محقق				پیش بینی
	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵
تجارت کالا و خدمات در سطح جهان					
حجم	۱۰.۸	۵.۷	۰.۸	۳.۱	۳.۴
ارزش دلاری	۱۲.۷	۶.۸	-۲.۶	۱.۱	۰.۶
صادرات					
حجم	۹.۷	۵.۷	۱	۲.۵	۲.۷
- کشورهای توسعه یافته	۱۳.۱	۴.۶	۰.۶	۴.۶	۴.۶
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه					
واردات					
حجم	۱۰.۱	۷.۲	-۰.۷	۲.۱	۲.۴
- کشورهای توسعه یافته	۱۲	۴.۲	۳	۴.۶	۴.۹
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه					
تجارت کالا در سطح جهان					
حجم	۱۱.۲	۳.۲	-۰.۸	۲.۶	۳.۳
ارزش دلاری	۱۴.۳	۸.۶	-۴	۰.۸	۰.۴
صادرات					
حجم	۱۰	۳.۵	-۰.۶	۱.۷	۲.۷
- کشورهای توسعه یافته	۱۲.۲	۰.۹	-۰.۱	۴.۴	۴.۴
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه					
واردات					
حجم	۱۱.۲	۴.۹	-۳	۱.۶	۲.۳
- کشورهای توسعه یافته	۱۱.۹	۲.۳	۱.۴	۳.۶	۴.۵
- کشورهای نوظهور و در حال توسعه					

در خصوص چشم انداز تجارت جهانی در سال ۲۰۲۵، پیش بینی می شود تجارت جهانی رشد متوسطی را تجربه کند. با این حال، انتظار می رود که سرعت رشد در مقایسه با سطوح قبل از همه گیری کرونا کندتر باقی بماند و در مناطق و بخش ها بسیار متفاوت باشد. صرفه نظر از سیاست های تجاری دولت جدید آمریکا، انتظار می رود تعدیل های زنجیره تامین ادامه یابد و کسب و کارها به طور فزاینده ای بر انعطاف پذیری و تنوع محصولات خود تمرکز کنند. انتظار

مروری بر اقتصاد جهان

می‌رود، تنوع بخشیدن به منابع تامین‌کننده و ارائه دهندگان تدارکات به یک روند اصلی در سال‌های آینده تبدیل شود. با این حال از شرکت‌ها انتظار می‌رود که استراتژی‌های منطقه‌ای سازی را برای کاهش وابستگی خود به زنجیره‌های تامین طولانی و پیچیده بررسی کنند. پیش‌بینی می‌شود کسب و کارها برای بهبود شفافیت و لجستیک زنجیره تامین، روی فناوری‌های جدید سرمایه‌گذاری بیشتری کنند. انتظار می‌رود تجارت دیجیتال و تجارت الکترونیک فرامرزی به سرعت به رشد خود ادامه دهند. در این رابطه، مقررات جدید مربوط به تجارت دیجیتال، حریم خصوصی داده‌ها و امنیت سایبری ممکن است بر تجارت فرامرزی و پذیرش فناوری تأثیر بگذارد. همچنین دسترسی به منابع مالی تجارت بهبود خواهد یافت، اما همچنان یک نگرانی برای SMEها، به ویژه در کشورهای در حال توسعه خواهد بود.

با این وجود، برخی ریسک‌ها، چشم انداز تجارت جهانی را تهدید می‌کند که عبارتند از:

- رکود جهانی: رکود جهانی به طور قابل توجهی حجم تجارت و تقاضا را کاهش می‌دهد، به ویژه برای اقتصادهای صادرات محور.
 - حمایت از تولیدات داخلی: افزایش بیشتر اقدامات حمایتی برای تولیدات داخلی باعث اختلال در تجارت و کاهش رشد اقتصادی می‌شود.
 - تشدید ژئوپلیتیکی: هر گونه تشدید بیشتر تنش‌ها یا درگیری‌های ژئوپلیتیکی می‌تواند منجر به اختلالات عمده در زنجیره تامین و جریان‌های تجاری شود.
 - همه‌گیری‌های جدید/موارد اضطراری: شرایط اضطراری پیش‌بینی نشده جدید می‌تواند منجر به اختلالات تجاری بزرگ شود، مشابه آنچه در همه‌گیری کرونا رخ داد.
- در مجموع، کسب‌وکارها و دولت‌ها باید بر انعطاف‌پذیری، تنوع‌سازی و سازگاری تمرکز کنند. همکاری بین المللی و تسهیل تجارت برای دستیابی به یک محیط تجارت جهانی باثبات و پایدار در سال ۲۰۲۵ ضروری خواهد بود. کشورها باید بر روی سیاست‌هایی تمرکز کنند که تجارت را تقویت می‌کند و خطرات موجود را نیز کاهش می‌دهد.

۴-۱ تورم

علیرغم سیاست‌های سختگیرانه انقباضی توسط بانک‌های مرکزی طی سال‌های اخیر، تورم جهانی در طول سال ۲۰۲۴ با کاهش کمتر از انتظارات، کماکان بالا باقی ماند و فراتر از انتظارات و اهداف تعیین شده توسط بانک‌های مرکزی بود. این تورم گسترده ناشی از عوامل متعددی نظیر اختلالات زنجیره تامین، قیمت‌های بالای انرژی، فشارهای سمت تقاضا و افزایش دستمزدها بود. اقتصادهای توسعه‌یافته به طور کلی تورم بالاتر از انتظارات و بازارهای کار فشرده‌تر (نرخ اشتغال بالا) را تجربه کرده‌اند، در حالی که بسیاری از کشورهای در حال توسعه با رشد کمتر و بیکاری بیشتر و گاهی اوقات با تورم بالاتر نیز دست و پنجه نرم کرده‌اند. در مجموع، با وجود افزایش دستمزدهای اسمی در برخی کشورها، تورم بالا دستمزدهای واقعی را کاهش و موجب فشار بر قدرت خرید شده و بر رفاه خانوارها تأثیر منفی گذاشته است. با بررسی بخشی، صنایع خاصی مانند گردشگری و خرده‌فروشی با نوسانات بیشتری در بازار کار مواجه شده‌اند، در حالی که سایر بخش‌ها مانند فناوری، رشد و تقاضای نیروی کار قوی را تجربه کرده‌اند. در سال‌های اخیر بانک‌های مرکزی در سراسر جهان با تشدید سیاست‌های پولی تهاجمی به تورم بالا واکنش نشان داده‌اند از جمله این سیاست‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- افزایش نرخ بهره: نرخ بهره به میزان قابل توجهی افزایش یافته است که منجر به افزایش هزینه‌های استقراض و کاهش سرمایه‌گذاری شده است.
- انقباض ترانزنامه: برخی بانک‌های مرکزی در تلاش برای کاهش حجم پول، شروع به کاهش اندازه ترانزنامه خود کردند.
- قانون متعادل‌سازی: بانک‌های مرکزی با یک اقدام متعادل‌کننده محتاطانه بین مهار تورم و اجتناب از رکود، مجموعه اقدامات عملیاتی را در بازار پول انجام می‌دهند.

جدول (۳) روند تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ را که عمدتاً متشکل از تورم کشورهای بزرگ جهان و شرکای عمده تجاری و همسایگان ایران است، نشان می‌دهد. متوسط نرخ تورم در کشورهای توسعه‌یافته از ۴/۱ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۲/۵ درصد کاهش یافت. متوسط نرخ تورم ایالات متحده از ۳/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۲/۴ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت. البته نرخ تورم این کشور در ماه‌های آخر سال میلادی به ۲/۷ درصد افزایش یافت. تورم حوزه یورو در سال ۲۰۲۴ افت قابل توجهی نسبت به سال قبل داشت و از ۵/۸ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۲/۸ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت. در سایر کشورهای نوظهور منتخب نیز متوسط نرخ تورم در سال ۲۰۲۴ در مقایسه با سال ۲۰۲۳ کاهش یافت (به استثنای روسیه، ترکیه، مالزی، امارات متحده عربی و تا حدودی چین). با این وجود نرخ تورم در کشورهای آمریکای لاتین و دریای کارائیب و صحرای افریقا افزایشی بود.

براساس این گزارش، انتظار می‌رود نرخ تورم کشورهای توسعه یافته از ۲/۵ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۲ درصد در سال ۲۰۲۵ کاهش یابد. در این بین کاهش نرخ تورم آمریکا از ۲/۴ به ۱/۸ درصد و حوزه یورو از ۲/۸ درصد به ۲/۳ درصد قابل توجه است. همچنین انتظار می‌رود، نرخ تورم کشورهای نوظهور و در

مروری بر اقتصاد جهان

حال توسعه آسیا از ۲/۱ درصد به ۲/۷ درصد افزایش یابد. کاهش نرخ تورم در منطقه خاورمیانه، کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب و صحرای آفریقا در سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی شده است. براساس این گزارش انتظار می‌رود نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۲۴ حدود ۳۱/۷ درصد بود، در سال ۲۰۲۵ به ۲۹/۵ درصد کاهش یابد.

جدول ۳- نرخ تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۴-۲۰۲۲ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵

منطقه-کشور	محقق			پیش‌بینی
	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	
کشورهای توسعه‌یافته	۵.۷	۴.۱	۲.۵	۲
ایالات متحده آمریکا	۷.۱	۳.۶	۲.۴	۱.۸
حوزه اروپا	۵.۱	۵.۸	۲.۸	۲.۳
آلمان	۸.۷	۶	۲.۴	۲
فرانسه	۵.۹	۵.۷	۲.۳	۱.۶
ایتالیا	۸.۷	۵.۹	۱.۳	۲.۱
اسپانیا	۸.۳	۳.۴	۲.۸	۱.۹
انگلستان	۹.۱	۷.۳	۲.۶	۲.۱
روسیه	۱۳.۷	۵.۹	۷.۹	۵.۹
ترکیه	۷۲.۳	۵۳.۹	۶۰.۹	۳۳
کشورهای نوظهور و در حال توسعه	۳.۹	۲.۴	۲.۱	۲.۷
چین	۲	۰.۲	۰.۴	۱.۷
هند	۶.۷	۵.۴	۴.۴	۴.۱
ژاپن	۰.۴	۳.۸	۲.۶	۲.۱
مالزی	۳.۴	۲.۵	۲.۸	۲.۵
کره جنوبی	۵.۱	۳.۶	۲.۵	۲
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۱۳.۴	۱۵.۶	۱۴.۶	۱۰.۷
امارات متحده عربی	۴.۸	۱.۶	۲.۳	۲.۱
عراق	۵	۴.۴	۳.۲	۳.۵
عربستان سعودی	۲.۵	۲.۳	۱.۷	۱.۹
کویت	۴	۳.۶	۳	۲.۴
قطر	۵	۳.۱	۱	۱.۴
آذربایجان	۱۳.۹	۸.۸	۲.۱	۴.۸
قزاقستان	۱۵	۱۴.۶	۸.۶	۷.۲
ایران	۴۵.۸	۴۰.۷	۳۱.۷	۲۹.۵
آمریکای لاتین و دریای کارائیب	۱۴.۲	۱۴.۸	۱۶.۸	۸.۵
کشورهای صحرای آفریقا	۱۵.۲	۱۷.۶	۱۸.۱	۱۲.۳

منبع: گزارش صندوق بین‌المللی پول - اکتبر ۲۰۲۴

در خصوص چشم‌انداز قیمت‌ها در سال ۲۰۲۵ انتظار می‌رود، تورم جهانی در سال ۲۰۲۵ روند کاهشی (به دلیل بهبود زنجیره تامین و کاهش تقاضای ناشی از تداوم نرخ‌های بهره بالا) در اکثر مناطق داشته باشد، اما در برخی مناطق بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری باقی می‌ماند. در این راستا، بانک‌های مرکزی باید ریسک تورم پایدار را در مقابل ریسک رکود اقتصادی متعادل کنند. انتظار می‌رود سیاست مالی در سال ۲۰۲۵ نقش حمایتی ایفا کند. از جمله این سیاست‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

مروری بر اقتصاد جهان

- حمایت هدفمند: دولت‌ها ممکن است حمایت هدفمندتری از جمعیت و بخش‌های آسیب‌پذیر برای کاهش تأثیر رکود اقتصادی ارائه کنند.
- اصلاحات ساختاری: دولت‌ها همچنین ممکن است بر اجرای اصلاحات ساختاری برای بهبود بهره‌وری و رشد بلندمدت تمرکز کنند.
- مدیریت بدهی: سطح بالای بدهی دولت‌ها، یک چالش باقی خواهد ماند و سیاست مالی باید اقدامات کوتاه‌مدت را با پایداری بلندمدت متعادل کند.

۱-۵ اشتغال و بیکاری

بسیاری از اقتصادهای توسعه‌یافته، اگرچه نرخ های بیکاری پائینی را در سال ۲۰۲۴ تجربه کردند، اما کاهش نرخ مشارکت اقتصادی (کاهش تمایل به اشتغال)، منجر به افزایش رشد دستمزدها در برخی بخش‌ها شد که باعث افزایش بیشتر تورم شد. با این حال، اثرات تورم و اشتغال به طور نابرابر در مناطق و بخش‌های مختلف توزیع شده است. بخش‌های خاصی، به‌ویژه خدمات و خرده‌فروشی، نوسانات نیروی کار قابل توجهی را تجربه کردند، در حالی که بخش‌های دیگر، مانند فناوری، رشد بهتری داشتند. اقتصادهای در حال توسعه اغلب در مقایسه با اقتصادهای توسعه یافته با رشد کمتر و نرخ بیکاری بالاتر مواجه بودند. نرخ‌های بهره نسبتاً بالا موجب کند شدن رشد اقتصادی این کشورها شده و اثر جانبی بالقوه‌ای در بازارهای کار (کاهش رشد مشاغل) را ایجاد کرده است.

بررسی بازار کار کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۴ نشان از وجود روندهای واگرایی در بازار کار کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه داشت. به عنوان نمونه نرخ بیکاری در کشورهای توسعه یافته و نوظهور، نظیر آمریکا، کانادا، آلمان، انگلیس و کره جنوبی افزایشی و در طرف مقابل این نرخ در ایتالیا، اسپانیا، چین، ژاپن و برزیل کاهش یافته است. لازم به ذکر است که علیرغم کاهش نرخ بیکاری کل در سه سال گذشته، این نرخ در برخی کشورها هنوز بالاتر از دوران قبل از همه‌گیری کرونا است و از حیث منطقه‌ای، بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه بیشتر از کشورهای پیشرفته از این رخداد ضربه خورده‌اند.

جدول ۴- نرخ بیکاری مناطق و کشورهای منتخب جهان در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۳ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد)

منطقه - کشور	محقق		پیش‌بینی	
	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵
ایالات متحده آمریکا	۳.۶	۴.۱	۴.۴	
برزیل	۸	۷.۲	۷.۲	
کانادا	۵.۴	۶.۲	۶.۲	
آلمان	۳	۳.۴	۳.۲	
فرانسه	۷.۴	۷.۴	۷.۲	
ایتالیا	۷.۷	۷	۷.۲	
اسپانیا	۱۲.۲	۱۱.۶	۱۱.۲	
روسیه	۳.۲	۲.۶	۳	
ترکیه	۹.۴	۹.۳	۹.۹	
انگلستان	۴	۴.۳	۴.۱	
چین	۵.۲	۵.۱	۵.۱	
کره جنوبی	۲.۷	۲.۹	۳	
ژاپن	۲.۶	۲.۵	۲.۵	
مالزی	۳.۶	۳.۵	۳.۵	
آذربایجان	۵.۵	۵.۴	۵.۳	
قزاقستان	۴.۸	۴.۸	۴.۸	
ارمنستان	۱۲.۶	۱۳	۱۳.۵	
ایران	۸.۱	۸	۸.۴	

منبع: گزارش صندوق بین‌المللی پول - اکتبر ۲۰۲۴

مروری بر اقتصاد جهان

در خصوص وضعیت کل اشتغال در سال آتی می‌توان انتظار داشت که بازارهای کار در سال ۲۰۲۵ تضعیف شوند، زیرا رشد اقتصادی کاهش می‌یابد و منجر به افزایش بالقوه نرخ بیکاری می‌شود. انتظار می‌رود تقاضا برای نیروی کار به ویژه در بخش‌های حساس به نرخ بهره مانند ساخت و ساز کاهش یابد که با این اوصاف، رشد دستمزدها کندتر خواهد شد. البته ما شاهد تداوم واگرایی در اقتصادهای مختلف خواهیم بود. به عنوان نمونه، اقتصادهای توسعه‌یافته ممکن است کاهش شدیدتری در رشد تجربه کنند که به طور بالقوه منجر به افزایش بیکاری می‌شود. اما برخی از بازارهای نوظهور شاهد بهبود انعطاف‌پذیرتری خواهند بود، اگرچه بسیاری از آنها همچنان با چالش‌هایی روبرو خواهند بود. در پایان، اگرچه چشم انداز سال ۲۰۲۵ حاکی از تعدیل بالقوه تورم است، اما این امر با خطر تضعیف بازار کار و افزایش بیکاری همراه خواهد بود. بانک‌های مرکزی و دولت‌ها باید این فشارهای رقابتی (تورم-اشتغال) را با دقت کنترل کنند و کنترل تورم را با نیاز به حمایت از اشتغال متعادل کنند. نظارت بر داده‌های اقتصادی و اقدامات سیاست تطبیقی برای هدایت این وضعیت پیچیده اقتصادی در سال ۲۰۲۵ بسیار مهم خواهد بود.

۱-۶ وضعیت مالی دولت‌ها

متوسط سطح بدهی دولتی اقتصادها در سال ۲۰۲۴ همچنان بالا بود که میراثی از اقدامات محرک مالی قابل توجهی است که در طول همه‌گیری کرونا اعمال شد. نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی در بیشتر کشورها بسیار بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری کرونا بود و فشارهای مالی قابل توجهی را ایجاد کرد. رشد اقتصادی ضعیف‌تر از حد انتظار در بسیاری از کشورها، درآمد دولت‌ها را محدود کرد و بار بدهی را سنگین‌تر نمود. در این راستا، افزایش نرخ بهره در سال‌های اخیر، هزینه‌های استقراض را افزایش داد و خدمات بدهی را برای دولت‌ها، به ویژه آنهایی که سطح بدهی با نرخ شناور بالایی دارند را گران‌تر کرد. از سوی دیگر، دولت‌ها برای تامین مالی مجدد بدهی‌های سررسید با نرخ‌های بالاتر با چالش‌های فزاینده‌ای مواجه بودند که مدیریت بدهی را دشوارتر می‌کرد. البته تأثیر بدهی بالای دولتی در کشورهای مختلف نابرابر بوده است. اقتصادهای توسعه‌یافته عموماً با سطح بدهی بالایی مواجه بودند، اما از دسترسی بهتر به منابع مالی با شرایط مطلوب‌تر بهره‌مند هستند. بازارهای نوظهور با رشد کمتر، نرخ بهره بالاتر و افزایش نوسانات دست و پنجه نرم می‌کنند و با خطرات بیشتر ناشی از مشکلات بدهی مواجه هستند. بسیاری از کشورهای کم درآمد با بار بدهی شدید، با توانایی محدود برای دسترسی به منابع مالی مقرون به صرفه مواجه هستند.

در سال‌های اخیر، در حالی که بسیاری از کشورها در ابتدا بر محرک‌های مالی متمرکز بودند، فشار فزاینده ناشی از سطوح بالاتر بدهی و افزایش نرخ‌های بهره منجر به برخی تغییرات به سمت یکپارچگی مالی در سال ۲۰۲۴ شد. برخی از دولت‌ها کاهش هزینه‌ها را در بخش‌های خاصی برای کاهش کسری‌های مالی اجرا کردند. همچنین در برخی مناطق تلاش شد تا درآمد دولت از طریق اصلاحات مالیاتی و اقدامات هدفمند افزایش یابد. البته تنش‌های ژئوپلیتیکی بر فشارهای مالی در برخی مناطق افزوده است. جنگ اوکراین تأثیر منفی قابل توجهی بر اقتصاد و امور مالی دولت‌های اروپایی (نظیر افزایش هزینه‌های دفاعی) و مناطق اطراف داشته است.

جدول (۵) بطور اجمالی روند افزایش و انباشت بدهی دولت‌ها را در برخی گروه‌ها، مناطق و کشورها نشان می‌دهد. چنان که از این جدول مشاهده می‌شود، نسبت بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی اغلب کشورهای جهان با افزایش قابل توجه در سال‌های ۲۰۲۳-۲۴ مواجه شد. با این وجود بررسی این نسبت‌ها نشان می‌دهد که نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی قدرت‌های بزرگ جهان نه تنها در سال ۲۰۲۴ کاهش نداشته بلکه این نسبت برای کلیه کشورهای منتخب در جدول (۵) افزایش یافته است.

جدول ۵- نسبت خالص بدهی دولت‌ها به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۴ و چشم‌انداز آن در سال ۲۰۲۵ (درصد)

منطقه-کشور	محقق		پیش‌بینی	
	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵
حوزه یورو	۷۴.۳	۷۳.۳	۷۳.۹	۷۴.۷
امریکا	۹۳.۲	۹۵.۷	۹۸.۸	۱۰۱.۷
آلمان	۴۶.۱	۴۵.۱	۴۵.۶	۴۵.۷
انگلستان	۸۹.۸	۹۱.۵	۹۱.۶	۹۲.۴
ژاپن	۱۴۹.۸	۱۵۴.۱	۱۵۵.۸	۱۵۳.۹

منبع: گزارش نظارت مالی صندوق بین‌المللی پول - اکتبر ۲۰۲۴

پیش‌بینی می‌شود که سطح بدهی دولت‌ها در سال ۲۰۲۵ همچنان بالا بماند و در بیشتر کشورها بعید است نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی کاهش چشمگیری داشته باشد. انتظار می‌رود رشد اقتصادی کندتر، درآمد دولت‌ها را محدود کند و مانع از تلاش برای کاهش بدهی آنها شود. از سوی دیگر خدمات دولتی با نرخ‌های بهره بالا فشار بیشتری بر بودجه دولت‌ها وارد کند. بنابراین پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۲۵ خطر مشکلات بدهی به ویژه برای اقتصادهای آسیب‌پذیر افزایش یابد. بسیاری از بازارهای نوظهور در مدیریت بار بدهی خود با چالش‌هایی با افزایش ریسک نکول یا بازسازی مواجه خواهند شد. کشورهای کم درآمد برای دسترسی به منابع مالی مقرون به صرفه، با خطرات شدید بحران بدهی و مسائل بشردوستانه مواجه خواهند شد.

مروری بر اقتصاد جهان

در این راستا، دولت ها در سال ۲۰۲۵ با یک اقدام متعادل کننده روبرو هستند که نیاز به رسیدگی به سطوح بالای بدهی و حمایت از رشد اقتصادی را دنبال می‌کند. از اینرو دولت‌ها به اجرای اقدامات تلفیق مالی برای کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد ادامه خواهند داد و این اقدامات را با نیازهای جمعیت خود متعادل می‌کنند. در مجموع چشم انداز سال ۲۰۲۵ برای بدهی‌های دولتی همچنان نگران کننده است. دولت‌ها باید سیاست‌های مالی مسئولانه را با تمرکز بر پایداری بدهی و رشد اقتصادی اتخاذ کنند. همکاری بین المللی، کاهش بدهی‌ها و اصلاحات ساختاری در پرداختن به وضعیت بدهی جهانی و دستیابی به ثبات اقتصادی بلندمدت بسیار مهم خواهد بود. سیاست پولی مسئولانه و مدیریت دقیق امور مالی دولت‌ها در رسیدگی به وضعیت و حفظ ثبات در طول سال ۲۰۲۵ و پس از آن ضروری خواهد بود.

۷-۱ بازار جهانی ارزها

بازارهای جهانی ارز خارجی (FX) در سال ۲۰۲۴ با نوسانات و عدم اطمینان، تحت تأثیر تورم بالا، تشدید سیاست پولی تهاجمی، تنش‌های ژئوپلیتیکی و تغییر احساسات سرمایه‌گذاران همراه بود. در بازار ارز، دلار آمریکا (USD) به طور کلی در برابر اکثر ارزهای اصلی تقویت شد که ناشی از نرخ‌های بالای بهره فدرال رزرو و وضعیت امن ایالات متحده آمریکا در میان عدم اطمینان جهانی بود. در طرف مقابل، یورو (EUR) به دلیل جنگ در اوکراین، قیمت بالای انرژی و نگرانی در مورد چشم انداز رشد اقتصادی منطقه یورو با فشار نزولی مواجه بود. در آسیا نیز ین ژاپن (JPY) در برابر دلار آمریکا کاهش یافت، زیرا بانک مرکزی ژاپن سیاست پولی بسیار ضعیف خود (حفظ نرخ بهره در سطوح پایین) را نسبت به سایر کشورهای مطرح حفظ کرد.

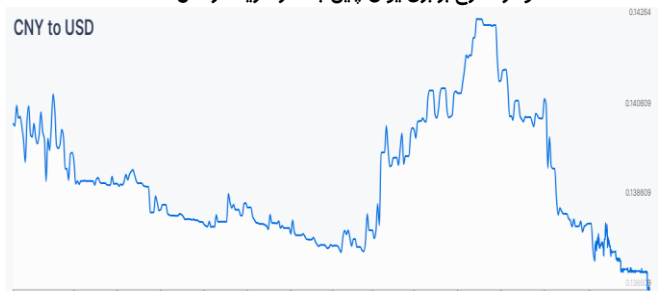
در سایر مناطق جهان، ارزهای بازارهای نوظهور عملکرد متفاوتی را تجربه کردند، برخی از آنها به دلیل خروج سرمایه و نگرانی‌های بدهی دولتمردان با کاهش قابل توجهی مواجه شدند و برخی دیگر به دلیل صادرات قوی و تقاضای داخلی، ثبات نسبی را تجربه کردند. در سال ۲۰۲۴، عوامل متعددی بر بازارهای FX و سهام تأثیر گذاشته است که مهمترین آن به شرح ذیل است:

- سیاست پولی: نرخ‌های بالای بهره توسط بانک‌های مرکزی تأثیر عمده‌ای بر بازارهای ارز و سهام داشت. این سیاست‌ها بر هزینه‌های استقراض، احساسات سرمایه‌گذاران و جریان سرمایه تأثیر گذاشت.
- تورم: نرخ‌های تورم بالا و چسبیده بر سیاست بانک مرکزی تأثیر گذاشته و نگرانی‌هایی را در مورد چشم انداز رشد اقتصادی ایجاد کرده است.
- تنش‌های ژئوپلیتیکی: تنش‌های ژئوپلیتیک، به ویژه جنگ در اوکراین و خاورمیانه، نوسانات و عدم اطمینان را در بازارهای مالی جهانی افزایش داد.
- داده‌های اقتصادی: انتشار داده‌های اقتصادی، مانند گزارش‌های تورم، ارقام اشتغال، و رشد تولید ناخالص داخلی، باعث تغییرات در احساسات سرمایه‌گذاران شد.

نمودار ۲- روند شاخص دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴

نمودار ۱- نرخ برابری یوان چین به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴

نمودار ۴- نرخ برابری پوند انگلستان به دلار آمریکا در سال ۲۰۲۴

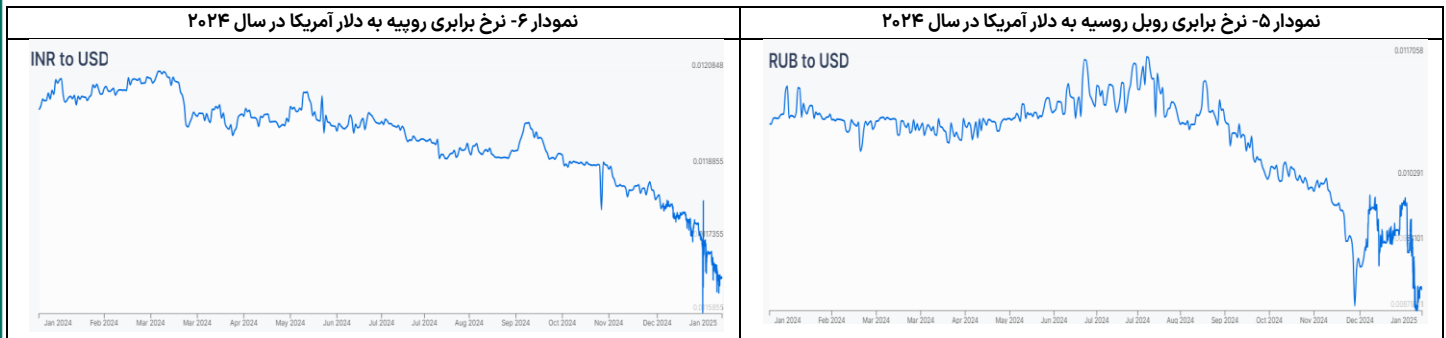

نمودار ۳- نرخ برابری یورو به دلار در سال ۲۰۲۴

مروری بر اقتصاد جهان

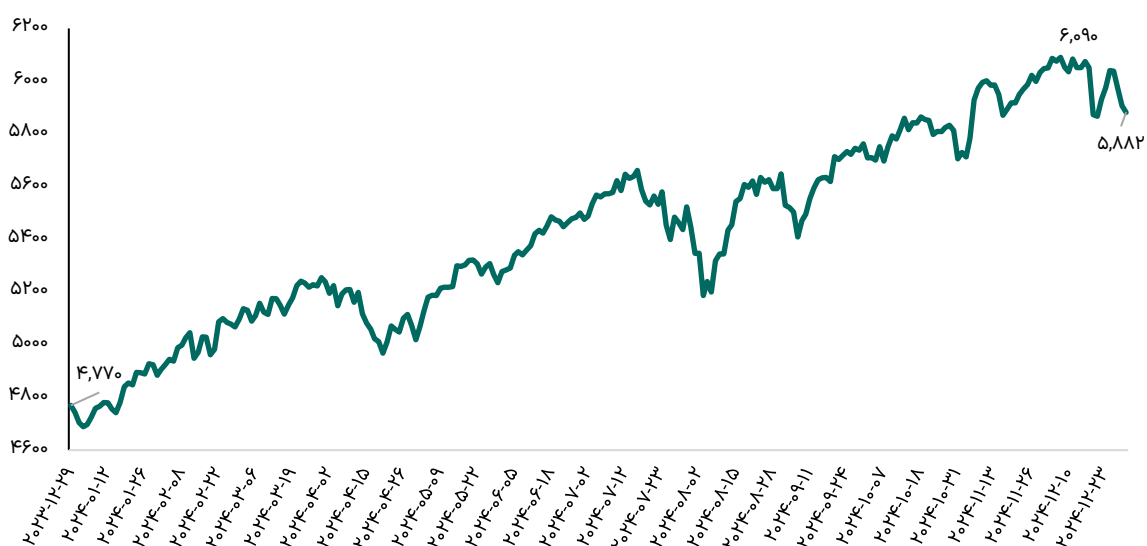
منبع: www.xe.com

انتظار می‌رود بازار FX در سال ۲۰۲۵ بی‌ثبات باقی بماند. در این رابطه از آنجایی که فدرال رزرو کاهش نرخ بهره خود را کند می‌کند، انتظار می‌رود دلار آمریکا کماکان قوی باقی بماند. در اروپا، انتظار می‌رود در صورت تثبیت وضعیت ژئوپلیتیک و تقویت اقتصاد منطقه یورو، یورو به طور بالقوه بهبود یابد. در آسیا، اگر بانک مرکزی ژاپن سیاست‌های خود را تغییر دهد و رویکرد تهاجمی تری اتخاذ کند، ممکن است بین ژاپن حمایت شود. انتظار می‌رود، ارزش‌های بازارهای نوظهور بر اساس رشد فردی و ثبات اقتصاد خود عمل کنند و به طور بالقوه فرصت‌های سرمایه‌گذاری جذابی را ارائه دهند. با این حال، انتظار می‌رود، عدم قطعیت ژئوپلیتیکی و تغییر سیاست‌های اقتصادی کشورهای به نوسانات مداوم در بازار FX کمک کند..

۸-۱ عملکرد بازارهای سهام بزرگ جهان

بازارهای سهام جهانی در سال ۲۰۲۴ یک سال پرتلاطم را تجربه کردند که با نوسانات و تغییرات قابل توجه در احساسات سرمایه‌گذاران همراه بود. عملکرد بازار سهام به طور گسترده در مناطق مختلف متفاوت بود، به طوری که برخی از بخش‌ها و کشورها عملکرد بهتری از سایرین داشتند. بازارهای توسعه یافته، به ویژه در ایالات متحده و اروپا، اصلاحات و نوسانات قابل توجهی را تجربه کردند، زیرا سرمایه‌گذاران به تورم بالا، نرخ بهره بالا و نگرانی در مورد رکودهای بالقوه واکنش نشان دادند. البته در اکثر کشورهای این گروه (نمودار ۷)، روند کلی شاخص‌های سهام صعودی بود. در بازار سهام کشورهای توسعه یافته، صنعت فناوری در نیمه اول سال کاهش قابل توجهی را تجربه کرد، زیرا نرخ بهره بالا و کاهش رشد اقتصادی جذابیت سهام را کاهش داد. با این حال، قیمت اکثر سهام شرکت‌های فناوری در نیمه دوم سال ۲۰۲۴ افزایش یافت. در این بازارها صنعت انرژی عملکردی قوی داشت و قیمت‌های بالای نفت و گاز به دلیل جنگ در اوکراین و تنش‌ها در خاورمیانه حمایت شد. بازارهای سهام در کشورهای نوظهور عموماً عملکرد ضعیفی داشتند و با ترکیبی از تورم و نرخ بهره بالا و خروج سرمایه مواجه بودند.

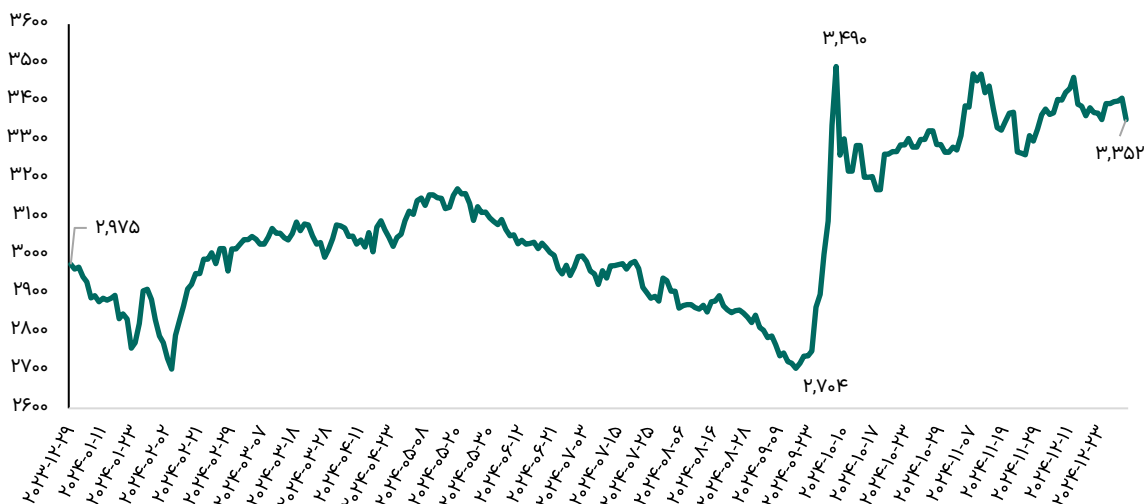
نمودار ۷- روند شاخص بورس S&P500 در سال ۲۰۲۴

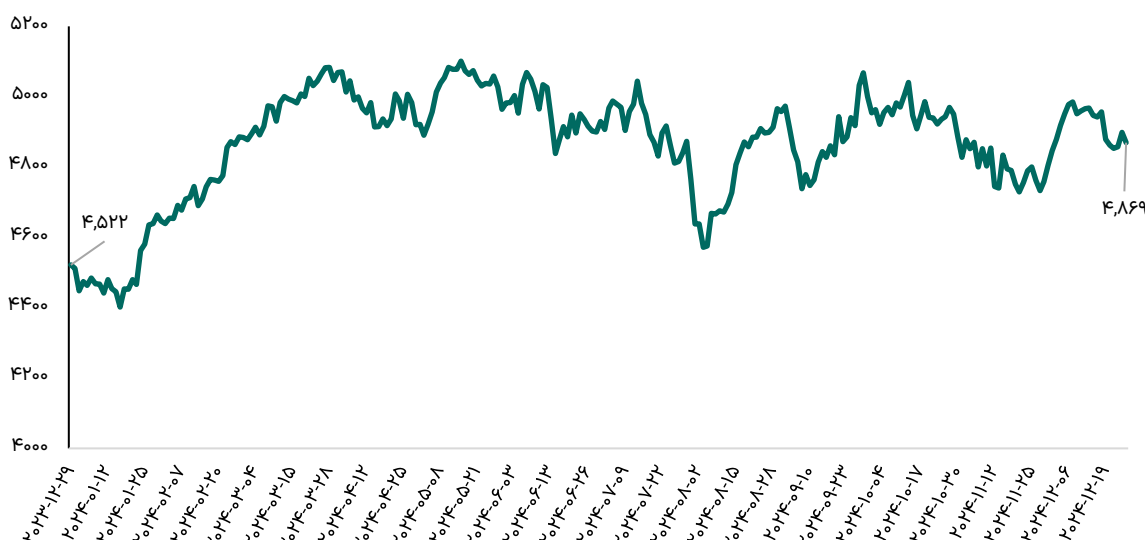

مروری بر اقتصاد جهان

نمودار ۸- روند شاخص بورس شانگهای چین در سال ۲۰۲۴

نمودار ۹- روند شاخص EURO STOXX 50 در سال ۲۰۲۴

جدول ۶- بازدهی بورس‌های معتبر جهان در سال ۲۰۲۴ (درصد)

آمریکا		اروپا		آسیای شرقی		خاورمیانه		سایر نقاط	
بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه	بازار سهام	بازدهی سالانه
نیویورک	۱۳	انگلیس	۷	شانگهای	۱۳	عربستان	۰	استرالیا	۸
نزدک	۳۳	آلمان	۱۹	نیکی زاین	۱۹	قطر	-۱	روسیه	-۱۰
S&P500	۲۳	فرانسه	-۲	کره جنوبی	-۱۰	دبی	۲۵	ترکیه	۳۱
کانادا	۱۹	EURO STOXX	۸	هنگ کنگ	۱۷	بحرین	۱	بمبئی	۹
برزیل	-۱۱	اسپانیا	۱۵	سنگاپور	۱۸	عمان	۰	پاکستان	۸۱
آرژانتین	۱۹۰	ایتالیا	۱۲	مالزی	۱۲	اردن	۳	مصر	۴۷
ونزوئلا	۱۱۰	اسکاندیناوی	۱۲	اندونزی	-۲	ایران	۲۱	آفریقای جنوبی	۹

منبع: Investing.com

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

انتظار می‌رود بازارهای سهام جهانی در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی را تجربه کنند، اما با چالش‌های مختلفی روبرو هستند. بازارهای توسعه‌یافته ممکن است شاهد رشد اندکی باشند. در صورتی که تورم کاهش یابد و نرخ بهره شروع به کاهش کند، احتمال بازگشت در بخش‌های رشد محور وجود دارد. بازارهای نوظهور ممکن است فرصت‌های سرمایه‌گذاری جذابی را ارائه دهند، به ویژه اگر اقتصاد آنها انعطاف‌پذیر باشد و ارزش دلار ضعیف شود. در این بازارها، یک چرخش مداوم از سهام در حال رشد به سهام ارزشی (دارای ارزش ذاتی) ممکن است مشاهده شود، زیرا سرمایه‌گذاران همچنان سودآوری و ترازنامه قوی را در اولویت قرار می‌دهند. در بین صنایع مختلف نیز بخش فناوری ممکن است بهبود یابد، به ویژه در زمینه‌هایی مانند هوش مصنوعی، مراقبت‌های بهداشتی و انرژی‌های تجدیدپذیر. با این حال ریسک‌های ژئوپلیتیکی همچنان بر احساسات بازار تأثیر می‌گذارد و منجر به تشدید نوسان در این بازارها می‌شود.

۱-۹ چشم‌انداز اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵

چشم‌انداز اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۵ تصویری متفاوت از رشد متوسط، ریسک‌های مداوم و عدم قطعیت‌های قابل توجه ارائه می‌دهد. پیش‌بینی می‌شود اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی را تجربه کند، اما با سرعت کمتری نسبت به سال‌های گذشته. انتظار می‌رود رشد اقتصادی به طور نابرابر در مناطق مختلف توزیع شود و برخی از اقتصادها عملکرد قوی‌تری نسبت به سایرین از خود نشان دهند. در این راستا، اقتصادهای توسعه‌یافته، رشد آهسته‌تری نسبت به اقتصادهای در حال توسعه تجربه خواهند کرد. پیش‌بینی می‌شود تورم جهانی در سال ۲۰۲۵ تعدیل شود، اما احتمالاً در برخی مناطق بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری کرونا باقی بماند که این تعدیل ناشی از کاهش تدریجی اختلالات زنجیره تامین و تأثیر تشدید سیاست‌های پولی خواهد بود. با این حال، فشارهای تورمی مربوط به رشد دستمزدها و شوک‌های ژئوپلیتیکی، ادامه خواهند داشت. انقباضات کمی توسط بانک‌های مرکزی ممکن است به منظور کاهش نقدینگی و مهار تورم ادامه یابد. در سال ۲۰۲۵ همانند دو سال اخیر، مدیریت سطوح بالای بدهی، یک نگرانی کلیدی برای بسیاری از دولت‌ها خواهد بود. در سال آتی، پیشرفت‌های فناورانه، مانند هوش مصنوعی و فناوری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر، همچنان نقش مهمی را در رشد اقتصادی ایفا خواهند کرد. بازارهای کار در سال ۲۰۲۵ با افزایش بیکاری در برخی مناطق و رشد آهسته‌تر دستمزدها تا حدودی ضعیف خواهند شد. با این وجود، اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ با برخی چالش‌ها و ریسک‌های کلیدی مواجه است که مهمترین آنها خطر افزایش رکود جهانی یا کاهش رشد اقتصادهای بزرگ است که ناشی از تشدید سیاست‌های پولی تهاجمی در سال‌های اخیر و کاهش هزینه‌ها باشد. همچنین اگر ثابت شود که تورم پایدارتر از حد انتظار است، می‌تواند منجر به اقدامات تهاجمی‌تر بانک‌های مرکزی شود که منجر به انقباض بیشتر در فعالیت‌های اقتصادی شود. در این رابطه، افزایش نرخ بهره ممکن است باعث بی‌ثباتی در بازارهای مالی، به ویژه در اقتصادهای آسیب‌پذیر شود. در حوزه‌های غیراقتصادی نیز هر گونه تشدید درگیری‌ها یا تنش‌های ژئوپلیتیکی می‌تواند منجر به اختلالات بیشتر در زنجیره تامین و بازارهای انرژی شود و بر اقتصاد جهانی تأثیر بگذارد. در پایان افزایش فراوانی و شدت رویدادهای شدید آب و هوایی ممکن است عواقب شدیدی برای اقتصاد جهانی داشته باشد. بنابراین دولت‌ها و بانک‌های مرکزی باید با اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی مسئولانه، با تمرکز بر اصلاحات ساختاری و همکاری‌های بین‌المللی، در یک محیط پیچیده و چالش برانگیز حرکت کنند. سیاست‌های تطبیقی، نظارت مستمر بر داده‌های اقتصادی و مدیریت ریسک مؤثر، کلیدی برای عبور از شرایط آشفته اقتصادی در سال ۲۰۲۵ خواهد بود.

۲- مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

۱-۲ صنعت پتروشیمی

صنعت پتروشیمی که به شدت به نفت خام و گاز طبیعی به عنوان خوراک متکی است، در سال ۲۰۲۴ نوسانات قابل توجهی را تجربه کرد. جنگ در اوکراین و تحریم‌ها علیه روسیه باعث اختلالات قابل توجهی در بازارهای جهانی انرژی شده که منجر به افزایش قیمت‌ها و تشدید نااطمینانی در اقتصاد جهان شد. این امر منجر به افزایش هزینه‌های تولید محصولات پتروشیمی، به ویژه برای محصولات متکی به نفتا شد. در سال ۲۰۲۴، در حالی که سطح قیمت‌ها نشانه‌هایی از ثبات را نشان می‌دادند، اما به طور قابل توجهی بالاتر از سطوح قبل از ۲۰۲۲ باقی ماندند و بر حاشیه سود و پویایی رقابتی تأثیر گذاشتند. قیمت گاز طبیعی نیز نوسانات قابل توجهی را تجربه کرد، به ویژه در اروپا، جایی که نگرانی‌های عرضه بر بازار حاکم شد. این سطح از قیمت‌ها که منجر به نوسان هزینه‌های خوراک این صنعت شد، تولیدکنندگان پتروشیمی را برای یافتن ابزارهای تولید کارآمدتر و مقرون به صرفه راغب‌تر کرد. در مجموع، صنعت پتروشیمی جهانی در سال ۲۰۲۴ چشم‌انداز پیچیده‌ای را پشت سر گذاشت که مشخصه آن نوسان قیمت مواد اولیه، الگوهای تقاضای ناهموار و فشار فزاینده برای گذار به سمت شیوه‌های پایدار است. در حالی که این صنعت در بخش‌ها و مناطق خاصی انعطاف‌پذیری نشان داده است، اما با چالش‌های ناشی از نااطمینانی اقتصادی جهانی، تنش‌های ژئوپلیتیکی و مقررات زیست‌محیطی در حال تحول نیز مواجه شده است. در ادامه به تشریح مهمترین ویژگی‌های صنعت پتروشیمی در سال ۲۰۲۴ پرداخته می‌شود.

- الگوهای تقاضای نابرابر

تقاضای جهانی برای محصولات پتروشیمی در سال ۲۰۲۴ الگوهای ناهمواری را نشان داده است. به عنوان نمونه، تقاضا برای مواد بسته‌بندی، به ویژه پلاستیک‌های یکبار مصرف، به دلیل نگرانی‌های زیست‌محیطی با مقاومت مواجه شده است. با این حال، صنعت بسته‌بندی برای مواد غذایی و تجارت

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

الکترونیک همچنان شاهد تقاضای قوی بود. در سال ۲۰۲۴، فعالیت‌های بخش ساخت و ساز مختل بود که این امر بر تقاضای مصالح ساختمانی مانند PVC تأثیر گذاشت. البته برخی از مناطق، رشد تقاضای ثابتی از این بخش را تجربه کردند. اما در برخی دیگر از مناطق به دلیل نرخ بهره بالا و کاهش فعالیت اقتصادی، تقاضای این بخش با رکود مواجه شده بود. در صنعت خودرو، در سال‌های گذشته، تولید خودرو با مشکلات زنجیره تامین ناشی از پاندمی کرونا مواجه بود، اما اخیراً بهبود یافته و این امر منجر به افزایش تقاضا برای پلاستیک و سایر مواد مبتنی بر پتروشیمی در بخش خودرو شده است. با این حال، انتظار می‌رود تغییر به سمت وسایل نقلیه الکتریکی در دراز مدت تقاضای برخی مواد اولیه در این صنعت را تغییر دهد. در صنعت منسوجات نیز ما شاهد نوسانات تقاضا بودیم، به ویژه با تغییر در روند مد و نگرانی در مورد اثرات زیست محیطی پارچه‌های مصنوعی.

• فشارهای حوزه محیط زیست

صنعت پتروشیمی با توجه به تأثیرات زیست‌محیطی و شیوه‌های پایداری خود با نظارت فزاینده‌ی حکمرانی مواجه بود. نگرانی فزاینده جهانی در مورد زباله‌های پلاستیکی منجر به فشارهای قانونی، ممنوعیت پلاستیک‌های یکبار مصرف و فشار برای افزایش بازیافت و ابتکارات اقتصاد چرخشی شده است. همچنین این صنعت برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و گذار به فناوری‌های تولید پاک‌تر و مواد اولیه پایدارتر با فشار قوانین زیست محیطی مواجه است. علاوه بر این فعالیت‌های تحقیق و توسعه در خصوص تولید پلاستیک‌های زیستی در حال افزایش است و جایگزین پایداری برای رقبای سنتی خود ارائه می‌دهد، اگرچه این نوآوری‌ها هنوز با چالش‌های رقابتی هزینه مواجه است. همچنین پیشرفت در فن‌آوری‌های بازیافت شیمیایی و مکانیکی به طور فزاینده‌ای در حال گسترش است.

• پویایی منطقه‌ای

- ✓ آسیا: در سال ۲۰۲۴ آسیا، به ویژه چین، مصرف‌کننده و تولیدکننده عمده مواد پتروشیمی بود، اما بازار محصولات پتروشیمی به دلیل تغییر مقررات دولتی و سیاست‌های زیست محیطی با فشار مواجه بوده است.
- ✓ آمریکای شمالی: آمریکای شمالی از دسترسی به منابع فراوان گاز شیل سود برده است که مزیت رقابتی در تولید برخی از مواد پتروشیمی مانند اتیلن ایجاد کرده است. با این حال، افزایش تمرکز بر مقررات زیست محیطی و انتشار کربن چالش‌هایی را ایجاد کرده است.
- ✓ اروپا: اروپا با هزینه‌های بالای انرژی، اختلالات زنجیره تامین و چالش‌های ژئوپلیتیکی مواجه است که بر بخش پتروشیمی خود فشار وارد می‌کند. سرمایه‌گذاری در فن‌آوری‌های پاک‌تر و مواد اولیه جایگزین اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کند.
- ✓ خاورمیانه: خاورمیانه با دسترسی به نفت و گاز ارزان، همچنان یک تولیدکننده مهم باقی می‌ماند، اگرچه با فشار فزاینده‌ای برای تنوع بخشیدن به اقتصاد و کاهش اتکای خود به سوخت‌های فسیلی مواجه است.

• پیشرفت‌های فناوری

در سال ۲۰۲۴، این صنعت در چندین زمینه شاهد پیشرفت بوده است:

- ✓ بهینه‌سازی فرآیند: تمرکز برای فرآیندهای تولید کارآمدتر (که می‌تواند مصرف انرژی و تولید زباله را کاهش دهد) در حال افزایش است.
- ✓ دیجیتال شدن: پیاده‌سازی فناوری‌های دیجیتال منجر به بهبود کنترل فرآیند، کارایی و نگهداری محصولات پتروشیمی شده است.
- ✓ کاتالیز: تحقیق و توسعه در کاتالیز، امکان توسعه فرآیندهای شیمیایی کارآمدتر و ترویج استفاده از مواد اولیه پایدارتر را فراهم می‌کند.

• تأثیرات ژئوپلیتیکی

در سال ۲۰۲۴، تنش‌های ژئوپلیتیکی و سیاست‌های تجاری بر جریان مواد خام و تجارت محصولات پتروشیمی تأثیر گذاشته و کشورها به طور فزاینده‌ای اقدامات حمایتی یا تمرکز بر بلوک‌های تجاری را اتخاذ می‌کنند که زنجیره‌های عرضه جهانی را مختل می‌کند.

۱-۱-۲ متانول

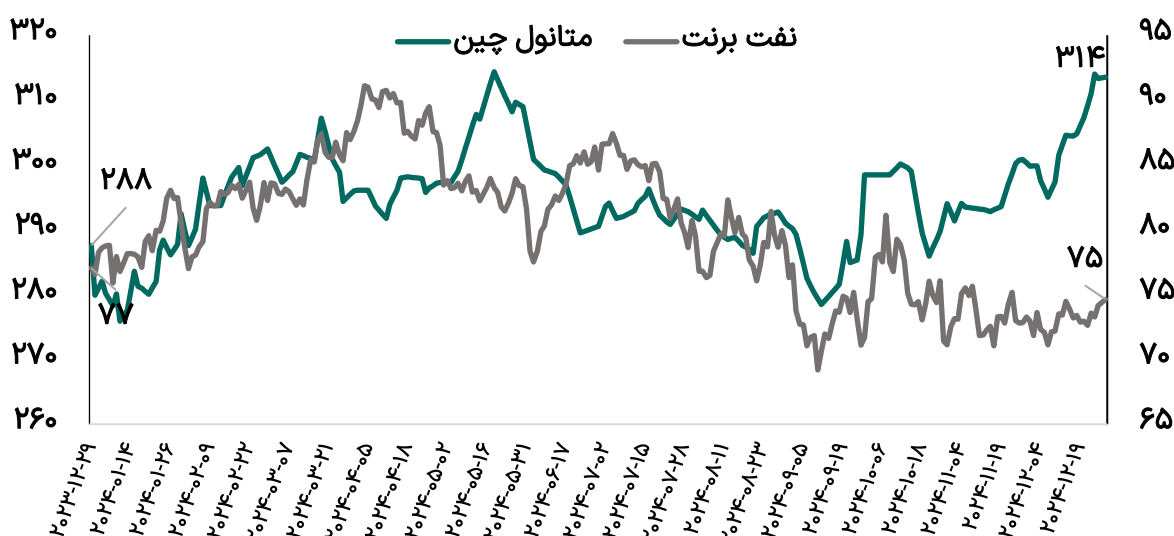
صنعت متانول در سال ۲۰۲۴ با نوسان قیمت مواد اولیه، تقاضای متفاوت در بخش‌های مختلف و افزایش فشار برای شیوه‌های تولید پایدار مواجه بود. صنعت متانول، که عمدتاً به گاز طبیعی به عنوان ماده اولیه متکی است، در سال ۲۰۲۴ به دلیل عوامل ژئوپلیتیکی و اختلالات زنجیره تامین، نوسان قیمت را تجربه کرد. این نوسان در هزینه‌های خوراک بر هزینه‌های تولید و حاشیه سود تأثیر گذاشت. علاوه بر نوسان قیمت مواد اولیه، در سال ۲۰۲۴، تقاضا برای متانول در بخش‌های مختلف متفاوت بود. تقاضای سنتی متانول در تولید فرمالدئید و سایر کاربردهای شیمیایی رشد متوسطی داشت. با این حال، تقاضا از بخش انرژی، به ویژه برای کاربردهای متانول به الفین (MTO) و متانول به بنزین (MTG) در چین، نابرابر بود و بر عملکرد کلی صنعت تأثیر گذاشت. این در حالی است که ظرفیت‌های جدید تولید متانول در سال ۲۰۲۴، به ویژه در آسیا و خاورمیانه، به مرحله بهره‌برداری رسید و عرضه را افزایش و به طور بالقوه منجر به برخی مشکلات مازاد ظرفیت شد. این صنعت با فشار فزاینده‌ای برای کاهش کربن و اتخاذ شیوه‌های تولید پایدارتر مواجه شده است. این فشار

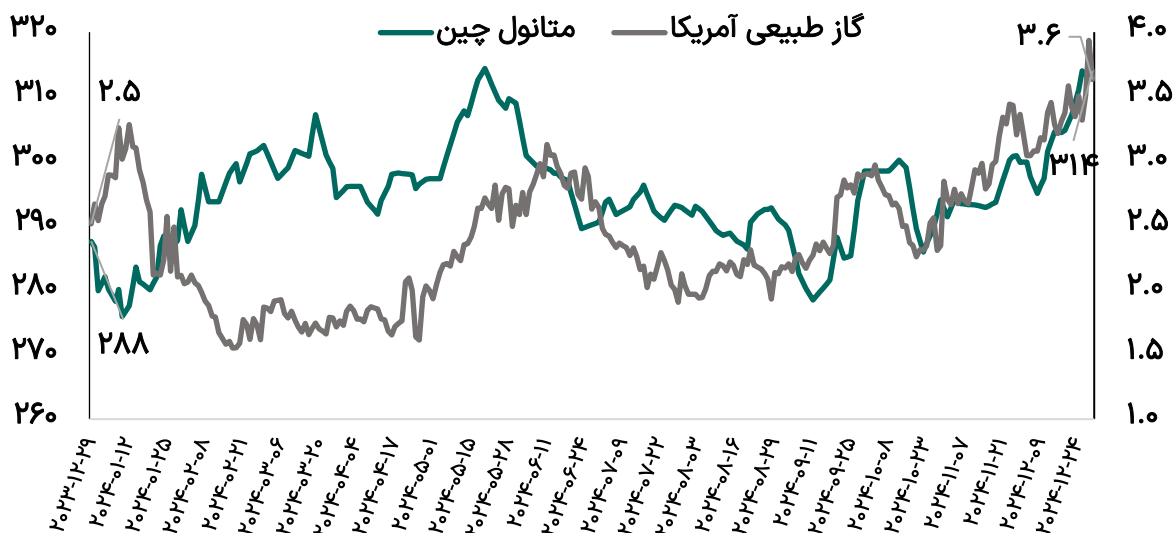
مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

باعث تسریع تحقیقات در زمینه مواد اولیه جایگزین و فناوری‌های جذب کربن شده است. در سال ۲۰۲۴، آسیا بزرگترین مصرف‌کننده و تولیدکننده متانول باقی ماند. آمریکای شمالی از دسترسی به گاز طبیعی ارزان سود می‌برد، در حالی که اروپا به دلیل قیمت بالای انرژی و قوانین سختگیرانه زیست محیطی با چالش‌هایی برای تولید متانول مواجه است. در خصوص چشم‌انداز این صنعت برای سال ۲۰۲۵، می‌توان بیان داشت، تقاضای جهانی برای متانول در سال آتی رشد متوسطی خواهد داشت که ناشی از افزایش نیازها در کاربردهای شیمیایی سنتی و گسترش کاربردها در بخش حمل و نقل است. همچنین انتظار می‌رود پروژه‌های MTO و MTG شاهد ادامه تقاضا، به ویژه در آسیا باشند. در این رابطه، پیش‌بینی می‌شود قیمت گاز طبیعی بی‌ثبات باقی بماند و بر هزینه‌های تولید متانول تأثیر بگذارد. در این رابطه، شرکت‌های بزرگ تمرکز بیشتری بر کاهش هزینه‌های تولید و کاوش در مواد اولیه جایگزین خواهند کرد. در سال آتی، انتظار می‌رود فشار برای تولید پایدار تشدید شود و نوآوری را در زمینه‌هایی مانند استفاده از مواد اولیه تجدیدپذیر (مانند زیست توده، CO2 جذب شده) و روش‌های تولید متانول سبز ایجاد کند. به همین دلیل، افزایش ظرفیت جدید ممکن است کند شود، زیرا صنعت بر بهینه‌سازی کارخانه‌های موجود و همسویی تولید با تقاضا تمرکز کند. انتظار می‌رود پیشرفت در فناوری‌های کاتالیز، بهینه‌سازی فرآیند و جذب کربن باعث بهبود کارایی و کاهش اثرات زیست محیطی تولید متانول شود.

نمودار ۱۰- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت نفت خام در سال ۲۰۲۴

نمودار ۱۱- روند قیمت متانول چین (CFR) و قیمت گاز طبیعی هندی آمریکا در سال ۲۰۲۴

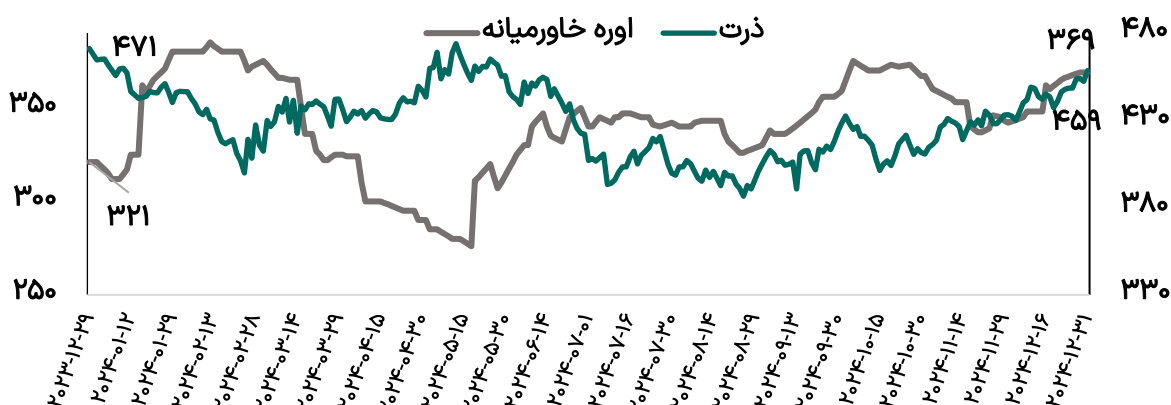

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

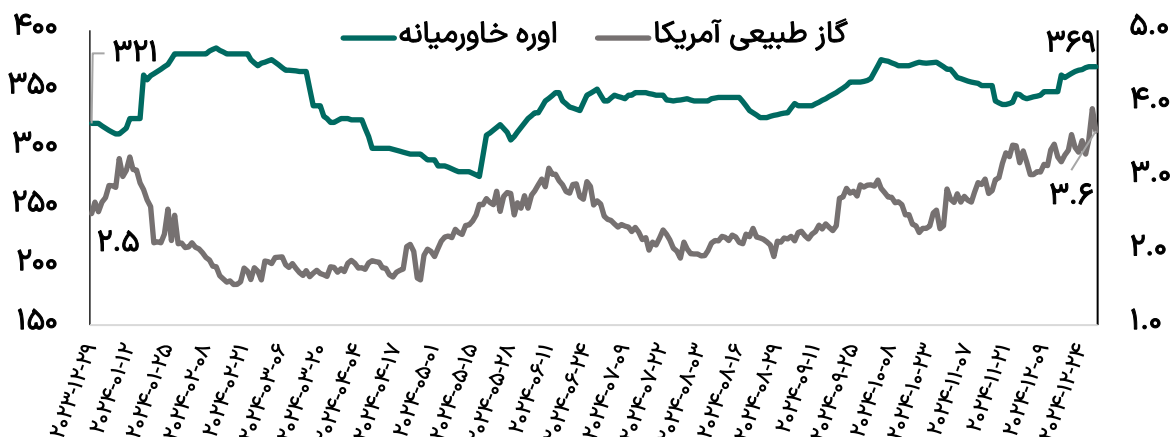
۲-۱-۲ اوره

صنعت اوره در سال ۲۰۲۴، تحت تأثیر رویدادهای ژئوپلیتیکی، الگوهای آب و هوایی تأثیرگذار بر کشاورزی و مقررات زیست محیطی در حال تحول، سالی از نوسانات قیمت و تقاضای نوسانی را تجربه کرد. در حالی که اوره یک کود نیتروژن حیاتی است، صنعت با چالش‌های مربوط به هزینه‌های تولید، پایداری و رقابت مواجه بود. قیمت اوره در طول سال ۲۰۲۴ نوسانات قابل توجهی را تجربه کرد که ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیکی (به ویژه جنگ در اوکراین)، نوسانات قیمت گاز طبیعی و عوامل مرتبط با تغییرات آب و هوا بر تقاضای کشاورزی (به ویژه غلات نظیر ذرت و گندم) بود. این نوسانات قیمت بر سودآوری تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان تأثیر گذاشت. جنگ در اوکراین، به طور قابل توجهی زنجیره تامین جهانی را مختل کرده که منجر به افزایش قیمت و نگرانی در مورد امنیت غذایی شده است. تحریم‌ها علیه روسیه نیز نقش مهمی داشتند و مشکلات عرضه را تشدید کردند. از سوی دیگر تغییرات آب و هوای غیرقابل پیش‌بینی در مناطق کلیدی کشاورزی منجر به نوسانات تقاضا برای کود اوره شده است که بر تولید و توزیع تأثیر گذاشت. خشکسالی‌های شدید در برخی از مناطق نیاز به کود را کاهش داد در حالی که باران‌های شدید در برخی دیگر، فصل کاشت را به تاخیر انداخت. این صنعت نیز با نظارت فزاینده‌ای بر اثرات زیست محیطی تولید اوره، به ویژه مربوط به انتشار گازهای گلخانه‌ای و استفاده از سوخت‌های فسیلی در فرآیند تولید، مواجه است. در این رابطه فشار بیشتری از سوی نهادهای نظارتی و دولت‌ها برای توسعه فرآیندهای تولید پایدار وجود دارد. در خصوص چشم‌انداز این صنعت برای سال ۲۰۲۵ انتظار می‌رود تقاضای جهانی برای اوره در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی داشته باشد که ناشی از افزایش نیازهای تولید مواد غذایی، به ویژه در کشورهای در حال توسعه است. با این حال، این رشد تحت تأثیر شرایط آب و هوایی، شرایط اقتصادی و استفاده از کودهای جایگزین خواهد بود. قیمت اوره احتمالاً به رویدادهای ژئوپلیتیکی، الگوهای آب و هوایی و نوسانات قیمت گاز طبیعی حساس باقی می‌ماند. هزینه‌های تولید همچنان دغدغه اصلی خواهد بود. انتظار می‌رود تمرکز بر توسعه پایدار و مسائل زیست محیطی تشدید شود و دولت‌ها و مصرف‌کنندگان خواستار شیوه‌های تولید سازگارتر با محیط زیست باشند. سرمایه‌گذاری در فن‌آوری برای کاهش انتشار کربن و بهبود بهره‌وری منابع، احتمالاً افزایش می‌یابد. انتظار می‌رود این صنعت برای افزایش کارایی، کاهش هزینه‌های تولید و رفع نگرانی‌های زیست محیطی، روی فناوری‌های جدید سرمایه‌گذاری کند. این اقدامات ممکن است شامل بهره‌وری بهتر از انرژی، گاز، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و فرآیندهای تولید جدید باشد.

نمودار ۱۲- روند قیمت جهانی اوره و ذرت در سال ۲۰۲۴

نمودار ۱۳- روند قیمتی اوره و گاز طبیعی آمریکا در سال ۲۰۲۴

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

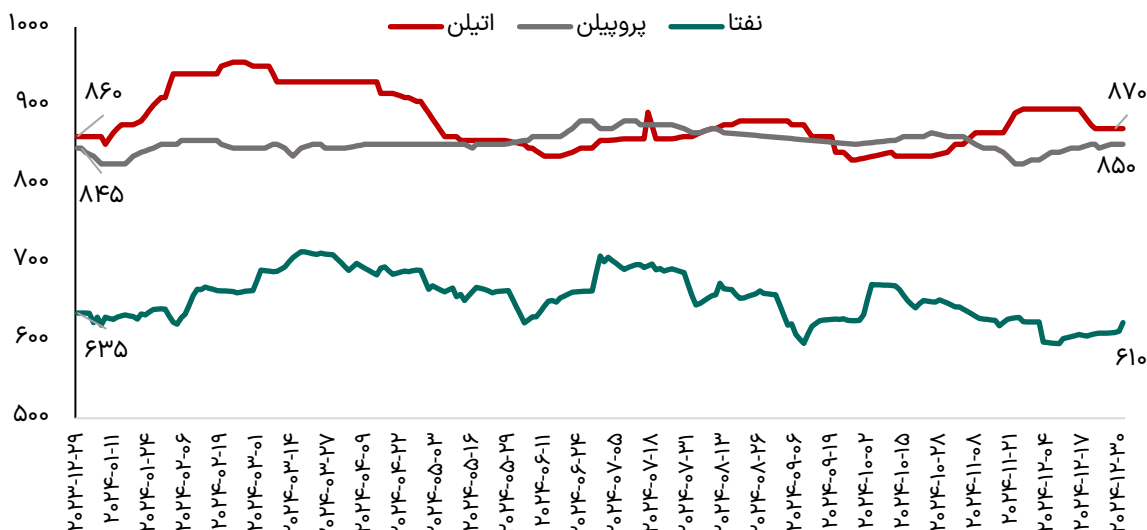
۲-۱-۳ الفین

صنعت جهانی الفین در سال ۲۰۲۴ سال پر نوسانی را تجربه کرد که البته مشخصه آن نوسان قیمت مواد اولیه، الگوهای تقاضای ناهموار و افزایش فشار برای اتخاذ شیوه های تولید پایدار بود. در حالی که این صنعت در برخی حوزه ها و مناطق، انعطاف پذیری نشان داد، اما با چالش های مربوط به ظرفیت مازاد، بازارهای پرنوسان انرژی و فشار برای حرکت به سمت اقتصاد چرخشی مواجه است. از آنجایی که صنعت الفین، متکی به مواد اولیه مانند نفتا، گاز طبیعی و اتان است، در طول سال ۲۰۲۴ نوسانات قیمتی قابل توجهی را تجربه کرد که ناشی از عوامل ژئوپلیتیکی (به ویژه جنگ در اوکراین) و نوسانات بازارهای انرژی بود. این نوسان بر هزینه های تولید و سودآوری تأثیر گذاشت. تقاضا برای الفین ها، که عمدتاً در تولید پلاستیک استفاده می شود، در بخش ها و مناطق مختلف متفاوت بود. در حالی که تقاضا برای بسته بندی و کالاهای مصرفی نسبتاً ثابت باقی ماند، بخش های خودرو و ساخت و ساز به دلیل عدم قطعیت های اقتصادی عملکردهای متفاوت تری داشتند. علیرغم نوسانات تقاضا، ظرفیت های جدید تولید الفین در سال ۲۰۲۴، به ویژه در آسیا و خاورمیانه، به بهره برداری رسید که به نگرانی های بالقوه مازاد ظرفیت کمک کرد. این صنعت در مواجهه با نگرانی های زیست محیطی، به ویژه در مورد زباله های پلاستیکی و انتشار گازهای گلخانه ای، با فشار مقرراتی فزاینده ای مواجه است. این فشار باعث نوآوری در فناوری های بازیافت، جایگزین های زیست محور و ابتکارات اقتصاد چرخشی می شود.

پیش بینی می شود تقاضای جهانی برای الفین ها در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی داشته باشد که ناشی از افزایش نیازها در بخش های بسته بندی، ساخت و ساز و خودرو باشد. با این حال، این رشد ممکن است به دلیل عدم قطعیت های اقتصادی و تغییر در ترجیحات مصرف کننده تعدیل شود. همچنین سرمایه گذاری در فناوری های جدید با تمرکز بر افزایش کارایی تولید، کاهش اثرات زیست محیطی، و توسعه مواد اولیه جایگزین ادامه خواهد داشت. مدیریت ریسک های زنجیره تامین و رسیدگی به نگرانی های زیست محیطی برای موفقیت صنعت الفین در سال های آینده بسیار مهم خواهد بود. این صنعت احتمالاً با تطبیق با روندهای جاری، تغییرات عمده ای را تجربه خواهد کرد.

در گروه محصولات اولفین، اتیلن و پروپیلن دو محصول اصلی مورد استفاده در صنایع می باشند که ماده اصلی آنها، نفتا و برخی مشتقات گازی (نظیر گاز اتان، بوتان، پروپان و LPG) است. بررسی روند قیمت جهانی نفتا، اتیلن و پروپیلن در دوازده ماه منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳ (نمودار ۱۴) نشان می دهد که رفتار این فرآورده ها به موازات یکدیگر بوده و تابعی از نوسانات قیمت نفت و گاز طبیعی بوده است.

نمودار ۱۴- روند قیمتی نفتا، اتیلن و پروپیلن در سال ۲۰۲۴

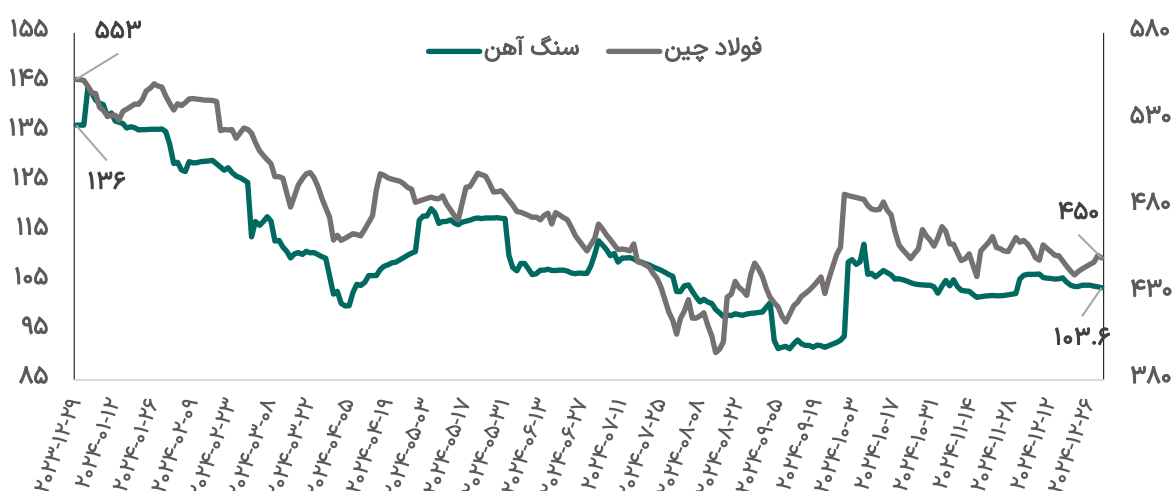

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

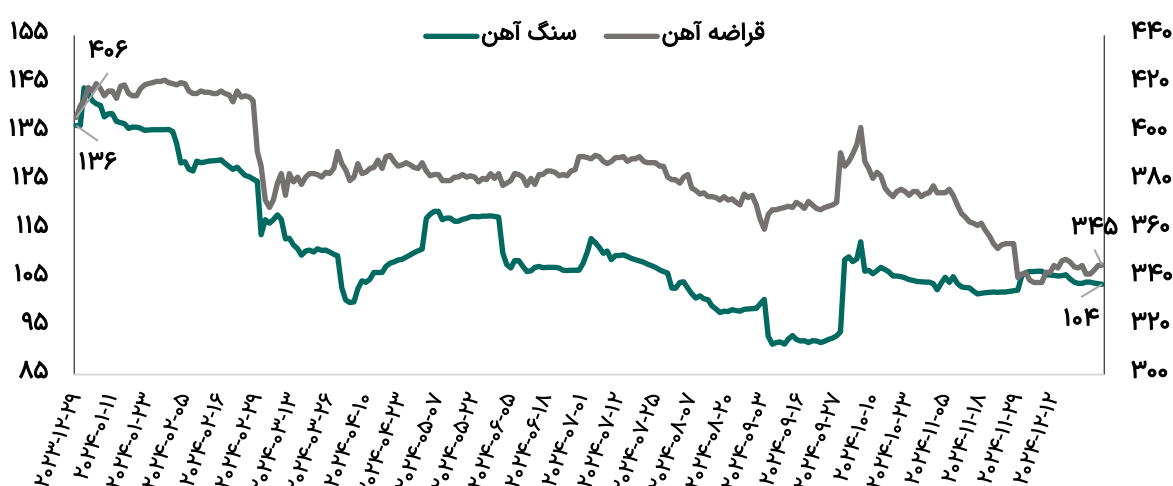
ساخت-وساز در چین و کاهش بودجه عمرانی دولتها (بدلیل بار مالی بدهی‌های انباشته) موجب کاهش قیمت سنگ آهن و محصولات فولادی شد. البته به دنبال برخی حمایت‌های مالی دولتها به ویژه دولت چین از این بخش، انتظار می‌رود تقاضای جهانی برای فولاد در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی داشته باشد و افزایش پروژه‌های زیرساختی، فعالیت‌های ساختمانی و تقاضای بخش خودرو نیز از این پیش‌بینی حمایت کند. با این حال، این رشد ممکن است توسط عدم قطعیت‌های اقتصاد جهانی محدود شود. انتظار می‌رود قیمت سنگ آهن در سال ۲۰۲۵ با حساسیت مستمر نسبت به تقاضای چین و شرایط اقتصادی جهانی تثبیت شود. با این وجود مشکلات جانبی عرضه می‌تواند باعث نوسان قیمت سنگ آهن شود.

لازم به ذکر است که در سال‌های اخیر با توسعه قابل توجه صنعت بازیافت، قیمت جهانی قراضه به یک عامل تاثیرگذار در صنعت فولاد تبدیل شده است. همانگونه که در نمودار (۱۶) مشاهده می‌شود، در سال ۲۰۲۴ قیمت سنگ آهن و قراضه (با همبستگی ۷۸ درصدی) و به تبع آن قیمت سنگ آهن و فولاد چین (با همبستگی ۹۰ درصدی) به موازات یکدیگر تغییر می‌کردند.

نمودار ۱۵- روند قیمتی سنگ آهن و فولاد چین در سال ۲۰۲۴

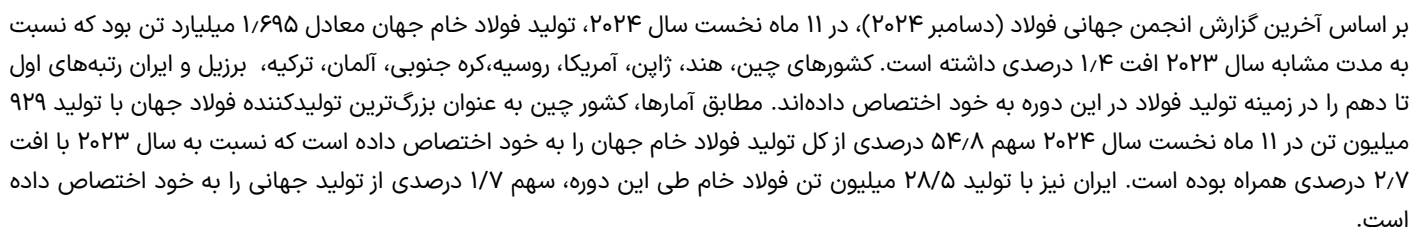

نمودار ۱۶- روند قیمتی سنگ آهن و قراضه در سال ۲۰۲۴

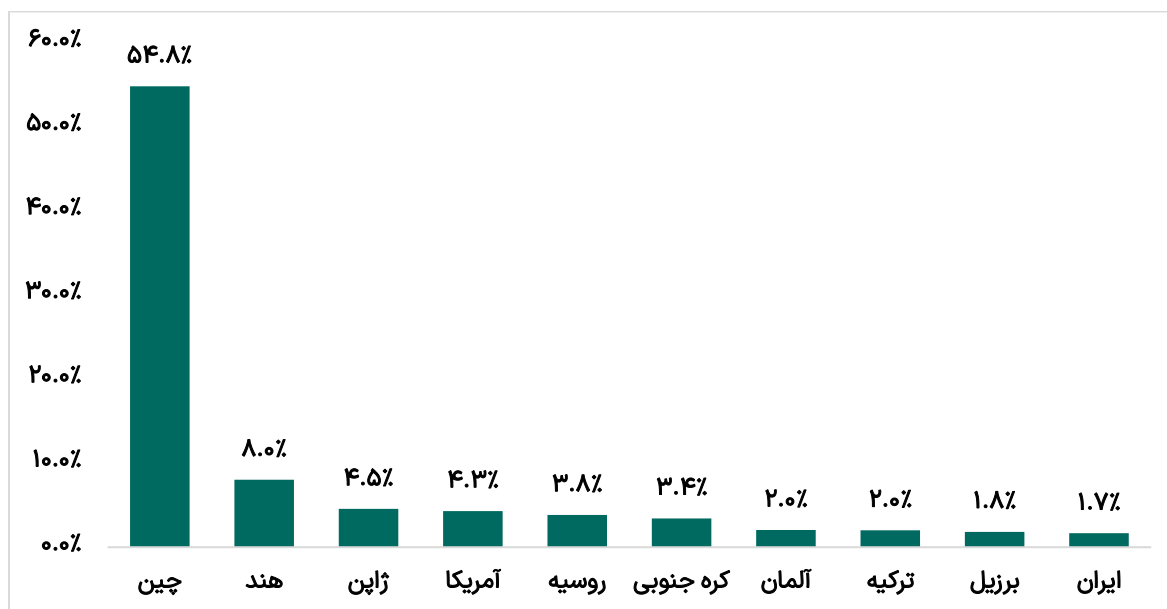

نمودار (۱۷) روند قیمت بیلت و ورق گرم در منطقه دریای سیاه (CIS) را در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد. براساس نمودار، به دلیل همبستگی بالای قیمت سنگ آهن و ورق گرم CIS، روند قیمت هر دو محصول کاهشی بودند اما علیرغم کاهش قیمت بیلت CIS، شیب کاهشی آن هموارتر بود.

نمودار ۱۷- روند قیمت جهانی سنگ آهن، بیلِت و ورق گرم در منطقه دریای سیاه در سال ۲۰۲۴

نمودار ۱۸- سهم ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۴

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

جدول ۷ - مقدار تولید ده کشور نخست تولید کننده فولاد خام دنیا از سال ۲۰۲۰ تا ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۴ (میلیون تن)

رتبه	کشور	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۴	درصد تغییر ۱۱ ماه نخست ۲۰۲۴ نسبت به ۱۱ ماه نخست ۲۰۲۳
۱	چین	۱۰۳۲.۸	۱۰۱۳	۱۰۱۹.۱	۹۲۹.۲	-۲.۷
۲	هند	۱۱۸.۱	۱۲۴.۷	۱۴۰.۲	۱۳۵.۹	۵.۹
۳	ژاپن	۹۶.۳	۸۹.۲	۸۷	۷۷.۱	-۳.۶
۴	آمریکا	۸۶	۸۰.۷	۸۰.۷	۷۲.۹	-۲.۲
۵	روسیه	۷۶	۷۱.۵	۷۵.۸	۶۴.۹	-۷
۶	کره جنوبی	۷۰.۶	۶۵.۹	۶۶.۷	۵۸.۳	-۴.۹
۷	آلمان	۴۰.۴	۳۶.۸	۳۵.۴	۳۴.۵	۵.۳
۸	ترکیه	۴۰.۱	۳۵.۱	۳۳.۷	۳۳.۹	۱۱.۲
۹	برزیل	۳۶	۳۴	۳۱.۹	۳۱.۲	۵.۶
۱۰	ایران	۲۸.۵	۳۰.۶	۳۱.۱	۲۸	۰.۵

۲-۲-۲ مس

صنعت جهانی مس در سال ۲۰۲۴ چشم اندازی از تقاضای پرنوسان، چالش های طرف عرضه و فشار فزاینده برای کمک به اقتصاد سبز را دنبال می کند. در حالی که تقاضای مس به دلیل نقش حیاتی آن در صنعت برق و زیرساخت ها همچنان قوی بود، این صنعت با بادهای مخالف ناشی از عدم قطعیت های اقتصادی، تنش های ژئوپلیتیکی و نیاز به انطباق با تقاضاهای پایدار مواجه بود. تقاضای جهانی مس در سال ۲۰۲۴ قوی باقی ماند که عمدتاً ناشی از رشد در بخش انرژی های تجدیدپذیر، تولید خودروهای الکتریکی و توسعه زیرساخت ها بود. با این حال، کاهش رشد اقتصادی در برخی مناطق بر تقاضای سایر بخش ها مانند ساخت و ساز تأثیر گذاشته است. فشار جهانی برای تولید برق و برق رسانی باعث افزایش تقاضا برای مس در انتقال نیرو، فناوری های انرژی تجدیدپذیر (پانل های خورشیدی، توربین های بادی) و سیستم های ذخیره انرژی شد. همچنین استقبال فزاینده از وسایل نقلیه الکتریکی نیاز به مس در باتری ها، زیرساخت شارژ و سیم کشی وسایل نقلیه را افزایش داد. در سال ۲۰۲۴، پروژه های زیرساختی در کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای بزرگ به تقاضای مس در ساخت و ساز و کاربردهای مرتبط کمک کردند. با این حال این صنعت با چالش های متعددی در سمت عرضه مواجه بود که مهمترین آنها به شرح ذیل بود:

- اختلالات در فعالیتهای معدنی: مسائل عملیاتی و اعتصابات کارگری بر تولید برخی از معادن بزرگ مس در سال ۲۰۲۴ تأثیر گذاشت و باعث عدم اطمینان و افزایش قیمت ها شد.
- عوامل ژئوپلیتیکی: بی ثباتی ژئوپلیتیکی در برخی مناطق تولیدکننده مس به خطرات عرضه اضافه شد.
- عیار پایین سنگ معدن: عیارهای سنگ معدن پایین در معادن موجود باعث افزایش هزینه های تولید و کاهش تولید کلی شد.

قیمت مس در طول سال ۲۰۲۴ نوسانات قابل توجهی را تجربه کرد که ناشی از تأثیر متقابل عوامل عرضه و تقاضا، عدم قطعیت های اقتصادی و تغییرات در تمایل سرمایه گذاران بود. همچنین افزایش فشار برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای و بهبود پایداری، صنعت مس را تحت تأثیر قرار داد. در این سال، بررسی دقیق تری از سوی بزرگان این صنعت روی شیوه های استخراج معدن و تمرکز بیشتر بر بازیافت و ترویج اقتصاد چرخشی وجود داشت. تقاضای منطقه ای برای مس به طور قابل توجهی متفاوت بوده با این حال آسیا، به ویژه چین، بزرگترین مصرف کننده باقی ماند. اروپا و آمریکای شمالی بر اساس شرایط اقتصادی و سیاست های دولت ها با تقاضای متفاوتی روبرو بودند.

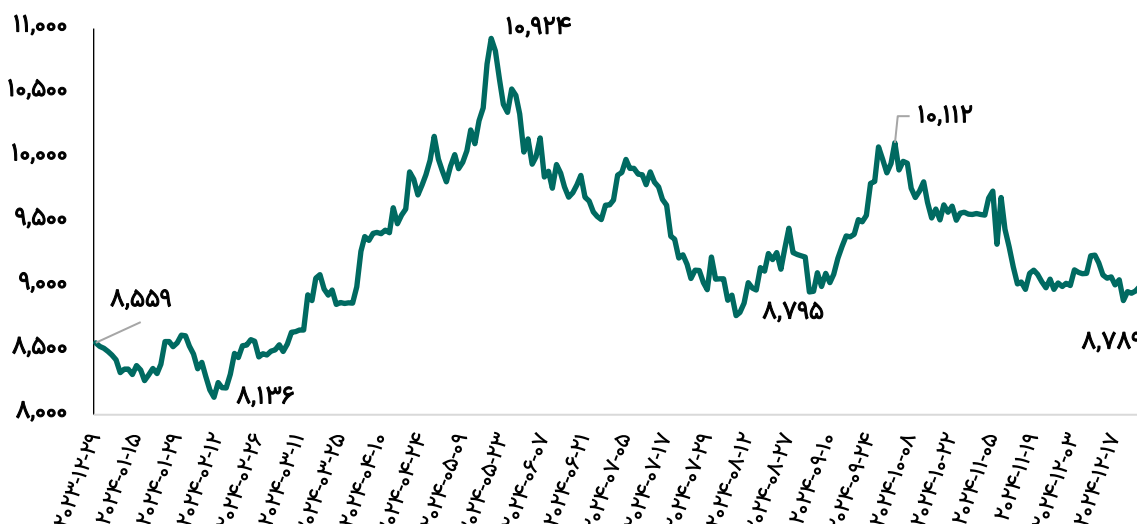
انتظار می رود تقاضای جهانی برای مس در سال ۲۰۲۵ به رشد خود ادامه دهد که ناشی از تولید و برق رسانی مداوم، افزایش تولید خودروهای الکتریکی و سرمایه گذاری های زیرساختی است. انتظار می رود تمرکز جهانی بر انتقال به انرژی سبز، تقاضای بالای مس را در سال ۲۰۲۵ و پس از آن تضمین کند. اقتصادهای رو به رشد در آسیا، آمریکای لاتین و آفریقا منبع اصلی تقاضای مس خواهند بود. با این حال، انتظار می رود چالش های طرف عرضه در سال

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

۲۰۲۵ ادامه یابد. نگرانی در مورد توانایی افزایش ظرفیت استخراج برای تأمین تقاضای آتی عامل اصلی باقی خواهد ماند که منجر به حساسیت قیمت می‌شود. در پایان، چشم انداز سال ۲۰۲۵ حاکی از رشد مداوم تقاضا است، اما نیاز به رسیدگی به محدودیت‌های طرف عرضه، ترویج تولید پایدار و پذیرش فناوری‌های جدید را نیز برجسته می‌کند. متعادل کردن رشد تقاضا با تعهد به تولید پایدار و قابل اعتماد، کلید موفقیت بلندمدت صنعت مس خواهد بود. این صنعت در انتقال سبز جهانی نقش محوری خواهد داشت و نیاز به نوآوری و پاسخگویی به آن دارد.

نمودار ۱۹- روند قیمت جهانی مس در سال ۲۰۲۴

۲-۲-۳ روی

تقاضای جهانی روی در سال ۲۰۲۴ الگوهای متفاوتی را در بخش‌ها و مناطق مختلف تجربه کرد. بزرگترین کاربرد روی، گالوانیزه (محافظ فولاد در برابر خوردگی)، تقاضای نسبتاً پایداری داشت که توسط فعالیت‌های ساخت و ساز و زیرساخت پشتیبانی می‌شد. تقاضای روی از بخش خودرو، به ویژه برای ریخته‌گری و آلیاژها، به دلیل اختلالات زنجیره تأمین و نوسانات در تولید خودرو، پرنوسان بود. در سال ۲۰۲۴، تقاضای فزاینده برای باتری‌های مبتنی بر روی، در درجه اول برای ذخیره انرژی، فرصتی نوظهور برای صنعت ارائه کرد. در سمت عرضه، این صنعت در سال ۲۰۲۴ با چالش‌های متعددی مواجه شد که می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

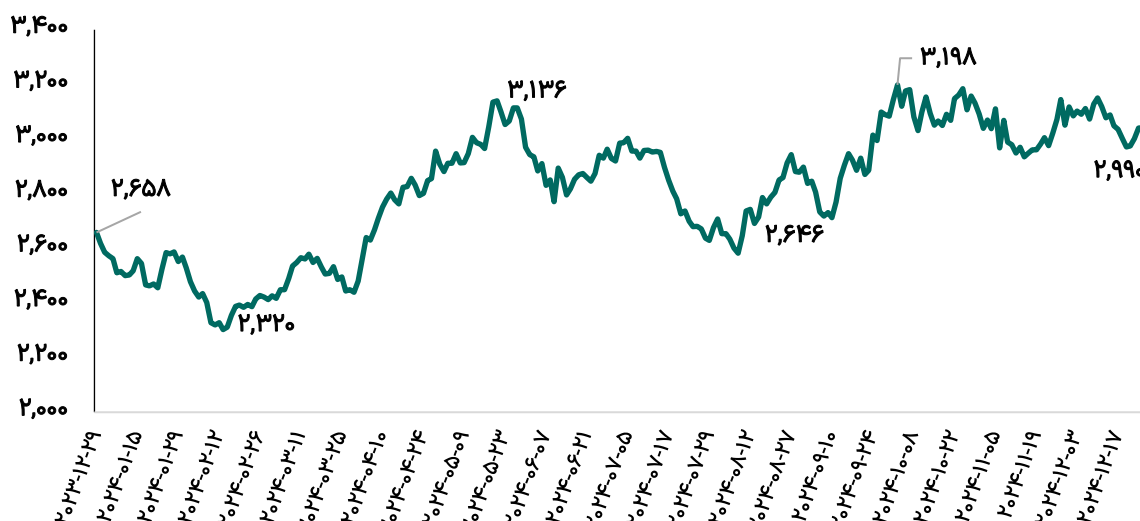
- تعطیلی معادن و اختلالات تولید: بسته شدن موقت یا دائمی معادن روی در برخی کشورهای آمریکای لاتین به دلیل مسائل عملیاتی، اختلافات کاری، یا کاهش ذخایر باعث کاهش تولید جهانی این فلز شد.
- بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی: تنش‌های ژئوپلیتیکی در شرق اروپا و اختلالات تجاری بر زنجیره‌های عرضه جهانی و جریان کنسانتره روی تأثیر گذاشت.
- ظرفیت پالایش: محدودیت‌های ظرفیت در پالایش روی توانایی صنعت را برای پاسخگویی به تقاضای کلی محدود می‌کند و باعث عدم تعادل در بازار می‌شود.

پیش‌بینی می‌شود تقاضای جهانی روی در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی داشته باشد، که با حمایت مستمر سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی و بهبود آهسته تقاضا از طرف بخش خودرو همراه باشد. انتظار می‌رود استفاده رو به رشد روی در باتری‌ها در بلندمدت به افزایش تقاضا برای روی کمک کند. انتظار می‌رود صنعت به تلاش‌ها برای تنوع بخشیدن به زنجیره‌های تأمین و کاهش وابستگی به مناطق آسیب پذیر ادامه دهد. احتمالاً تلاش بیشتری برای بهبود تولید داخلی در جهت افزایش امنیت عرضه در برخی کشورها وجود داشته باشد. در پایان تنش‌های ژئوپلیتیکی و سیاست‌های تجاری همچنان بر زنجیره تأمین جهانی روی تأثیرگذار خواهد بود.

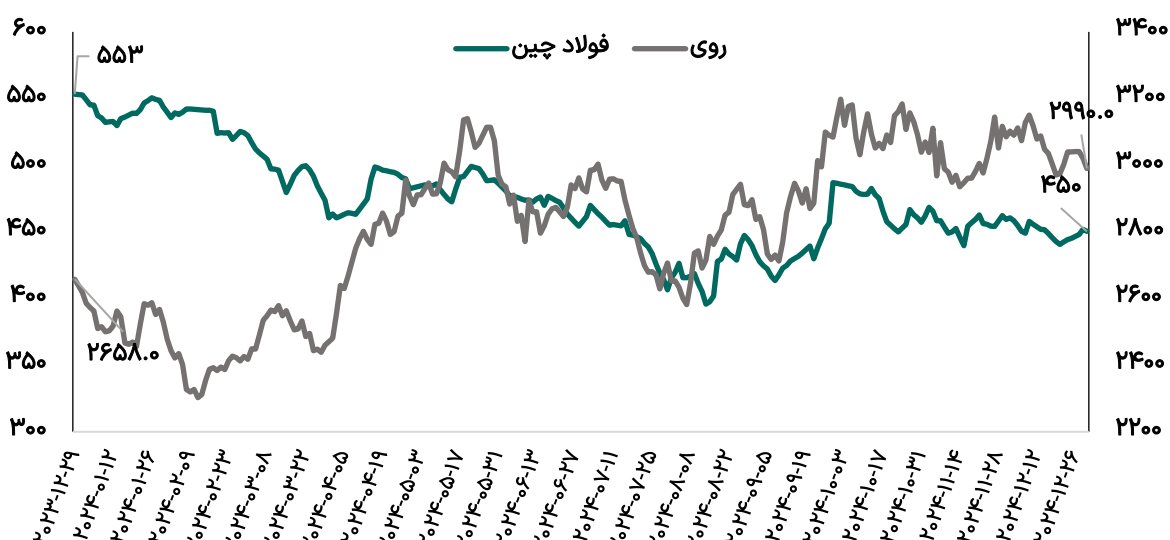

مروری بر بازارهای جهانی کامودیتی

نمودار ۲۰- روند قیمت جهانی روی در سال ۲۰۲۴

نمودار ۲۱- روند قیمت جهانی روی و فولاد چین در سال ۲۰۲۴

۳-۲ تحولات نفت

تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ پرنوسان بود و رشد تقاضا در بخش‌هایی نظیر حمل و نقل، تولیدات پتروشیمی و افزایش فعالیت اقتصادی در برخی مناطق ملموس بود. با این حال، الگوهای تقاضا تحت تأثیر عواملی مانند موارد ذیل قرار گرفت:

- رشد اقتصادی: کندی رشد اقتصادی جهانی در مناطق خاصی باعث کاهش رشد تقاضا شد.
 - تغییرات منطقه‌ای: تقاضا به طور قابل توجهی در مناطق مختلف متفاوت بود، به طوری که بازارهای نوظهور عموماً نرخ رشد تقاضای بالاتری نسبت به اقتصادهای توسعه یافته داشتند.
 - بهره‌وری انرژی: افزایش بهره‌وری انرژی و انتقال به سوخت‌های جایگزین بر رشد تقاضای سنتی تأثیر منفی گذاشت.
- در سمت عرضه، چندین مشکل صنعت نفت را در سال ۲۰۲۴ تحت تأثیر قرار داد:

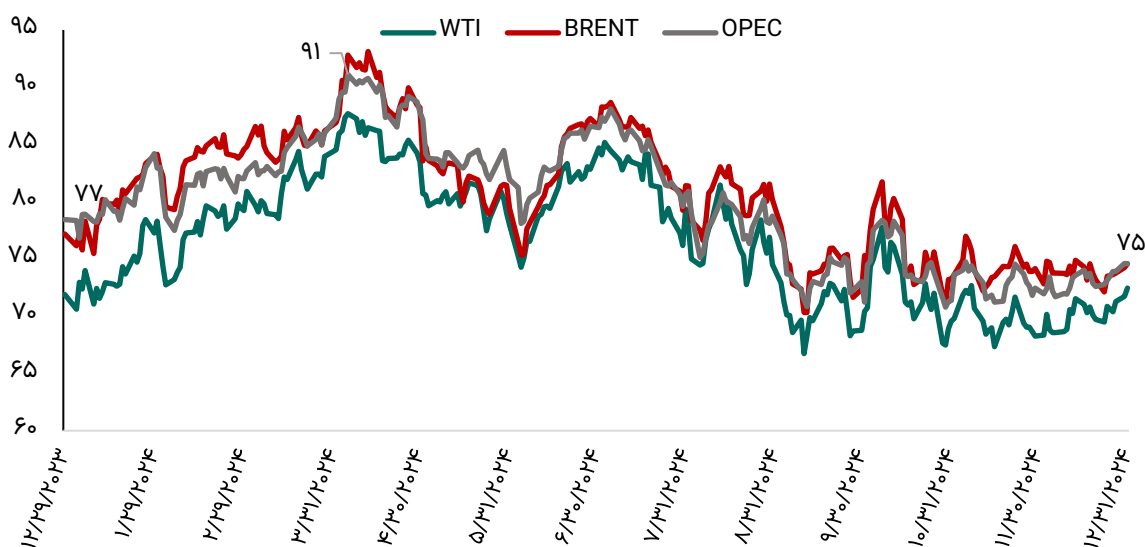
مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

- تنش‌های ژئوپلیتیکی: جنگ در اوکراین و سایر درگیری‌های ژئوپلیتیکی باعث اختلالات قابل توجهی در زنجیره تامین نفت شد که منجر به نوسان قیمت‌ها شد.
- تصمیمات اوپک‌پلاس: تصمیمات اوپک‌پلاس (اوپک و متحدانش) در مورد سطح تولید بر قیمت نفت و عرضه جهانی تأثیر گذاشت.
- چالش‌های تولید: مسائل عملیاتی، مشکلات زیرساختی و بی‌ثباتی سیاسی بر تولید برخی از مناطق نفت خیز تأثیر گذاشت.

قیمت نفت در طول سال ۲۰۲۴ نوسانات قابل توجهی را تجربه کرد که تحت تأثیر تغییرات تقاضا، محدودیت‌های عرضه و رویدادهای ژئوپلیتیکی بود. این نوسان قیمت بر سودآوری بخش‌های مختلف صنعت نفت تأثیر گذاشت. در این رابطه، فشار برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و انتقال به منابع انرژی تجدیدپذیر در سال ۲۰۲۴ تشدید شد و برخی از شرکت‌های نفتی را بر آن داشت تا در فناوری‌های پاک‌تر سرمایه‌گذاری کنند و مجموعه‌های خود را متنوع کنند. در این راستا، چرخش محسوس در سرمایه‌گذاری از حوزه اکتشاف و تولید سوخت‌های فسیلی به سمت منابع انرژی تجدیدپذیر وجود داشت. در این سال ایالات متحده آمریکا، عربستان سعودی و روسیه بزرگترین تولیدکنندگان نفت باقی ماندند. چین و هند واردکنندگان اصلی باقی ماندند و کشورهای اروپایی با چالش‌های خاص مرتبط با امنیت انرژی و تنوع‌بخشی مواجه بودند.

در خصوص چشم‌انداز صنعت نفت در سال ۲۰۲۵ می‌توان انتظار داشت که تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۵ رشد متوسطی داشته باشد، در حالی که رشد اقتصادی مستمر و نیازهای حمل‌ونقل از تقاضا در بسیاری از مناطق حمایت می‌کند، البته این صنعت با فشار زیست‌محیطی مربوط به منابع انرژی جایگزین و بهبود بهره‌وری انرژی مواجه است. پیش‌بینی می‌شود که بازارهای نوظهور منبع اصلی رشد مصرف نفت باشند. همچنین تقاضا از سوی صنعت پتروشیمی به رشد خود ادامه خواهد داد و تقاضا برای نفت خام را تقویت می‌کند. با این وجود انتظار می‌رود عوامل طرف عرضه (عوامل ژئوپلیتیکی، سیاست‌های اوپک پلاس و مسائل زیرساختی) همچنان تأثیر عمده‌ای بر بازارهای نفت در سال ۲۰۲۵ داشته باشند.

نمودار ۲۲- روند قیمت جهانی نفت در سال ۲۰۲۴

۳- مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

۳-۱- رشد اقتصادی و اجزای آن

بررسی عملکرد اقتصاد کشور در نیمه نخست سال ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه سال گذشته گویای تداوم رشد مثبت اقتصاد کشور و ثبت رقم ۲/۹ درصد در سمت عرضه کل اقتصاد می‌باشد که همانند دوره گذشته با پشتیبانی رشد ۹/۳ درصدی ارزش افزوده گروه نفت و البته رشد ۵/۵ درصدی بخش ساختمان همراه شد. در مقایسه با نیمه نخست سال ۱۴۰۲، رشد اقتصادی بدون نفت ۲/۴ درصد بود. از سوی دیگر بر خلاف سال ۱۴۰۲، علی‌رغم کاهش بارش‌ها، مدیریت بهینه منابع آبی و افزایش بهره‌وری در بخش زراعی، موجب رشد محسوس ۲/۸ درصدی گروه کشاورزی شد. برخلاف رشد محدود بخش ساختمان در نیمه نخست سال ۱۴۰۲، ارزش افزوده این بخش در نیمه نخست ۱۴۰۳ با رشد ۵/۵ درصد همراه بود. رشد ارزش افزوده بخش خدمات نیز با رشد مطلوب در حدود ۲/۲ درصد بود. از سوی دیگر بخش صنایع و معادن که به عنوان موتور اقتصادی هر کشوری قلمداد می‌شود، در نیمه نخست سال ۱۴۰۳ عملکرد مناسبی داشت و برای سومین سال متوالی با عملکرد مثبت، نه تنها از رشد منفی سال‌های گذشته خارج شد، بلکه رشد محسوس ۲/۴ درصدی را ثبت کرد.

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

در سمت تقاضای اقتصاد نیز، رشد ۲/۹ درصدی تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار (به قیمت های ثابت سال ۱۳۹۵) با حمایت رشد ۴/۱ درصدی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص همراه شد. رشد مصرف بخش خصوصی و دولت نیز نسبت به دوره گذشته مثبت و به ترتیب ۱/۹ و ۰/۶ درصد بود. با این وجود رشد بخش تجارت خارجی (صادرات و واردات)، قابل توجه نبود. رشد مطلوب متغیر «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص»، برای دومین سال متوالی، رویداد مطلوبی برای اقتصاد کشور می‌باشد و انتظار می‌رود کسب و کارها در دوره‌های آتی بهبود یابد.

جدول ۸- درصد تغییر (رشد) تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی و اقلام هزینه‌ای - به قیمت های ثابت ۱۳۹۵

شرح	نیمه اول سال ۱۴۰۲	نیمه اول سال ۱۴۰۳
۱. تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	۵.۳	۲.۹
تولید ناخالص داخلی بدون نفت	۴.۱	۲.۴
ارزش افزوده گروه نفت	۲۰.۹	۹.۳
ارزش افزوده گروه کشاورزی	۰.۹	۲.۸
ارزش افزوده گروه صنایع و معادن	۴.۵	۲.۴
- استخراج معدن	۴.۵	۳.۷
- صنعت	۵.۲	۱.۷
- ساختمان	۰.۷	۵.۵
ارزش افزوده گروه خدمات	۴.۹	۲.۲
۲. تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	۵.۵	۲.۹
مخارج مصرف نهایی بخش خصوصی	۴.۴	۱.۹
مخارج مصرف نهایی بخش دولتی	۱.۷	۰.۶
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۲.۹	۴.۱
صادرات کالا و خدمات	۱۵.۵	۵.۱
واردات کالا و خدمات	۲.۱	۰.۱

منبع: بانک مرکزی

۲-۳ تورم و شاخص‌های قیمت

۳-۱-۲ شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی

به گزارش مرکز آمار ایران، متوسط رشد شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی کل کشور، در دوازده ماه منتهی به آذر ۱۴۰۳ به رقم ۳۲/۵ درصد کاهش یافت و عملکرد مطلوبی نسبت به سال‌های ۱۴۰۱-۲ داشت. همچنین تورم نقطه به نقطه در آذر ۱۴۰۳ معادل ۳۱/۴ درصد بوده است که نسبت به دو سال گذشته به ترتیب حدود ۱۴ و ۹ درصد کاهش یافت. در سال ۱۴۰۳ روند کلی تورم با شیب منفی همراه بوده است و انتظار می‌رود در سال ۱۴۰۳، نرخ تورم به زیر کانال ۳۰ درصدی کاهش یابد. پیش‌بینی اخیر صندوق بین‌المللی پول از تورم ایران در سال آتی (۲۹/۵ درصد) نیز مصداق این ادعا است.

جدول ۹- شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی مناطق کشور منتهی به آذر ۱۴۰۳-۱۴۰۱

شرح	آذر ۱۴۰۱	آذر ۱۴۰۲	آذر ۱۴۰۳
شاخص CPI	۱۵۴.۸	۲۱۷	۲۸۵.۱
تورم نقطه به نقطه منتهی به آذر ماه هر سال	۴۵.۶	۴۰.۲	۳۱.۴
تورم دوازده ماهه منتهی به آذر ماه هر سال	۴۱.۹	۴۴.۴	۳۲.۵

نگاهی به سهم اجزای شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی از رشد آن نشان می‌دهد که گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها با توجه به مدیریت مناسب سیاست‌های ارزی پس از گروه ارتباطات، کمترین سطح تورم سالانه را داشته است. در سال منتهی به آذر ۱۴۰۳ از کل تورم نقطه‌ای ۳۱/۴ درصدی، گروه مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها حدود ۱۴/۷ واحد درصد، گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها حدود ۷/۷ واحد درصد، و گروه حمل و نقل ۲/۴ درصد (مجموعاً ۲۴/۸ درصد از رشد ۳۱/۴ درصدی تورم نقطه به نقطه) را به خود اختصاص می‌دهند.

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

جدول ۱۰- سهم از رشد اجزای شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی کشور در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳

شرح	ضریب اهمیت (درصد)	شاخص در آذر ۱۴۰۳	درصد تغییرات شاخص در آذر ۱۴۰۳ نسبت به آذر ۱۴۰۲	متوسط تغییرات شاخص در ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه (درصد)	سهم از رشد نقطه ای (درصد)
شاخص کل	۱۰۰	۲۸۵.۱	۳۱.۴	۳۲.۵	۳۲.۵
۱. خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۸.۸۲	۳۲۰.۹	۲۶.۴	۲۶.۸	۷.۷
نان و غلات	۶.۳۸	۲۶۴.۵	۲۲.۶	۱۴.۴	۰.۹
گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آن	۶.۲۹	۳۹۸.۶	۲۱.۱	۳۹.۴	۲.۵
۲. دخانیات	۰.۶۲	۲۵۸.۹	۲۲.۵	۳۰.۴	۰.۲
۳. پوشاک و کفش	۴.۵۲	۲۹۵.۵	۲۸.۱	۳۴	۱.۵
۴. مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت ها	۳۶.۱۱	۲۷۵.۸	۳۸	۴۰.۷	۱۴.۷
۵. مبلمان لوازم خانگی و نگهداری معمول	۴.۴	۲۴۴.۴	۲۶.۶	۲۷.۲	۱.۲
۶. بهداشت و درمان	۶.۶۸	۲۷۳	۲۶.۹	۲۹.۴	۲
۷. حمل و نقل	۸.۹۳	۲۵۶	۳۱.۵	۲۷.۱	۲.۴
۸. ارتباطات	۲.۴۱	۱۶۶.۴	۲۶.۳	۲۰.۹	۰.۵
۹. تفریح و فرهنگ	۰.۸۷	۲۶۵.۶	۲۷.۵	۳۱.۸	۰.۳
۱۰. آموزش	۰.۸۸	۲۸۰.۴	۳۳.۲	۳۸.۸	۰.۳
۱۱. هتل و رستوران داری	۱.۳۵	۴۰۳.۶	۲۹.۵	۳۸.۹	۰.۵
۱۲. کالاهای متفرقه	۴.۴۲	۲۷۲.۱	۳۹.۵	۳۶.۱	۱.۶

۳-۳ تجارت خارجی

نگاهی به عملکرد تجارت خارجی کشور در ۸ ماه نخست سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که صادرات غیرنفتی کشور نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۲ با افزایش ۱۴/۶۶ درصدی از نظر وزن و رشد ۱۸/۰۴ درصدی از نظر ارزش مواجه بوده است. در کنار رشد محسوس ارزش وزنی صادرات غیرنفتی، و نوسانات قیمت جهانی کامودیتی‌ها در بازارهای بین المللی، ارزش دلاری صادرات غیرنفتی کشور کارنامه موفقی (نسبت به سال مالی ماقبل) داشته و به حدود ۳۸/۱۵۲ میلیارد دلار افزایش یافت.

این در حالی است که واردات کشور از جهت وزنی افت ۱/۷۳ درصدی نسبت به دوره مشابه سال ۱۴۰۲ دارد، اما تحت تاثیر افزایش قیمت کالاهای واسطه‌ای بویژه غلات و محصولات با تکنولوژی بالا (به دلیل تورم جهانی) در بازارهای بین المللی با افزایش ۶/۱۲ درصدی از نظر ارزش دلاری مواجه گردیده و به حدود ۴۵/۱۲۷ میلیارد دلار رسیده است. افزایش تولیدات داخلی، بویژه در حوزه لوازم خانگی و برخی ماشین‌آلات صنعتی یکی از مهمترین عوامل کاهنده واردات کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز این صنایع می‌باشد.

برآیند رشد وزنی صادرات غیر نفتی و افت مقدار واردات (توام با افزایش قیمت کالاهای وارداتی در بازار بین‌المللی)، کسری ۶/۹۷۵ میلیارد دلاری تراز کالایی بدون نفت بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۱۰/۲۰۲ میلیارد دلار) عملکرد مطلوبی داشت.

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

جدول ۱۱- عملکرد صادرات غیر نفتی و واردات طی ۸ ماه نخست سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲

شرح	۸ ماه نخست سال ۱۴۰۲		۸ ماه نخست سال ۱۴۰۳		درصد تغییرات وزنی	درصد تغییرات ارزشی
	مقدار (میلیون تن)	ارزش (میلیارد دلار)	مقدار (میلیون تن)	ارزش (میلیارد دلار)		
صادرات غیر نفتی	۹۰.۳	۳۲.۳	۱۰۳.۵	۳۸.۱	۱۴.۶	۱۸.۰
واردات	۲۴.۹	۴۲.۵	۲۴.۵	۴۵.۱	-۱.۷	۶.۱
تراز کالایی بدون نفت	۶۵.۳	-۱۰.۲	۷۹.۰	-۶.۹		

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۳-۴ بازار کار و نرخ بیکاری

گزارش مرکز آمار ایران از تحولات بازار کار در تابستان ۱۴۰۳ نسبت به تابستان ۱۴۰۲ حاکی از کاهش نرخ بیکاری به ۷/۵ درصد می‌باشد که عمدتاً تحت تاثیر افزایش جمعیت فعال و متناسب آن افزایش جمعیت شاغل بوده که جمعیت جویای کار را حدود ۶۹۷ هزار نفر کاهش داده است. گزارش مرکز آمار ایران همچنین بیان می‌کند که از تابستان ۱۴۰۲ تا تابستان ۱۴۰۳ حدود ۷۸۵ هزار نفر به جمعیت بالای ۱۵ سال کشور افزوده شده که برای بیش از نیمی این میزان، اشتغال ایجاد شده است.

جدول ۱۲- تغییرات عمده بازار کار در تابستان ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (هزار نفر-درصد)

شرح	تابستان ۱۴۰۲	تابستان ۱۴۰۳	تغییرات تابستان ۱۴۰۳ به تابستان ۱۴۰۲
۱. جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر	۶۴,۴۵۷	۶۵,۲۴۲	۷۸۵
۲. جمعیت فعال	۲۶,۸۰۱	۲۷,۱۷۵	۳۷۴
۳. نرخ مشارکت	۴۱.۶	۴۱.۷	۰.۱
۴. جمعیت شاغل	۲۴,۶۸۶	۲۵,۱۲۹	۴۴۴
۵. جمعیت بیکار	۲,۱۱۶	۲,۰۴۶	-۶۹۷
۶. نرخ بیکاری	۷.۹	۷.۵	-۰.۴

منبع: مرکز آمار ایران

از حیث تغییرات اشتغال به تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی همانطور که در جدول (۱۳) مشاهده می‌شود، با توجه به کاهش بارندگی و افزایش سطح مکانیزاسیون بخش زراعی و باغبانی، سطح اشتغال در بخش کشاورزی در تابستان ۱۴۰۳ با افت ۱۷۰ هزار شغل نسبت به تابستان ۱۴۰۲ مواجه بوده است. از دستاوردهای اقتصادی سال مالی منتهی به تابستان ۱۴۰۳ کشور می‌توان به ایجاد ۶۳۰ هزار شغل در بخش خدمات اشاره کرد. در این رابطه تشدید پدیده مهاجرت از روستاها و بخش‌های تولید به شهرها و افزایش سهم اشتغال بخش خدمات قابل تامل است. از دیگر مولفه‌های مهم تحولات بازار کار، کاهش حدود ۱۱۶ هزار نفری اشتغال ناقص در سال منتهی به تابستان ۱۴۰۳ است.

جدول ۱۳- تغییرات اشتغال به تفکیک بخش‌های اقتصادی در پاییز ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (هزار نفر)

شرح	تابستان ۱۴۰۲	تابستان ۱۴۰۳	تغییرات تابستان ۱۴۰۳ به ۱۴۰۲
کشاورزی	۳,۸۲۲	۳,۶۵۳	-۱۶۹
صنعت	۸,۴۰۰	۸,۳۶۹	-۳۱
خدمات	۱۲,۴۵۹	۱۳,۰۸۹	۶۳۰
اشتغال ناقص	۱,۹۴۲	۱,۸۲۶	-۱۱۶

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

۳-۵ بازار پول و سیاست‌های پولی

بررسی نقدینگی از سمت عرضه نشان می‌دهد که این متغیر در یازده ماه منتهی به آبان ۱۴۰۳ با رشد ۲۵ درصدی مواجه بوده است و روند کاهشی رشد این متغیر از حدود ۴۰ درصد در سال‌های اخیر به ۲۵ درصد، بیانگر عملکرد مطلوب بانک مرکزی در مدیریت و کنترل رشد نقدینگی است. طی دوره مذکور رشد پایه پولی نیز حدود ۱۸ درصد می‌باشد که شیب رشد آن نیز در ماه‌های پایانی دوره مورد مطالعه کاهشی بوده است.

جدول ۱۴- نقدینگی و اجزای پایه پولی از سمت عرضه ۱۴۰۳-۱۴۰۱ (هزار میلیارد ریال)

شرح	آذر ۱۴۰۱	آذر ۱۴۰۲	آبان ۱۴۰۳	درصد رشد آبان ۱۴۰۳ به آذر ۱۴۰۲
نقدینگی (عرضه)	۵۹,۰۵۶.۱	۷۴,۹۸۰	۹۳,۹۲۲.۱	۲۵
پایه پولی (منابع)	۷,۶۶۳.۱	۱۰,۲۳۲	۱۲,۰۴۶.۲	۱۸
خالص دارایی‌های خارجی	۵,۵۹۱.۵	۴,۴۸۶.۱	۲۲,۷۸۱.۵	۴۰۸
خالص بدهی‌های بخش دولتی به بانک مرکزی	-۵۵۰.۵	-۲۲۷.۲	-۸۷۳.۹	۲۸۵
بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی	۲,۷۲۳.۶	۶,۲۰۵	۷,۳۲۲.۵	۱۸
خالص سایر اقلام	-۱۰۱.۵	-۲۳۲	-۱,۷۱۸۳.۹	-۷,۳۰۷
ضریب تکاثری پولی	۷.۷	۷.۳	۷.۸	۷

ماخذ: بانک مرکزی

در بررسی اجزای پایه پولی، خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی از آذر ۱۴۰۲ تا آذر ۱۴۰۳ با رشد ۴۰۸ درصدی به ۲۲,۷۸۱ هزار میلیارد ریال جهش کرد. همچنین خالص مطالبه بخش دولتی از بانک مرکزی حدود ۸۷۴ هزار میلیارد ریال می‌باشد. ضمن آنکه خالص بدهی‌های بانک‌ها به بانک مرکزی، علیرغم محدودیت‌های وضع شده برای استقراض بانک‌ها از آن بانک مرکزی و تقویت بازار بین بانکی جهت تامین منابع مورد نیاز آنها، رشد ۱۸ درصدی داشته است. تحلیل سرفصل «سایر اقلام» به اطلاعات بیشتری نیاز دارد. طی دو سال منتهی به آبان ۱۴۰۳ ضریب تکاثری پولی تحت سیاست‌های پولی بانک مرکزی از ۷/۷ به ۷/۳ کاهش و مجدداً به ۷/۸ واحد افزایش یافت.

بررسی رشد نقدینگی در یازده ماهه منتهی به آبان ۱۴۰۳ از سمت تقاضا گویای آن است که با رشد ۲۵ درصدی پول و شبه پول، ترکیب سهم پول و شبه پول در نقدینگی به نفع جزء شبه پول افزایش یافته است، بگونه‌ای که سهم پول از نقدینگی از ۲۴/۰۳ درصد در آذر ۱۴۰۲ به ۲۳/۹۶ درصد در آبان ۱۴۰۳ کاهش یافته است.

جدول ۱۵- نقدینگی و اجزای آن در سمت تقاضا ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (هزار میلیارد ریال-درصد)

شرح	شهریور ۱۴۰۲	آذر ۱۴۰۲	شهریور ۱۴۰۳	آبان ۱۴۰۳	درصد رشد شهریور ۱۴۰۳ به شهریور ۱۴۰۲	درصد رشد آبان ۱۴۰۳ به آذر ۱۴۰۲
نقدینگی (تقاضا)	۷۰,۹۹۱	۷۴,۹۸۰	۹۰,۷۰۵	۹۳,۹۲۲.۱	۲۸	۲۵
پول (اسکناس، مسکوک و سپرده دیداری)	۱۷,۹۱۳.۲	۱۸,۰۱۴	۲,۲۳۵۰	۲۲,۵۰۳.۸	۲۵	۲۵
شبه پول (سپرده‌های مدت دار)	۵۳,۰۷۸	۵۶,۹۶۶	۶۸,۳۵۵	۷۱,۴۱۸.۳	۲۹	۲۵
نسبت پول به نقدینگی (درصد)	۲۵.۲۳	۲۴.۰۳	۲۴.۶۴	۲۳.۹۶	-۰.۵۹	-۰.۰۷

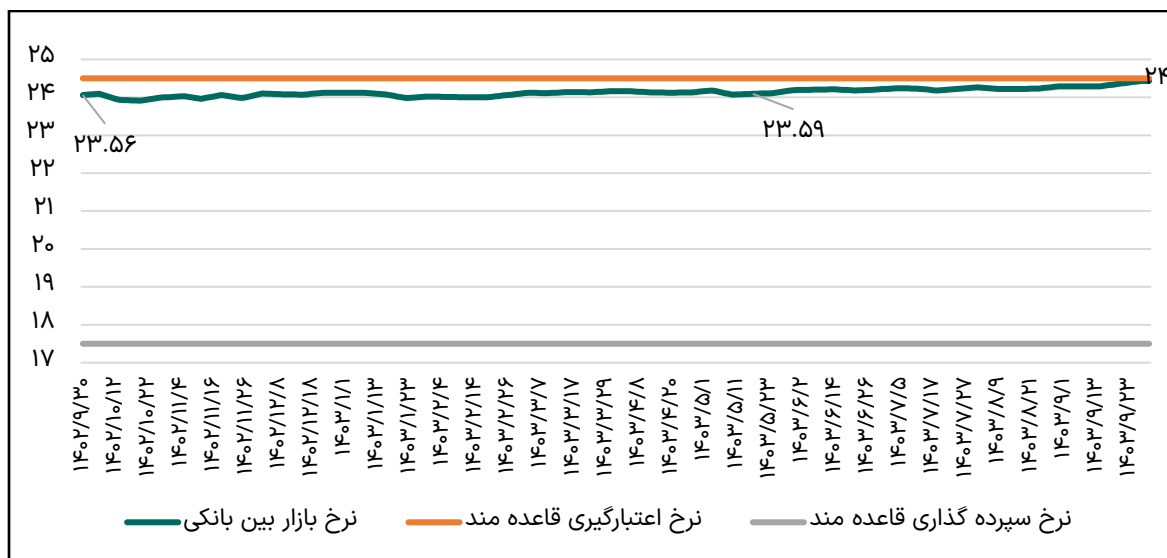
منبع: بانک مرکزی ج.ا.ایران

در سال مالی منتهی به آذر ۱۴۰۳ سیاست‌های پولی بانک مرکزی تحت تاثیر فروش اوراق دولتی (با نرخ‌های سود بالای ۲۰ درصد) و ضرورت اتخاذ سیاست‌های ضد تورمی، با افزایش نرخ‌های سود بین بانکی همراه بود. در این سال بانک مرکزی کوشید نرخ سود در بازار بین بانکی (به عنوان نرخ حداقل و پایه نظام بانکی) را در کریدوری که سقف آن ۲۴ درصد بود مدیریت نماید که برآیند آن حاکمیت نرخ‌های سود بین ۲۳ تا ۲۴ درصد بود.

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

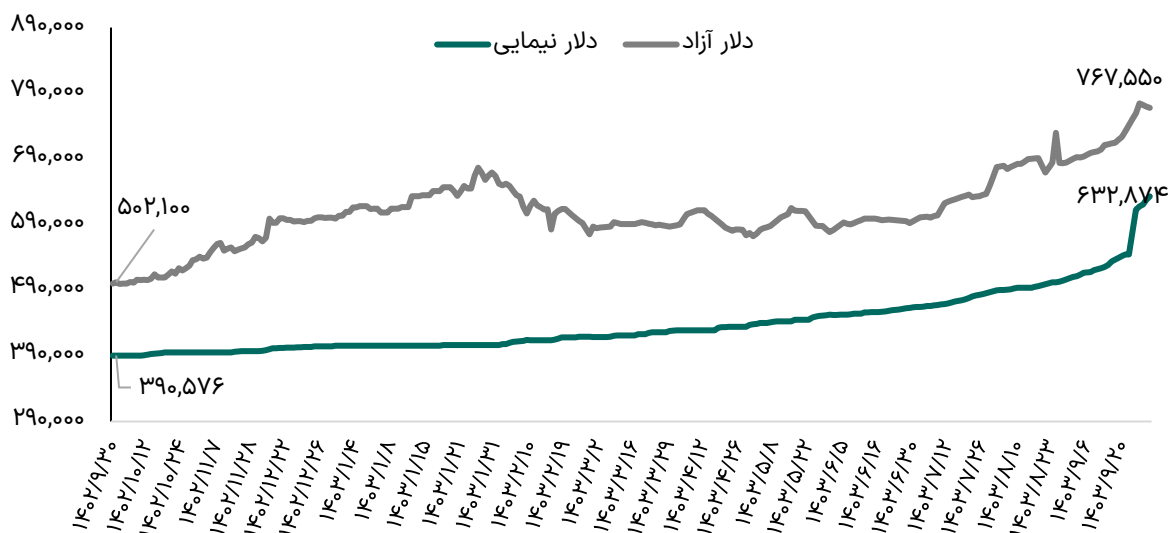
نمودار ۲۳- دلان نرخ سود در بازار بین بانکی طی یک سال منتهی به آذر ۱۴۰۳ (درصد)

۳-۶ تحولات بازار ارز و سیاست‌های ارزی

در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳، سیاست‌های ارزی بانک مرکزی موجب مدیریت مناسب نرخ دلار نیمایی و دلار آزاد تا اواسط آذر ماه شد. البته در هفته پایانی آذرماه، معیار نرخ رسمی دلار (دلار نیمایی) به نرخ ارز ترجیحی که در بازار ارز تجاری تعیین می‌شود، تغییر یافت.

نمودار ۲۴- روند نرخ دلار نیمایی و بازار آزاد طی یک سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳ (ریال)

منبع: مرکز مبادله ایران، اتحادیه طلا و جواهر تهران

نگاهی به میانگین نرخ دلار نیمایی و نرخ دلار بازار آزاد طی دو سال منتهی به آذر ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که میانگین نرخ فروش دلار آمریکا در سامانه نیما با ۲۰ درصد افزایش از حدود ۳۷۴ هزار ریال در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۲ به حدود ۴۵۱ هزار ریال در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳ افزایش یافت. همچنین نسبت میانگین نرخ نیمایی به نرخ دلار آزاد از ۷۷ درصد در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۲ به ۷۴ درصد در سال منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۳ کاهش یافته است.

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

جدول ۱۶- نرخ دلار آمریکا در سال منتهی به آذر ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (ریال-درصد)

شرح	سال منتهی به پایان آذر ۱۴۰۲	سال منتهی به پایان آذر ۱۴۰۳	درصد تغییرات
میانگین نرخ در سامانه نیما	۳۷۴,۴۳۲	۴۵۰,۸۳۰	۲۰
میانگین نرخ دلار بازار آزاد	۴۸۸,۴۱۳	۶۱۱,۰۸۳	۲۵
اختلاف نرخ نیما و بازار آزاد	۱۱۳,۹۸۱	۱۶۰,۲۵۳	۴۱
نسبت نرخ نیمایی به نرخ دلار آزاد	۷۷٪	۷۴٪	-

منبع: اتحادیه طلا و جواهر تهران

۷-۳ بازار مسکن و تحولات قیمت و بازدهی

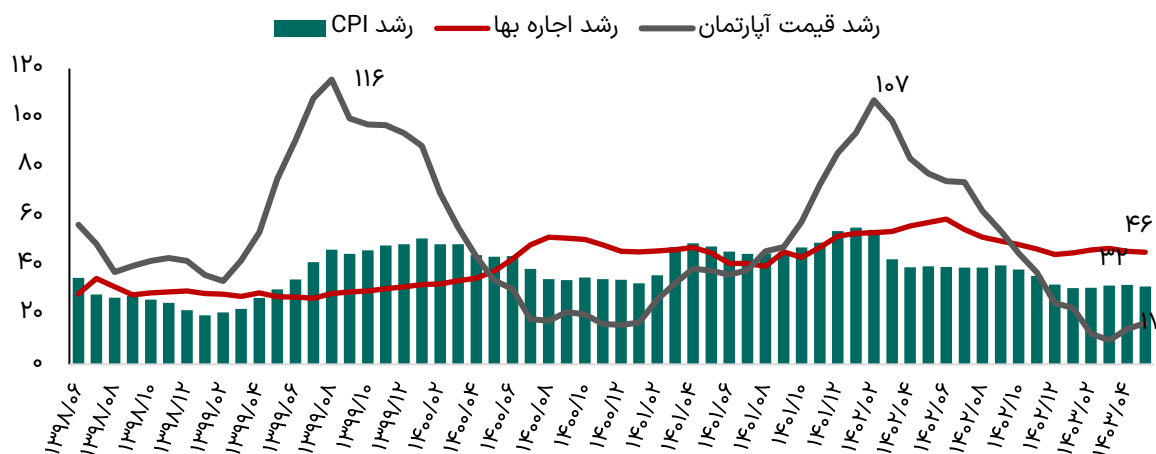
بازار مسکن در دوازده ماهه سال مالی منتهی به مرداد ۱۴۰۳ با افت متوسط ۳۴ درصدی تعداد معاملات و رشد متوسط ۳۲ درصدی قیمت هر متر مربع واحد مسکونی^۲ مواجه بود. در این راستا، عملاً بدلیل رشد قیمت هر متر مربع واحد مسکونی طی چند سال گذشته و کاهش قدرت خرید خانوارها، بخشی از متقاضیان واحدهای مسکونی (هر دو گروه تقاضای سرمایه گذاری و مصرفی) از این بازار خارج شده‌اند و حجم معاملات واحدهای مسکونی افت محسوسی داشته است.

جدول ۱۷- عملکرد معاملات مسکن انجام شده در شهر تهران در دوره های سالانه منتهی به پایان مرداد ۱۴۰۳

شرح	۱۲ ماه منتهی به مرداد ۱۴۰۱	۱۲ ماه منتهی به مرداد ۱۴۰۲	۱۲ ماه منتهی به مرداد ۱۴۰۳	درصد تغییرات ۱۴۰۳ به ۱۴۰۲
تعداد معاملات (واحد مسکونی)	۸,۴۵۲	۵,۹۹۳	۳,۹۸۱	-۳۴
متوسط قیمت هر متر مربع (هزار ریال)	۳۵۲,۳۹۰	۶۰۷,۰۶۳	۸۰۴,۰۰۸	۳۲

صرف‌نظر از کاهش تقاضای مصرفی (نسبت به تقاضای سرمایه گذاری)، کاهش توان اثرگذاری تسهیلات خرید مسکن و کاهش سرعت نقدشوندگی سرمایه‌گذاری در این بازار (نسبت به سایر دارایی‌های مالی) از چالش‌های قابل ملاحظه در بازار مسکن است. همچنین افزایش قیمت نهادهای ساختمانی نیز موجب کاهش انگیزه در بخش تولید مسکن شده است. چنانکه در نمودار (۲۵) مشاهده می‌شود، مقایسه تغییرات نقطه‌ای قیمت مسکن و نرخ اجاره با نرخ تورم نقطه‌ای کل کشور نشان می‌دهد که از سال ۱۳۹۸ تا مرداد ۱۴۰۳ رشد قیمت مسکن در اکثر دوره‌ها بالاتر از تورم سراسری بوده است. همچنین طی این دوره متوسط رشد قیمت مسکن بالاتر از متوسط رشد نرخ اجاره بوده است. البته به دلیل رکود بازار مسکن، رشد قیمت مسکن از دی ماه ۱۴۰۲ تا مرداد ۱۴۰۳ کمتر از رشد اجاره آپارتمان و از اسفند ۱۴۰۲ تا آخرین آمار منتشر شده حتی کمتر از نرخ تورم بوده است.

نمودار ۲۵- مقایسه نرخ رشد قیمت مسکن، اجاره و CPI طی سال‌های ۱۳۹۸ تا آبان ۱۴۰۳

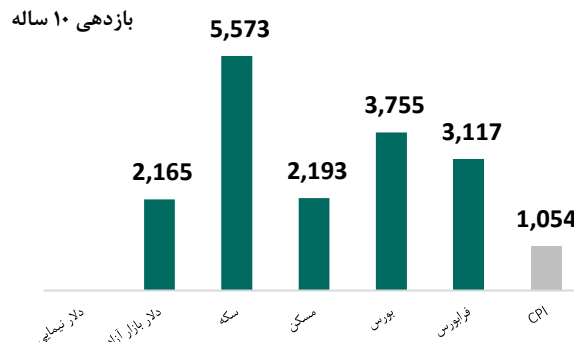
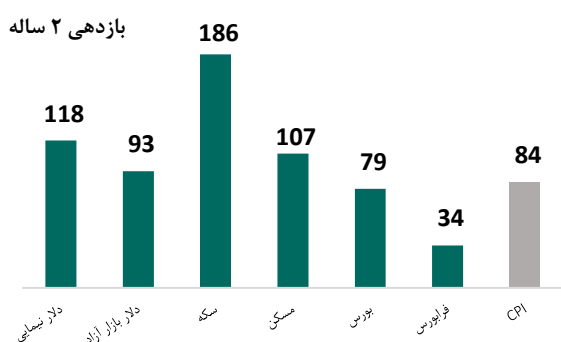
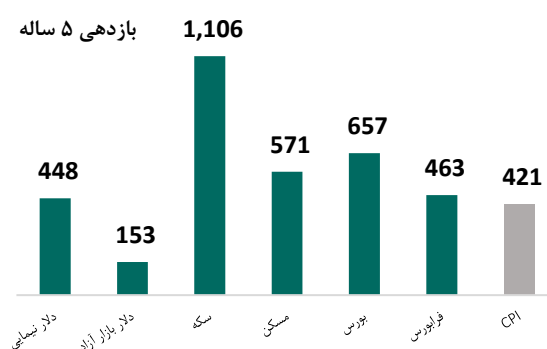
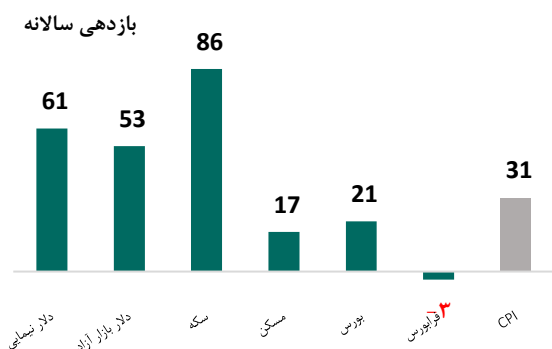

مروری بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ و چشم‌انداز آن برای سال ۱۴۰۴

۸-۳ مقایسه بازدهی دارایی‌های نقدشونده

بررسی بازدهی دوره‌ای دارایی‌های سرمایه‌ای نقدشونده نشان می‌دهد که در افق یکساله، بازدهی واقعی (کسرشده از تورم) بازار مسکن و سرمایه منفی بوده است و در طرف مقابل بازدهی سکه به واسطه رشد قیمت جهانی انس و نرخ دلار قابل توجه بود. این وضعیت در بازدهی دوساله برای بازار سهام نیز مشاهده می‌شود. بررسی بازدهی پنج ساله دارایی‌های منتخب بیانگر این حقیقت است که بازار فلزات گرانبها (سکه) بیشترین بازدهی را در میان بازارهای رقیب داشته است و پس از آن بورس در اولویت بعدی قرار دارد. در بازه ۱۰ ساله نیز بازار فلزات گرانبها (سکه) به همراه بازار سهام بیشترین بازدهی را نصیب خود کرده‌اند.

نمودار ۲۶- عملکرد دوره‌ای بازدهی دارایی‌های مالی و نقدشونده منتهی به پایان آذر ۱۴۰۳ (درصد)

۹-۳ چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴

صرفنظر از تاثیر عواملی چون کاهش رشد اقتصاد جهانی، تداوم تورم در کشورهای جهان، چشم‌انداز مبهم بازار انرژی در سایه ناآرامی‌ها در منطقه اروپا و خاورمیانه، کاهش احتمالی نرخ بهره در بازارهای بین‌المللی و ... که از محیط خارجی به اقتصاد کشور تحمیل می‌گردد، اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۴ می‌تواند متأثر از تغییر نگرش در روابط بین‌المللی، مدیریت مناسب بازار پول از سوی بانک مرکزی و اقدامات اثربخش مالی مناسب از سوی دولت باشد.

در یک سناریوی خوشبینانه؛ افزایش مناسبات بین‌المللی می‌تواند مستقیماً باعث تقویت خالص صادرات (عمدتاً هیدروکربوری پایه) و رشد کلیه بخش‌های اقتصادی شود. در این سناریو افزایش اعتماد به اقتصاد کشور در کنار افزایش منابع ارزی در دسترس می‌تواند ضمن تحریک مصرف و سرمایه‌گذاری، امکان پوشش نیازهای ارزی کشور را فراهم ساخته و توانمند موجب کاهش کسری بودجه دولت و تحریک هزینه‌های عمرانی شود. به علاوه دولت در مصارف خود، اتکاء به انتشار اوراق بهادار و افزایش قیمت انرژی و مواد معدنی را تعدیل خواهد کرد. چشم‌انداز دسترسی به منابع ارزی ثبات‌همچنین می‌تواند موجب اصلاح ترازنامه بانک مرکزی، سطح ذخائر، میزان رشد اقتصادی همراه با تغییر ترکیب پایه پولی شده و به دنبال آن روند کاهشی نرخ ارز و تورم را تقویت کند.

۳ با توجه به اینکه، آخرین آمار قیمت مسکن مربوط به مرداد ۱۴۰۳ می‌باشد، بازدهی دوره ای بخش مسکن براساس دوره منتهی به مرداد ۱۴۰۳ محاسبه شده است.

مروری بر بورس اوراق بهادار

۴- مروری بر بورس اوراق بهادار

۴-۱ تحولات عمده بورس در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که در ۳۰ آذر ماه سال ۱۴۰۲ در رقم ۲,۲۱۰,۲۱۷ واحد قرار داشت با افزایشی ۲۱/۳ درصدی در انتهای آذرماه سال ۱۴۰۳ به رقم ۲,۶۸۰,۴۸۹ واحد رسید. شاخص هم وزن که نماینده سهام کوچکتر بازار است نیز با رشد ۸/۷ درصدی همراه شد.

جدول ۱۸- آمار متغیرهای بورس اوراق بهادار تهران در سنوات گذشته

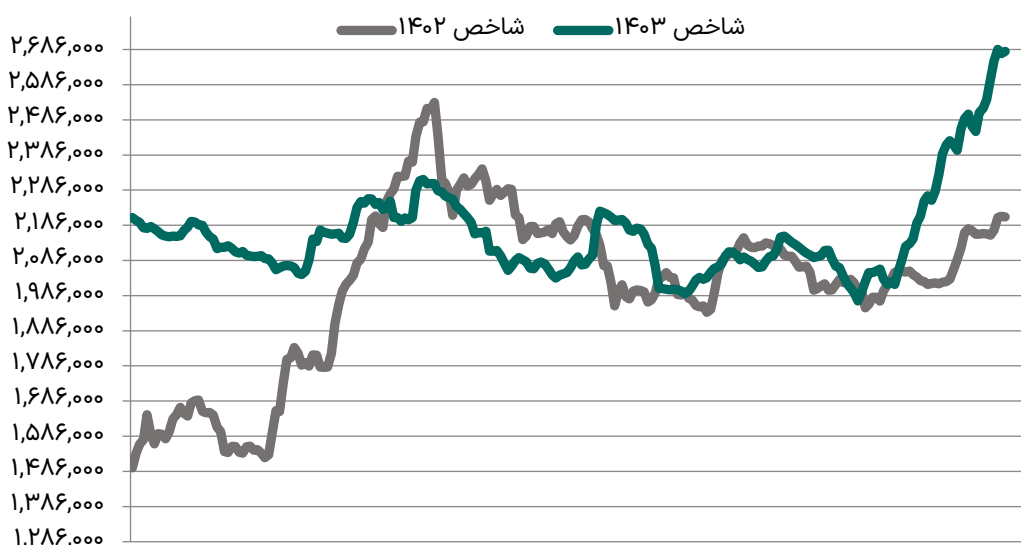
شرح	واحد	۱۴۰۰/۰۹	۱۴۰۱/۰۹	۱۴۰۲/۰۹	۱۴۰۳/۰۹
تعداد شرکت های موجود بورسی	عدد	۳۷۹	۳۷۷	۳۸۵	۳۸۸
شاخص کل	واحد	۱,۳۱۸,۳۶۰	۱,۴۹۶,۲۰۱	۲,۲۱۰,۲۱۷	۲,۶۸۰,۴۸۹
حجم سهام و حق تقدم مبادله شده	میلیون سهم	۱,۶۲۰,۹۹۶	۱,۹۳۱,۵۰۹	۳,۰۲۵,۱۸۳	۲,۵۸۴,۷۰۱
ارزش معاملات	میلیارد ریال	۱۱,۸۶۱,۲۳۳	۱۲,۷۵۹,۱۶۰	۲۲,۵۴۶,۵۵۹	۱۹,۸۴۶,۰۰۷
ارزش بازار	میلیارد ریال	۵۲,۱۴۳,۱۷۳	۵۵,۳۷۹,۲۰۱	۷۷,۱۵۴,۶۸۰	۸۵,۴۷۵,۴۶۹
متوسط ارزش معاملات روزانه	میلیارد ریال	۴۹,۰۱۳	۵۲,۷۲۴	۹۴,۳۳۷	۸۲,۶۹۲
میانگین P/E	مرتب	۸	۶.۵	۹.۲	۷.۱
بازده بورس	درصد	(۸.۴)	۱۳.۵	۴۷.۷	۲۱.۳

منبع: گزارش های آماری بورس اوراق بهادار

۴-۲ روند شاخص بورس اوراق بهادار

شاخص بورس اوراق بهادار تهران در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ افزایش ۲۱/۳ درصد را به ثبت رساند و از مقدار ۲,۲۱۰,۲۱۷ واحد در ابتدای سال مالی به مقدار ۲,۶۸۰,۴۸۹ واحد در انتهای سال مالی افزایش یافت.

نمودار ۲۷- روند شاخص بورس اوراق بهادار تهران در دو سال اخیر

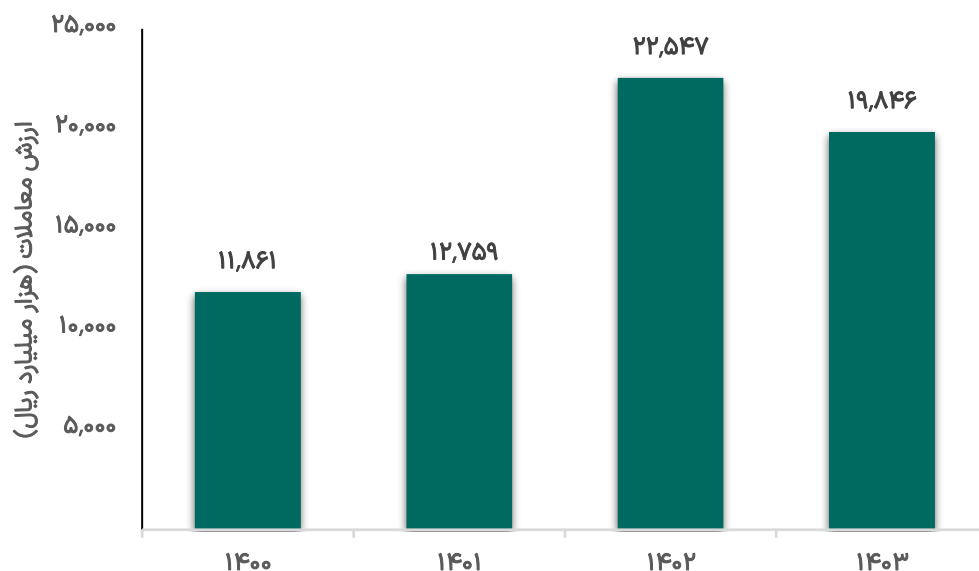

مروری بر بورس اوراق بهادار

۳- وضعیت معاملات در بورس اوراق بهادار

آمار مقایسه‌ای ارزش معاملات بازار اوراق بهادار تهران در چهار سال گذشته در نمودارهای زیر ارائه شده است.

نمودار ۲۸- خلاصه وضعیت معاملات بورس اوراق بهادار در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳

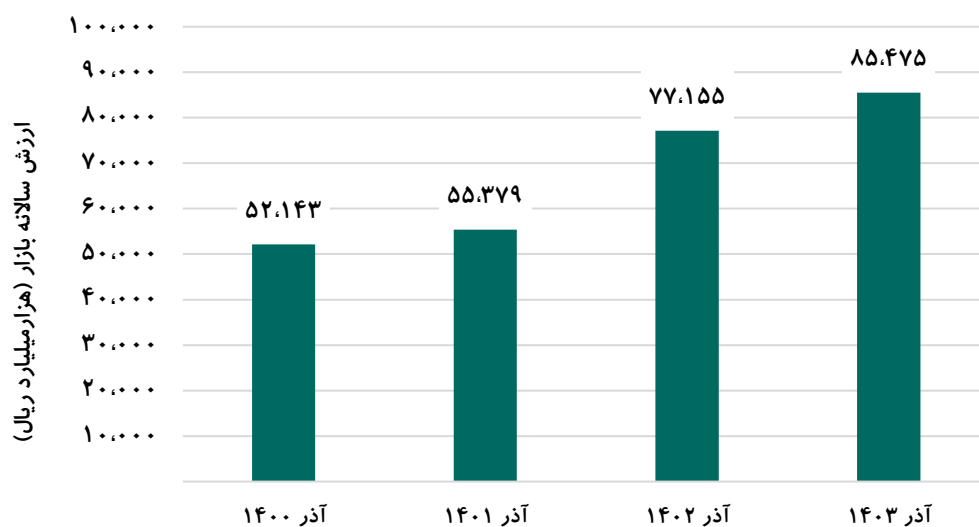

همانطور که در نمودار فوق نیز مشهود است، ارزش معاملات بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ نسبت سال گذشته حدوداً ۱۲ درصد کاهش داشته است.

۴- روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران

بررسی‌ها نشان می‌دهد که ارزش بورس اوراق بهادار در پایان آذرماه سال ۱۴۰۳ با افزایش ۱۰/۷ درصدی نسبت به پایان آذرماه ۱۴۰۲ به رقم ۸۵,۴۷۵ هزار میلیارد ریال رسیده است.

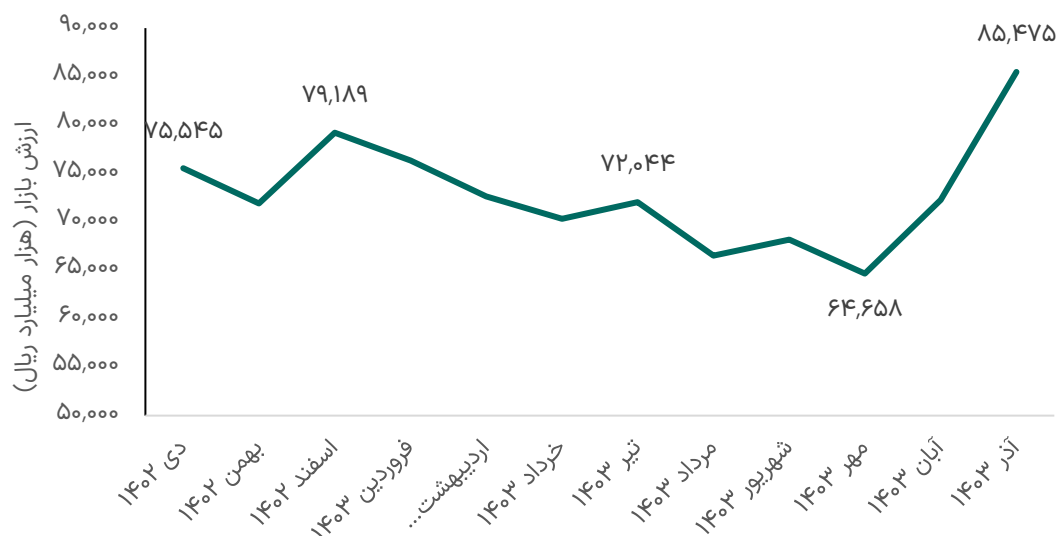
نمودار ۲۹- روند سالیانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار

مروری بر بورس اوراق بهادار

نمودار ۳۰- روند ماهانه ارزش بازار بورس اوراق بهادار در سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

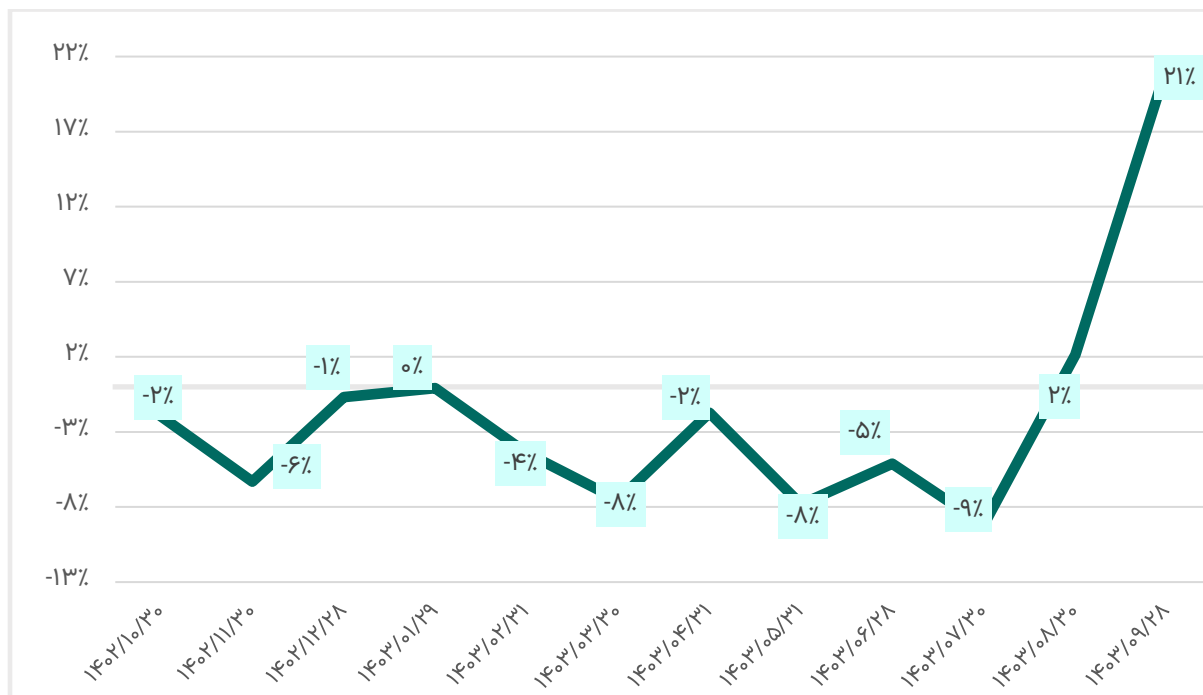

۴-۵ بازدهی بازار بورس اوراق بهادار

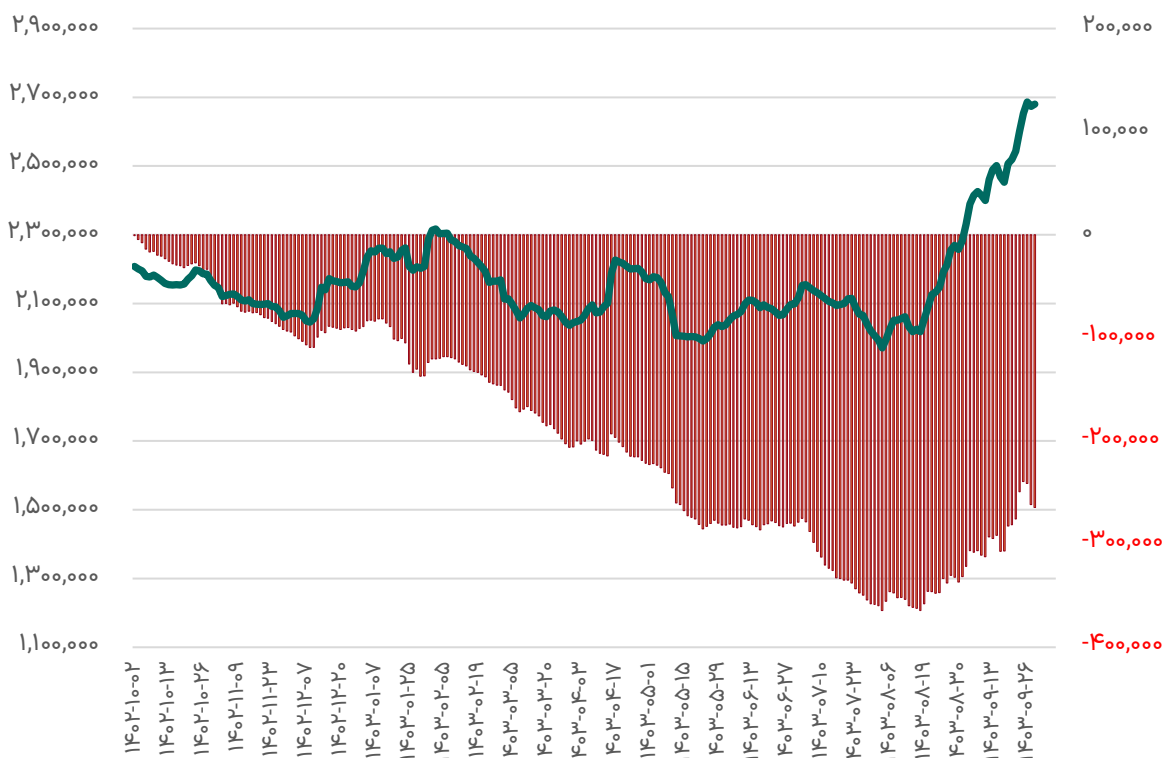
شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که در ۳۰ آذر ماه سال ۱۴۰۲ در رقم ۲,۲۱۰,۲۱۷ واحد قرار داشت با افزایشی ۲۱/۳ درصدی در انتهای آذرماه سال ۱۴۰۳ به رقم ۲,۶۸۰,۴۸۹ واحد رسید.

در بازه زمانی دی ۱۴۰۲ تا شروع آبان ۱۴۰۳ شاخص کل با افت ۹ درصدی به عدد ۱,۹۷۰,۹۰۲ رسید، در ادامه از هفته اول آبان ماه روند صعودی شکل گرفت و در مجموع شاخص کل بورس تهران طی ۱۲ ماهه منتهی به آذرماه ۱۴۰۳ بازدهی ۲۱/۳ درصدی را به ثبت رساند.

نمودار ۳۱- بازده تجمعی ماهانه بورس

نمودار ۳۲- ورود یول اشخاص حقیقی

بخش دوم: نگاهی بر وضعیت و عملکرد شرکت

بخش دوم: نگاهی بر وضعیت و عملکرد شرکت

تاریخچه، موضوع فعالیت، سرمایه و سهامداران و نیروی انسانی شرکت

۱- تاریخچه، موضوع فعالیت، سرمایه و سهامداران و نیروی انسانی شرکت

شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها در تاریخ ۸۳/۰۴/۰۵ بصورت سهامی عام و پس از پذیره‌نویسی تأسیس و از همان زمان فعالیت رسمی خود را آغاز نمود. به موجب ماده ۳ اساسنامه موضوع فعالیت شرکت خرید و فروش سهام، هرگونه عملیات مشارکت، سرمایه‌گذاری، بازرگانی و ساختمانی و غیره می‌باشد. نماد معاملاتی شرکت با نام "وسکاب" در بهمن سال ۱۳۹۰ در بازار دوم فرابورس درج گردید و پس از آن در تاریخ ۹۲/۰۶/۱۰ از تابلوی فرابورس به بازار دوم بورس منتقل گردید. همچنین به موجب تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۹۴/۰۸/۰۶ نام شرکت به سرمایه‌گذاری نور کوثر ایرانیان و مجدداً به موجب تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۹۸/۰۱/۲۸ به نام "شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها" تغییر یافت. سرمایه ثبت شده شرکت در تاریخ ارائه گزارش مبلغ ۲۴,۰۰۰ میلیارد ریال می‌باشد. ترکیب سهامداران شرکت در این تاریخ نیز به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول ۱۹- سهامداران شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها

سهامداران	تعداد سهامدار	۱۴۰۲/۰۹/۳۰		۱۴۰۳/۰۹/۳۰	
		تعداد سهم	درصد	تعداد سهم	درصد
صندوق بازنشتی، وظیفه، از کار افتادگی و پس انداز کارکنان بانکها	۱	۱۴,۲۴۹,۶۴۸,۷۱۴	۵۹.۴۰٪	۱۴,۵۴۱,۶۳۸,۶۰۳	۶۱٪
شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	۱	۳,۷۹۹,۶۷۶,۸۲۴	۱۵.۸۰٪	۳,۸۶۹,۴۱۱,۶۲۴	۱۶٪
کارکنان بانک ملی	۴۴,۲۰۲	۶۸۷,۳۹۳,۰۰۷	۲.۹۰٪	۶۷۱,۲۵۹,۰۰۸	۳٪
کارکنان بانک تجارت	۱۱,۷۶۲	۲۹۰,۷۶۰,۴۷۰	۱.۲۰٪	۲۷۱,۷۴۲,۶۲۰	۱٪
کارکنان بانک صادرات	۲۰,۲۳۴	۲۸۴,۰۶۸,۱۰۶	۱.۲۰٪	۲۷۲,۲۶۶,۸۹۲	۱٪
سایر سهامداران	۳۹,۲۱۷	۴,۶۸۸,۴۵۲,۸۷۹	۱۹.۵۰٪	۴,۳۷۳,۶۸۱,۲۵۳	۱۸٪
جمع	۱۱۵,۴۱۷	۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰٪	۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰٪

تعداد کارکنان شرکت در حال حاضر به صورت میانگین ۲۵ نفر و وضعیت تحصیلات ایشان به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول ۲۰- وضعیت نیروی انسانی شرکت

شرح	تعداد (نفر)	شرح	تعداد (نفر)
فوق لیسانس و بالاتر	۱۴	مدیرعامل	۱
لیسانس	۷	مدیران	۷
دیپلم و زیردیپلم	۴	کارشناسان و مسئولین	۱۴
جمع	۲۵	کارمند و خدمات	۳
		جمع	۲۵

۲- روند افزایش سرمایه‌های شرکت

سرمایه شرکت در تاریخ تأسیس مبلغ ۶۷۵,۵۰۰ میلیون ریال بوده است. در سال ۱۳۹۱ اولین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۶۷۵,۵۰۰ میلیون ریال به مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران انجام گردید. با دومین افزایش سرمایه به میزان ۱۰۰ درصد و از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران، سرمایه شرکت به مبلغ ۳,۰۰۰ میلیارد ریال رسید. سومین افزایش سرمایه از مبلغ ۳,۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۳,۵۰۰ میلیارد ریال از

ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس

محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران انجام گردید. چهارمین افزایش سرمایه شرکت نیز از مبلغ ۳,۵۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۵,۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته، آورده نقدی و مطالبات سهامداران بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۱ انجام گردید. پنجمین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۵,۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۶,۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته براساس اختیارات حاصله از مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۱ و تشکیل جلسه هیات مدیره مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۲ در خصوص افزایش سرمایه صورت گرفته است که ثبت آن نیز در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۷ انجام شده است. ششمین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۶,۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۱۲,۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۹ انجام گردید و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۶ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسیده است. آخرین افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۱۲,۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۲۴,۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته بر اساس مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۱ انجام گردید و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسیده است. جدول زیر افزایش سرمایه های شرکت را نشان می دهد.

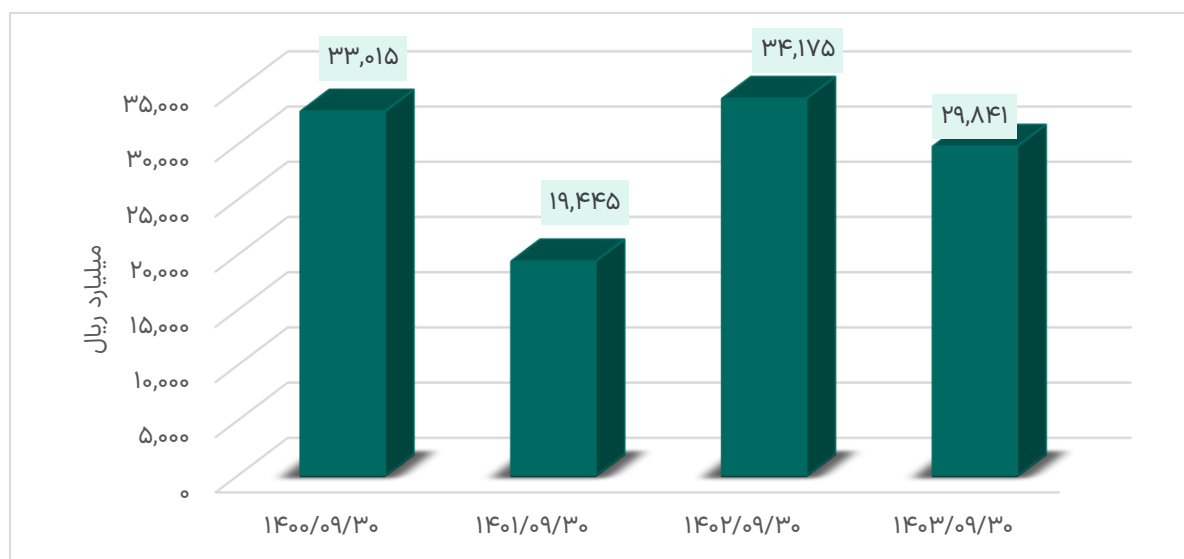
جدول ۲۱- افزایش سرمایه های شرکت

محل افزایش سرمایه	درصد افزایش سرمایه	سرمایه جدید (میلیون ریال)	مبلغ افزایش سرمایه (میلیون ریال)	سرمایه قبلی (میلیون ریال)	تاریخ ثبت افزایش سرمایه
آورده نقدی	-	۶۷۵,۵۰۰	۶۷۵,۵۰۰	-	۱۳۸۳/۰۴/۰۵
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۲۲	۱,۵۰۰,۰۰۰	۸۲۴,۵۰۰	۶۷۵,۵۰۰	۱۳۹۱/۰۵/۰۱
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱۳۹۳/۱۰/۳۰
آورده نقدی و مطالبات سهامداران	۱۶	۳,۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۵/۰۴/۳۰
آورده نقدی، مطالبات سهامداران و سود انباشته	۴۳	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱۳۹۸/۱۰/۰۶
سود انباشته	۲۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۸/۱۰/۰۷
سود انباشته	۱۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۴/۲۶
سود انباشته	۱۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۱۰/۰۵

۳- ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس

نمودار زیر ارزش معاملات پرتفوی شرکت در بورس اوراق بهادار را به صورت سالیانه نشان می دهد. ارزش معاملات پرتفوی شرکت در سال مالی ۱۴۰۳ مبلغ ۲۹,۸۴۱ میلیارد ریال بوده است و نسبت به سال مالی گذشته که مبلغ ۳۴,۱۷۵ میلیارد ریال بوده است، معادل ۱۳ درصد کاهش یافته است.

نمودار ۳۳- مقایسه ارزش معاملات سالیانه شرکت

بررسی عملکرد پرتفوی بورسی شرکت

جدول زیر شاخص گردش پرتفوی بورسی شرکت را در چند سال اخیر نمایش می‌دهد. این نسبت بیانگر میانگین ارزش معاملات پرتفوی نسبت به میانگین ارزش بازار پرتفوی طی دوره می‌باشد. همانگونه که مشاهده می‌شود شاخص گردش پرتفوی شرکت معادل ۰/۲ مرتبه و در دوره مشابه گردش معاملات کل بورس نیز معادل ۰/۲ مرتبه می‌باشد.

جدول ۲۲- مقایسه گردش پرتفوی بورسی و سکاب و گردش معاملات بورس در سنوات گذشته

شرح	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱	سال مالی ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۳
ارزش بازار ابتدای دوره (میلیارد ریال)	۴۷,۹۳۷	۴۴,۰۷۰	۴۲,۲۱۲	۶۱,۶۲۷
ارزش بازار انتهای دوره (میلیارد ریال)	۴۴,۰۷۰	۴۲,۲۱۲	۶۱,۶۲۷	۶۶,۰۱۵
ارزش معاملات طی دوره (میلیارد ریال)	۳۳,۰۱۵	۱۹,۴۴۵	۳۴,۱۷۵	۲۹,۸۴۱
شاخص گردش پرتفوی (مرتبه)	۰.۴	۰.۲	۰.۳	۰.۲

* گردش معاملات شرکت از تقسیم متوسط انباشت معاملات (خرید و فروش) از ابتدای سال مالی بر میانگین ارزش بازار در ابتدا و انتهای دوره مورد گزارش محاسبه می‌شود.

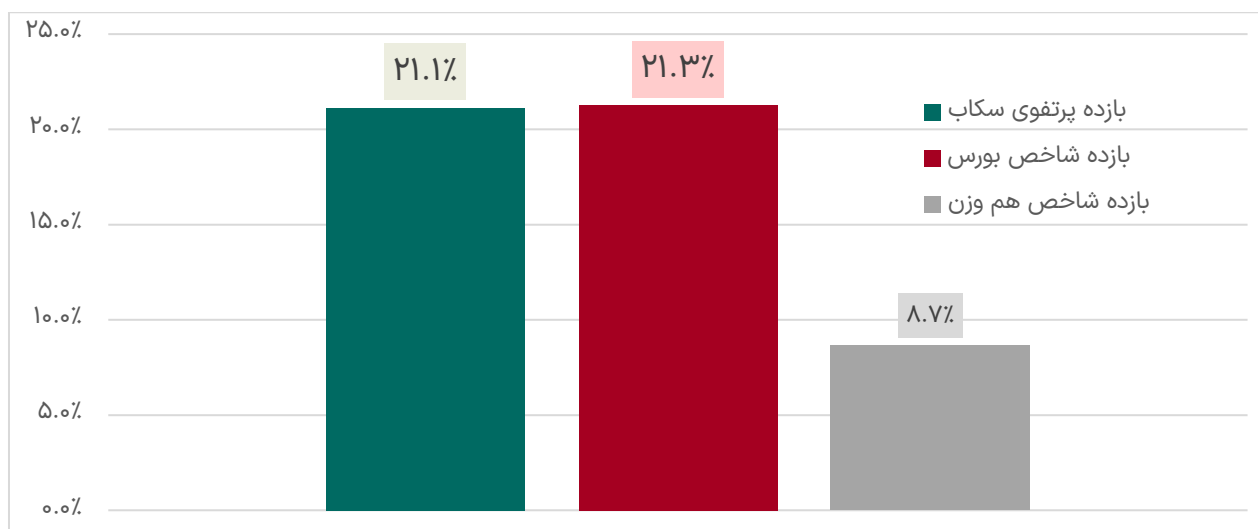
شرح	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱	سال مالی ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۳
ارزش بازار ابتدای دوره (میلیارد ریال)	۵۷,۰۵۹,۰۸۷	۵۲,۱۴۳,۱۷۳	۵۵,۳۷۹,۲۰۱	۷۷,۱۵۴,۶۸۰
ارزش بازار انتهای دوره (میلیارد ریال)	۵۲,۱۴۳,۱۷۳	۵۵,۳۷۹,۲۰۱	۷۷,۱۵۴,۶۸۰	۸۵,۴۷۵,۴۶۹
ارزش معاملات طی دوره (میلیارد ریال)	۱۱,۸۶۱,۲۳۳	۱۲,۷۵۹,۱۶۰	۲۲,۵۴۶,۵۵۹	۱۹,۸۴۶,۰۰۷
شاخص گردش معاملات (مرتبه)	۰.۲	۰.۲	۰.۳	۰.۲

* گردش معاملات بورس از تقسیم انباشته معاملات از ابتدای سال مالی بر میانگین ساده ارزش بازار در ابتدا و انتهای دوره مورد گزارش محاسبه می‌شود.

۴- بررسی عملکرد پرتفوی بورسی شرکت

در این بخش به بررسی بازدهی شاخص بورس و عملکرد پرتفوی بورسی شرکت در دوره مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ پرداخته می‌شود. شاخص بورس از رقم ۲,۲۱۰,۲۱۷ واحد در انتهای آذرماه ۱۴۰۲ به رقم ۲,۶۸۰,۴۸۹ واحد در انتهای آذرماه ۱۴۰۳ رسیده است و بازدهی ۲۱/۳ درصد را رقم زده است. طی این دوره بازدهی پرتفوی شرکت معادل ۲۱/۱ درصد بوده است.

نمودار ۳۴- مقایسه بازدهی شاخص بورس، شاخص هم وزن و بازدهی پرتفوی بورسی شرکت

ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت

۵- ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت

جدول زیر ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت طی سال‌های ۱۴۰۰ تا سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۳ را نشان می‌دهد.

جدول ۲۳- ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت به بهای تمام شده

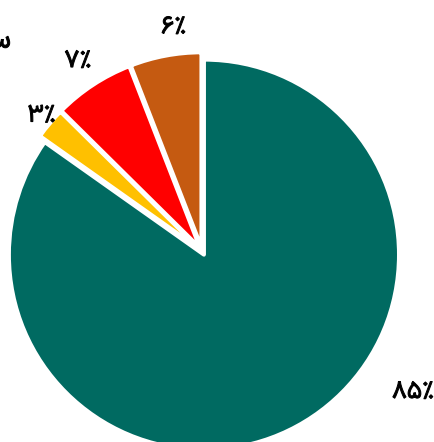
شرح	سال مالی ۱۴۰۳		سال مالی ۱۴۰۲		سال مالی ۱۴۰۱		سال مالی ۱۴۰۰	
	درصد	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال
سرمایه‌گذاری در شرکتهای بورسی	۸۵٪	۳۵,۴۳۵,۷۹۶	۸۷٪	۳۲,۹۳۳,۴۸۷	۸۵٪	۲۶,۷۰۰,۴۳۴	۸۸٪	۲۵,۰۴۶,۵۵۶
سرمایه‌گذاری در شرکتهای غیر بورسی	۳٪	۱,۰۸۹,۷۷۵	۳٪	۱,۰۸۹,۷۷۵	۱٪	۴۵۹,۹۹۵	۱٪	۲۴۹,۹۱۱
املاک	۷٪	۲,۷۳۸,۱۶۵	۷٪	۲,۷۳۸,۱۶۵	۹٪	۲,۷۳۸,۱۶۵	۶٪	۱,۶۳۸,۱۱۶
صندوق سرمایه‌گذاری و اوراق بدهی	۶٪	۲,۴۶۷,۵۷۵	۳٪	۹۵۲,۷۵۵	۴٪	۱,۳۸۶,۵۵۲	۶٪	۱,۵۹۳,۸۸۶
جمع	۱۰۰٪	۴۱,۷۸۸,۹۴۲	۱۰۰٪	۳۷,۷۱۴,۱۸۲	۱۰۰٪	۳۱,۲۸۵,۱۴۶	۱۰۰٪	۲۸,۵۲۸,۴۶۹

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌گردد، در سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۳ معادل ۸۵ درصد از سرمایه‌گذاری‌ها در پرتفوی بورسی شرکت صورت پذیرفته است، سهم سرمایه‌گذاری در شرکتهای غیر بورسی حدود ۳ درصد، سهم سرمایه‌گذاری در املاک ۷ درصد، سهم صندوق‌های سرمایه‌گذاری و ابزار با درآمد ثابت ۶ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌های شرکت می‌باشد.

نمودار ۳۵- مقایسه ترکیب سرمایه‌گذاری‌های شرکت در دو سال اخیر

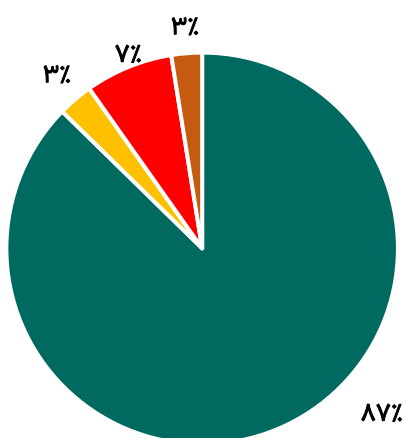
سرمایه‌گذاری‌های شرکت در سال ۱۴۰۳

- سرمایه‌گذاری در شرکتهای بورسی
- سرمایه‌گذاری در شرکتهای غیر بورسی
- سرمایه‌گذاری در املاک

سرمایه‌گذاری‌های شرکت در سال ۱۴۰۲

- سرمایه‌گذاری در شرکتهای بورسی
- سرمایه‌گذاری در شرکتهای غیر بورسی
- سرمایه‌گذاری در املاک

ترکیب سرمایه گذاری های شرکت

با توجه به راهبرد های تبیین شده با نظارت سهامدار عمده شرکت، و به منظور مدیریت ریسک و بازده مربوط به دارایی های آن، بهینه سازی مستمر پرتفوی دارایی در دستور کار شرکت قرار گرفته است. همچنین تلاش شده تا تنوع بخشی لازم در حوزه سرمایه گذاری در دسته های مختلف دارایی و در صنایع موجود در پرتفوی به کار گرفته شده و مدیریت بهینه ریسک و بازده برای دارایی های شرکت انجام گردد. به منظور اجتناب از ریسک های غیر سیستماتیک احتمالی تمامی سرمایه گذاری های قابل انجام در پرتفوی بورسی با رصد مستمر صنایع مختلف و بررسی وضعیت بنیادی حال و آتی شرکتها انجام می گردد. لازم به ذکر است که ارزش روز پرتفوی بورسی شرکت در پایان آذرماه ۱۴۰۳ مبلغ ۶۶،۰۱۴ میلیارد ریال می باشد.

۵-۱ ترکیب سرمایه گذاری های بورسی

بهای تمام شده و ارزش بازار سرمایه گذاری های بورسی شرکت به تفکیک صنایع در پایان سال مالی مورد گزارش به شرح جدول زیر است.

جدول ۲۴- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بورسی شرکت

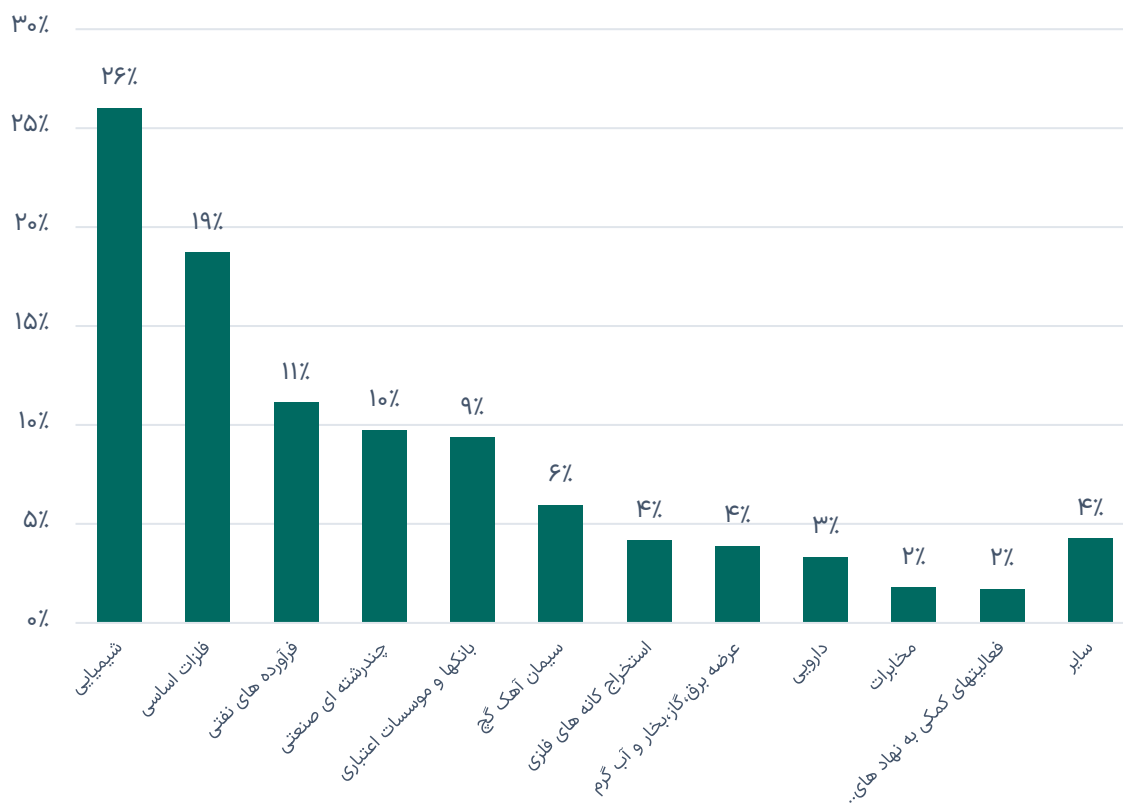
۱۴۰۳/۰۹/۳۰				صنعت
درصد از کل	ارزش روز (میلیون ریال)	درصد از کل	بهای تمام شده (میلیون ریال)	
۲۶٪	۱۷,۱۷۳,۶۱۸	۲۹٪	۱۰,۲۲۱,۲۱۳	شیمیایی
۱۹٪	۱۲,۳۴۳,۵۵۳	۹٪	۳,۳۰۳,۵۷۷	فلزات اساسی
۱۱٪	۷,۳۴۸,۸۳۹	۱۲٪	۴,۲۴۷,۹۸۶	فرآورده های نفتی
۱۰٪	۶,۴۳۷,۶۶۵	۱۴٪	۴,۸۵۶,۳۳۵	چند رشته ای صنعتی
۹٪	۶,۱۸۷,۴۰۱	۶٪	۲,۱۴۸,۶۴۷	بانکها و موسسات اعتباری
۶٪	۳,۹۲۱,۸۲۷	۶٪	۲,۱۳۸,۱۵۷	سیمان آهک گچ
۴٪	۲,۷۳۷,۱۸۵	۶٪	۲,۰۳۶,۸۰۰	استخراج کانه های فلزی
۴٪	۲,۵۵۵,۹۵۰	۳٪	۹۹۸,۲۸۷	عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم
۳٪	۲,۱۹۵,۴۱۹	۲٪	۷۲۴,۲۶۴	دارویی
۲٪	۱,۱۷۳,۱۷۴	۱٪	۴۱۶,۸۷۹	مخابرات
۲٪	۱,۱۲۶,۶۶۷	۵٪	۱,۶۹۸,۶۹۰	فعالیت های کمکی به نهاد های مالی
۴٪	۲,۸۱۳,۶۵۲	۷٪	۲,۶۴۴,۹۶۲	سایر
۱۰۰٪	۶۶,۰۱۴,۹۵۰	۱۰۰٪	۳۵,۴۳۵,۷۹۶	جمع

همان طوریکه ملاحظه می گردد عمده ترین صنایع تشکیل دهنده پرتفوی بر اساس ارزش روز به گروه های شیمیایی (۲۶٪)، فلزات اساسی (۱۹٪)، فرآورده های نفتی (۱۱٪)، چند رشته ای صنعتی (۱۰٪)، بانکها و موسسات اعتباری (۹٪)، سیمان گچ آهک (۶٪)، استخراج کانه های فلزی (۴٪)، عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم (۴٪)، مواد و محصولات دارویی (۳٪)، مخابرات (۲٪) و فعالیت های کمکی به نهاد های مالی واسط (۲٪) از پرتفوی تقسیم می گردد.

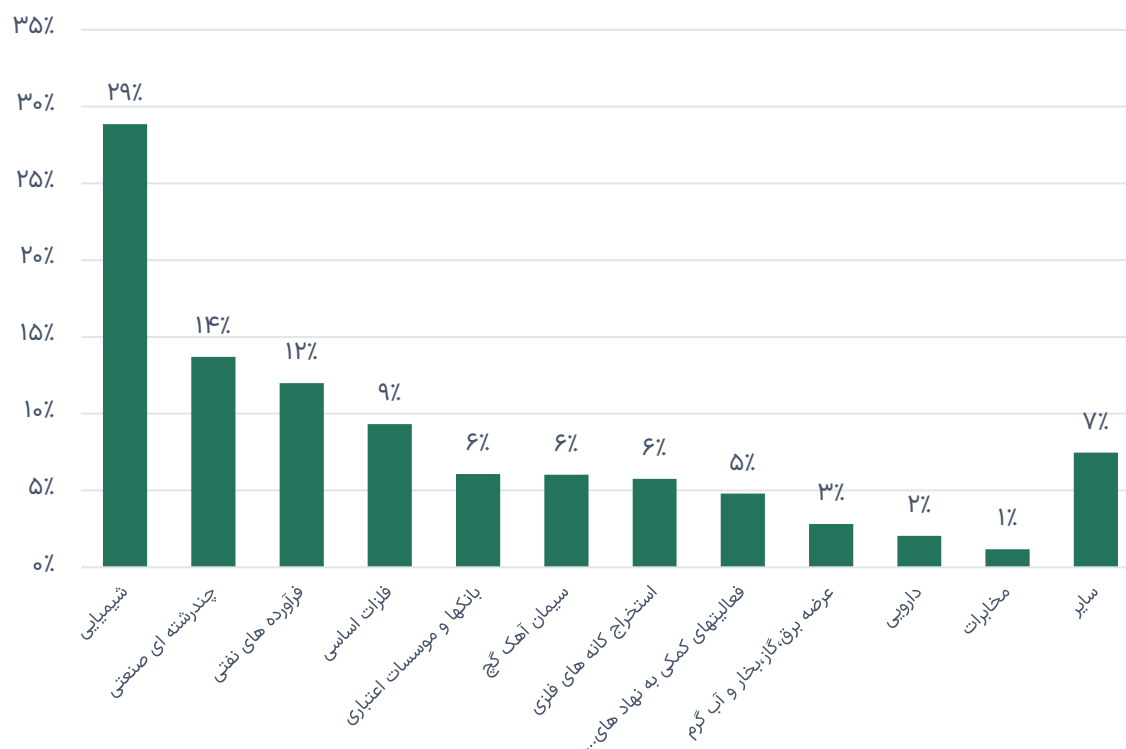

ترکیب سرمایه گذاری های شرکت

نمودار ۳۶- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس ارزش روز در آذرماه سال ۱۴۰۳

نمودار ۳۷- ترکیب صنایع موجود در پرتفوی بر اساس بهای تمام شده در آذرماه سال ۱۴۰۳

ترکیب سرمایه گذاری های شرکت

جدول ۲۵- ترکیب شرکت های موجود در پرتفوی بورسی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

نام شرکت	تعداد سهام	بهای تمام شده (میلیون ریال)	ارزش روز (میلیون ریال)	افزایش (کاهش) ارزش (میلیون ریال)	درصد از ارزش روز
فولاد مبارکه اصفهان (فولاد)	۱,۱۶۴,۹۷۶,۰۱۲	۸۷۳,۶۷۱	۶,۶۶۳,۶۶۳	۵,۷۸۹,۹۹۱	۱۰٪
پتروشیمی نوری (نوری)	۱۳,۷۵۶,۹۳۳	۱,۲۷۳,۷۹۷	۳,۰۰۳,۹۶۴	۱,۷۳۰,۱۶۷	۵٪
پتروشیمی شیراز (شیراز)	۸۴,۸۵۹,۵۴۲	۲,۱۶۹,۱۲۰	۲,۸۴۳,۶۴۳	۶۷۴,۵۲۴	۴٪
ملی صنایع مس ایران (فملی)	۳۳۶,۰۷۷,۹۸۷	۲۹۶,۴۶۱	۲,۶۰۱,۲۴۴	۲,۳۰۴,۷۸۳	۴٪
سر. صندوق بازنشستگی (وصندوق)	۱۱۰,۰۲۶,۹۷۹	۱,۹۴۳,۲۵۵	۲,۵۲۱,۸۱۸	۵۷۸,۵۶۳	۴٪
سیمان فارس و خوزستان (سفارس)	۴۹,۱۹۴,۳۱۲	۹۹۵,۴۸۱	۲,۴۵۵,۲۸۸	۱,۴۵۹,۸۰۷	۴٪
پتروشیمی پارس (پارس)	۸۴۳,۰۰۷,۰۲۱	۸۸۱,۲۴۷	۲,۴۱۶,۰۵۸	۱,۵۳۴,۸۱۱	۴٪
بانک ملت (وبملت)	۶۷۹,۱۱۵,۶۱۴	۶۰۳,۶۴۳	۲,۱۷۸,۶۰۳	۱,۵۷۴,۹۶۰	۳٪
نفت بهران (شبهان)	۱۲۰,۰۴۰,۶۸۳	۹۱۶,۶۷۵	۱,۹۴۱,۰۵۸	۱,۰۲۴,۳۸۳	۳٪
فجر انرژی خلیج فارس (بفجر)	۱۴۴,۴۱۰,۷۱۴	۸۲۹,۶۱۹	۱,۸۳۹,۷۹۲	۱,۰۱۰,۱۷۴	۳٪
فولاد خوزستان (فخوز)	۵۴۶,۵۰۰,۹۳۲	۱,۰۴۲,۸۲۳	۱,۷۸۴,۳۲۶	۷۴۱,۵۰۲	۳٪
سر. دارویی تامین (تپیکو)	۶۶,۹۶۳,۹۸۹	۲۴۷,۵۷۴	۱,۷۵۸,۴۷۴	۱,۵۱۰,۹۰۰	۳٪
پتروشیمی جم (جم)	۳۱,۹۸۲,۹۵۷	۱,۲۴۳,۵۵۵	۱,۶۶۳,۷۵۳	۴۲۰,۱۹۹	۳٪
صنایع پتروشیمی خلیج فارس (فارس)	۱۸۲,۸۶۷,۶۹۹	۸۵۰,۲۳۵	۱,۶۶۲,۲۶۷	۸۱۲,۰۳۲	۳٪
پالایش نفت اصفهان (شپنا)	۳۴۸,۰۴۸,۵۷۰	۹۸۶,۸۸۰	۱,۶۵۹,۱۴۸	۶۷۲,۲۶۷	۳٪
سر. توسعه معادن و فلزات (ومعادن)	۴۲۵,۷۰۰,۴۵۷	۱,۳۲۶,۰۸۷	۱,۶۵۳,۸۴۶	۳۲۷,۷۵۹	۳٪
پتروشیمی خراسان (خراسان)	۹,۳۸۶,۱۸۳	۱۷۹,۴۳۰	۱,۵۲۹,۱۰۳	۱,۳۴۹,۶۷۳	۲٪
بانک خاورمیانه (وخواور)	۴۶۳,۵۵۲,۷۰۷	۲۳۹,۴۳۴	۱,۵۱۵,۳۵۴	۱,۲۷۵,۹۲۰	۲٪
پالایش نفت بندر عباس (شبندر)	۱۶۰,۹۱۹,۲۴۸	۱,۱۶۴,۹۰۱	۱,۴۶۴,۳۶۵	۲۹۹,۴۶۴	۲٪
سر. نفت و گاز تامین (تاپیکو)	۷۲,۳۸۷,۵۷۴	۹۳۲,۲۹۲	۱,۴۲۰,۹۶۸	۴۸۸,۶۷۶	۲٪
سر. غدیر (وغدیر)	۱۳۲,۱۹۹,۲۴۲	۸۰۱,۹۵۵	۱,۳۹۴,۷۰۲	۵۹۲,۷۴۷	۲٪
سر. تامین اجتماعی (شستا)	۹۶۹,۵۹۶,۵۱۲	۱,۰۲۰,۹۵۱	۱,۳۵۷,۴۳۵	۳۳۶,۴۸۴	۲٪
مخابرات ایران (اخابر)	۱۲۴,۸۰۵,۷۰۷	۴۱۶,۸۷۹	۱,۱۷۳,۱۷۴	۷۵۶,۲۹۵	۲٪
بین المللی توسعه صنایع و معادن غدیر (وکغدیر)	۲۱۹,۴۸۲,۷۴۳	۱,۰۹۰,۱۴۴	۱,۱۶۳,۲۵۹	۷۳,۱۱۴	۲٪
سایر	۱۳,۱۰۹,۶۸۷	۱۶,۳۴۹,۶۴۵	۳,۲۳۹,۹۵۹	۳,۲۳۹,۹۵۹	۲۵٪
جمع	۳۵,۴۳۵,۷۹۶	۳۵,۴۳۵,۷۹۶	۶۶,۰۱۴,۹۵۰	۳۰,۵۷۹,۱۵۴	۱۰۰٪

ترکیب سرمایه گذاری های شرکت

۲-۵ ترکیب سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی

بهای تمام شده سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی به مبلغ ۱,۰۸۹,۷۷۵ میلیون ریال می باشد که عمدتاً مربوط به شرکت های کارگزاری سینا می باشد. در جدول زیر وضعیت سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی مشاهده می گردد.

جدول ۲۶- سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی

شرکت	بهای تمام شده (میلیون ریال)
شرکت کارگزاری سینا	۷۱۸,۰۸۲
سیدگردان پیشرفت و توسعه صبا	۳۲۰,۰۰۰
صندوق بازارگردانی اختصاصی پیشرفت و توسعه صبا	۵۱,۰۰۰
گسترش ایوان پایدار	۲۵۰
خدمات بازرگانی پشتیبانی آتیه اندیشان امید شهریار	۱۰۰
سایر	۳۴۳
جمع سرمایه گذاری در سهام شرکت های غیر بورسی	۱,۰۸۹,۷۷۵

۱-۲-۵ شرکت کارگزاری سینا

شرکت کارگزاری سینا (سهامی خاص) با سرمایه ۱,۰۵۰ میلیارد ریال با سهامداری ۹۹/۹ درصدی شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها، دارای تمامی مجوزهای اوراق بهادار، کالا، مشتقه و انرژی می باشد و از مهرماه سال ۱۳۹۷ نیز اقدام به انجام معاملات در حوزه اوراق بهادار نموده است. این شرکت به عنوان بازوی اجرایی سکاب در بازار سرمایه به ارائه خدمات کارگزاری بورس اوراق، کالا، مشتقه و انرژی به کلیه شرکت های گروه پرداخته و علاوه بر آن با حفظ استراتژی معاملاتی، خرید و فروش های سکاب همواره در سریع ترین و بهترین شرایط معاملاتی انجام می دهد.

۲-۲-۵ شرکت گسترش ایوان پایدار

شرکت گسترش ایوان پایدار با سرمایه اولیه به مبلغ ۱۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ و به شکل سهامی خاص با مالکیت ۹۹/۹ درصدی تاسیس شد و سرمایه کنونی آن مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال می باشد. کاهش سرمایه شرکت گسترش ایوان پایدار نیز از مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال به ۲۵۰ میلیون ریال در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۰۷ به ثبت رسیده است.

۳-۲-۵ شرکت سیدگردان پیشرفت و توسعه صبا

شرکت سیدگردان پیشرفت و توسعه صبا (سهامی خاص) با سرمایه ۸۰۰ میلیارد ریال و با سهامداری ۴۰ درصدی شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشتی کارکنان بانکها و همچنین سهامداری شرکت توسعه مدیریت و سرمایه صبا و موسسه صندوق بازنشتی کارکنان بانک ها می باشد که در حال حاضر با اخذ مجوز های مربوطه عملیات سیدگردانی در این شرکت در حال انجام می باشد. همچنین این شرکت در حال اخذ مجوز برای صندوق های با درآمد ثابت و مبتنی بر سهام خود از سازمان بورس است.

۴-۲-۵ شرکت خدماتی بازرگانی آتیه امید شهریار

این شرکت در سال ۱۳۹۲ به صورت سهامی خاص و با مالکیت ۹۹/۹ درصد شرکت مادر تاسیس شده و سرمایه شرکت نیز در حال حاضر مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال می باشد.

۵-۲-۵ سرمایه گذاری در بخش املاک و مستغلات

مالکیت از پروژه عاطفی شامل زمین به متراژ ۲,۶۶۷ متر (معادل چهار دانگ زمین) و مالکیت از واحدهای اداری آن شامل ۱۳,۲۸۷ مترمربع فضای مفید اداری به انضمام دو سوم از کلیه مشاعات، پارکینگ ها و فضاهای خدماتی از ساختمان اداری واقع در تهران، بلوار نلسون ماندلا، خیابان عاطفی غربی، پلاک ۸۴ است؛ دو دانگ دیگر به صندوق بازنشتی کارکنان بانک ها (سهامدار عمده) تعلق دارد. متولی و متعهد اجرای تعهدات قراردادی مبنی بر ساخت و

اطلاعات مالی شرکت

تکمیل ساختمان مطابق اوصاف مقرر در قرارداد، تحویل قطعی واحدهای احداثی، ارائه تقسیم نامه رسمی به اداره ثبت اسناد و املاک و انجام تشریفات ثبتی بیع در دفترخانه به شرح قراردادی بر عهده شرکت ستاره عمران زمین (سهامی خاص) از شرکتهای گروه است.

زمان تکمیل پروژه ۳۰ آذر ۱۴۰۴ تعیین شده است. شرکت ستاره عمران زمین متعهد است حداکثر ظرف مدت ۱۲ (دوازده) ماه بعد از تحویل موقت در خصوص تحویل قطعی، تهیه پایان کار و اخذ صورتمجلس تفکیکی و تنظیم اسناد رسمی واحدهای احداثی اقدام لازم را به عمل آورد. به ازای هر روز تأخیر غیرمجاز مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال (دویست میلیون ریال) و جریمه عدم حضور در دفتر اسناد رسمی و تنظیم تقسیمنامه رسمی در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۵ به ازای هر روز تأخیر مبلغی برابر ۲۵۰ میلیون ریال (دویست و پنجاه میلیون ریال) می باشد.

پیشرفت فیزیکی پروژه حدود ۹۱/۳۹ درصد می باشد. همچنین بابت ساخت و تکمیل پروژه هیچ گونه تعهدی به عهده شرکت نمی باشد. افزایش در بهای تمام شده بابت قرارداد نظارت بر حسن اجرای تعهدات و مسئولیت های پیمانکار (شرکت ستاره عمران زمین (سهامی خاص)) است.

ملک پیروز با مالکیت شش دانگ واقع در تهران، خیابان آفریقا، خیابان پیروز، شماره ۲۰ با مشخصات زمین به مساحت ۳۴۲/۶۴ مترمربع در ۵ طبقه اداری، طبقه همکف و ۳ طبقه منفی با متراژ ۱۰۴۶ مترمربع مساحت مفید اداری و ۲۰ واحد پارکینگ تکمیل شده است. اقدامات برای فروش پروژه مذکور در جریان است.

جدول ۲۷- املاک و مستغلات

شرح (میلیون ریال)	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱	سال مالی ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۳
املاک و مستغلات	۱,۶۳۸,۱۱۶	۲,۷۳۸,۱۶۵	۲,۷۳۸,۱۶۵	۲,۷۹۵,۷۹۵

۵-۲-۶ صندوق سرمایه گذاری و اوراق بدهی

سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری و اوراق بدهی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ مبلغ ۱,۵۹۳,۸۸۶ میلیون ریال بوده است که افزایش ۱۵۹ درصدی نسبت به ۱۴۰۲/۰۹/۳۰ داشته است.

جدول ۲۸- سرمایه گذاری با درآمد ثابت

شرح (میلیون ریال)	سال مالی ۱۴۰۰	سال مالی ۱۴۰۱	سال مالی ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۳
صندوق های سرمایه گذاری و اوراق بدهی	۱,۵۹۳,۸۸۶	۱,۳۸۶,۵۵۲	۹۵۲,۷۵۵	۲,۴۶۷,۵۷۷

۶- اطلاعات مالی شرکت

اطلاعات مالی شرکت در مقایسه با دوره های مشابه گذشته، در قالب صورت وضعیت مالی، درآمدها، سود و زیان، سرمایه، و ... آورده شده است.

۶-۱ خلاصه صورت وضعیت مالی

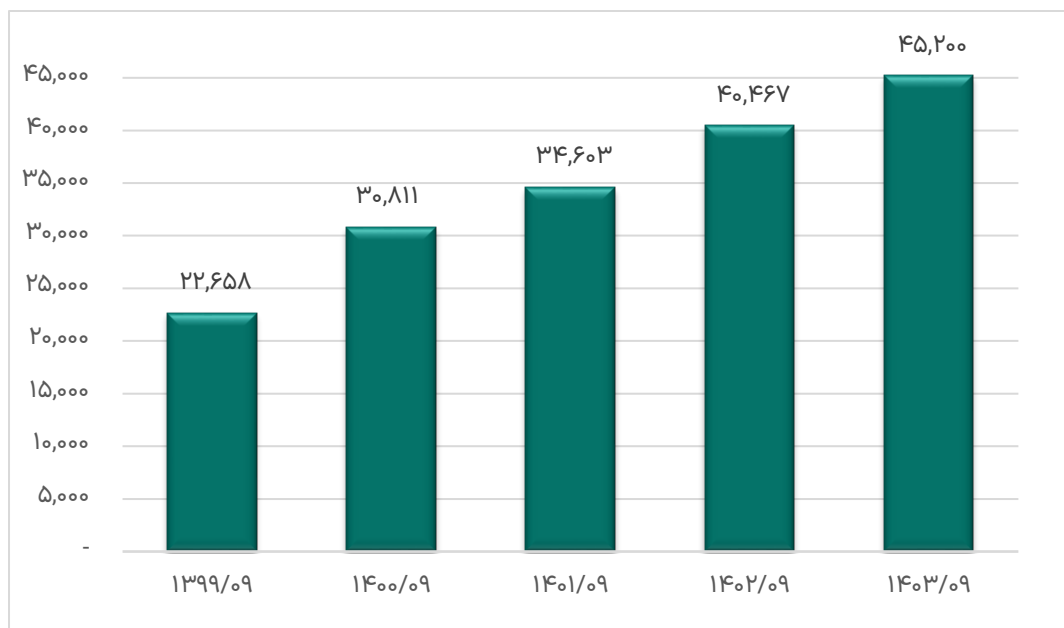
جدول ۲۹- خلاصه صورت وضعیت مالی

شرح (میلیون ریال)	سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۰۹/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰
دارایی های جاری	۳۶,۸۷۳,۴۶۹	۴۱,۳۲۴,۳۵۰
دارایی های غیر جاری	۳,۵۹۳,۳۱۴	۳,۸۷۵,۴۲۹
جمع دارایی ها	۴۰,۴۶۶,۷۸۳	۴۵,۱۹۹,۷۷۹
بدهی جاری	۵۹۸,۳۱۰	۶۷۱,۶۴۱
بدهی های غیر جاری	۳۰,۳۱۰	۳۶,۹۱۳
حقوق صاحبان سهام	۳۹,۸۳۸,۱۶۳	۴۴,۴۹۱,۲۲۵
جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	۴۰,۴۶۶,۷۸۳	۴۵,۱۹۹,۷۷۹

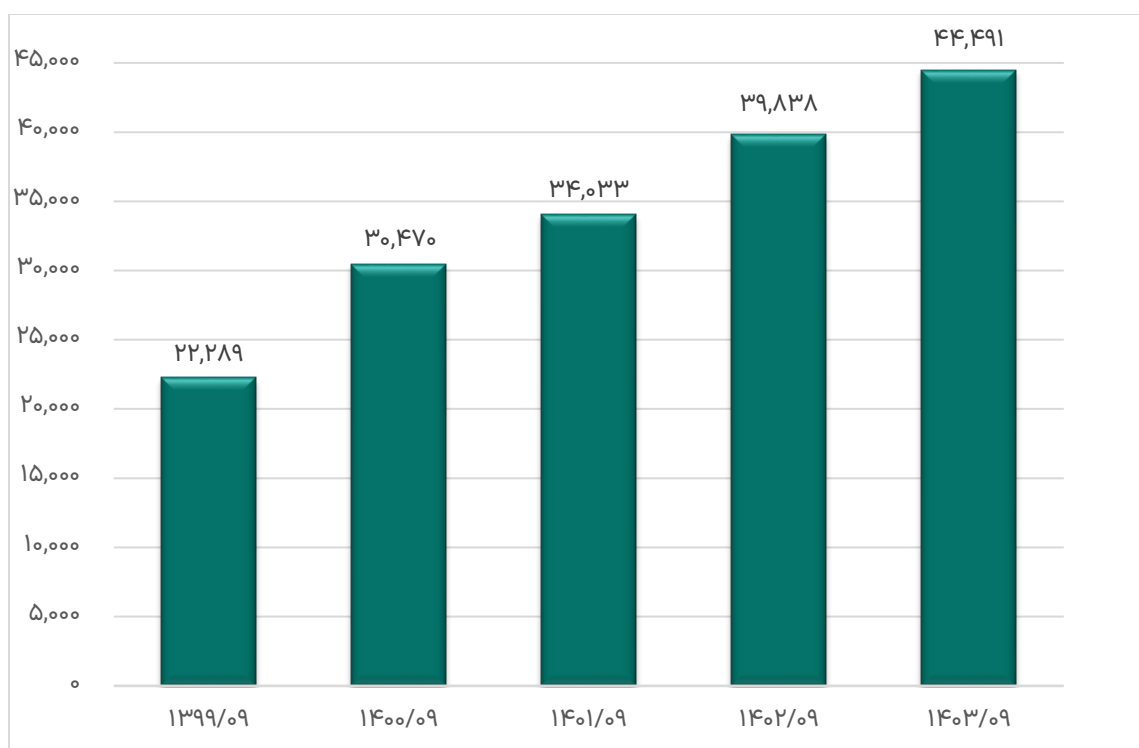

اطلاعات مالی شرکت

نمودار ۳۸- روند تاریخی مجموع دارایی ها

نمودار ۳۹- روند تاریخی حقوق صاحبان سهام

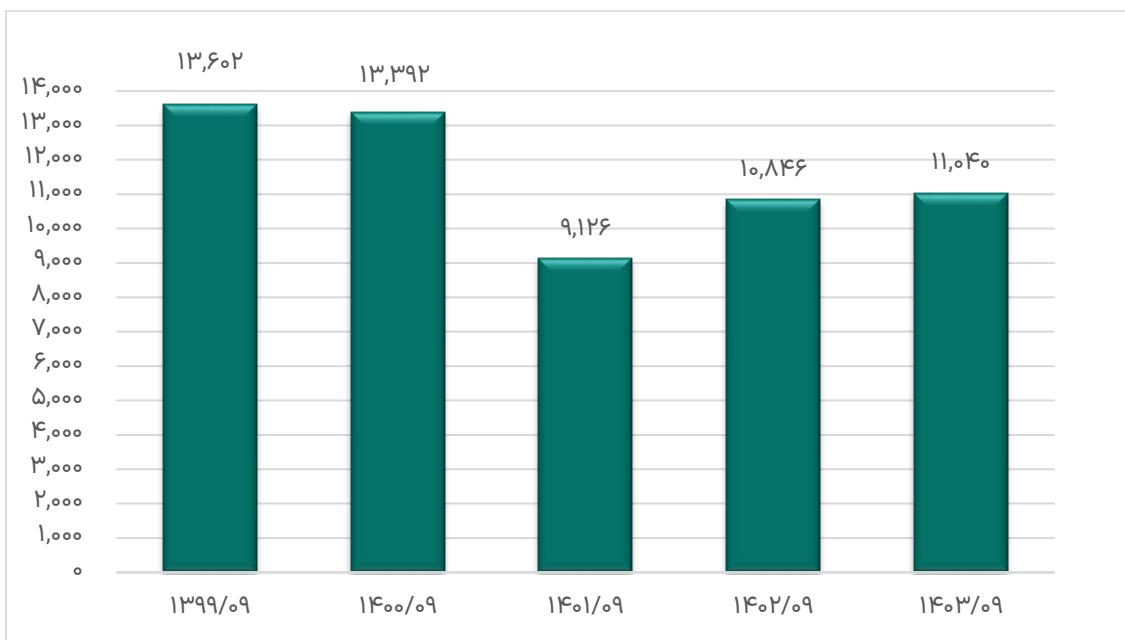
اطلاعات مالی شرکت

۲-۶ خلاصه سود و زیان

جدول ۳۰ - خلاصه صورت سود و زیان

شرح (میلیون ریال)	سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۰۹/۳۰	سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰
درآمد سود سهام	۵,۷۹۷,۵۶۳	۶,۰۶۸,۱۸۶
درآمد فروش سرمایه‌گذاری ها	۴,۸۸۱,۶۱۳	۴,۹۷۰,۳۱۰
سود اوراق مشارکت و سپرده‌های بانکی	۱۶۷,۱۶۷	۱,۸۶۷
جمع درآمدهای عملیاتی	۱۰,۸۴۶,۳۴۳	۱۱,۰۴۰,۳۶۳
هزینه‌های عمومی و اداری	(۲۳۱,۱۲۹)	(۳۳۶,۳۰۲)
سود (زیان) عملیاتی	۱۰,۶۱۵,۲۱۴	۱۰,۷۰۴,۰۶۱
هزینه مالی	(۹,۹۶۰)	(۵۰,۹۹۹)
سود (زیان) خالص	۱۰,۶۰۵,۲۵۴	۱۰,۶۵۳,۰۶۲
سرمایه	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
سود هر سهم (EPS) - ریال	۴۴۲	۴۴۴

نمودار ۴۰ - روند تاریخی درآمدها

ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV)

۷- ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV)

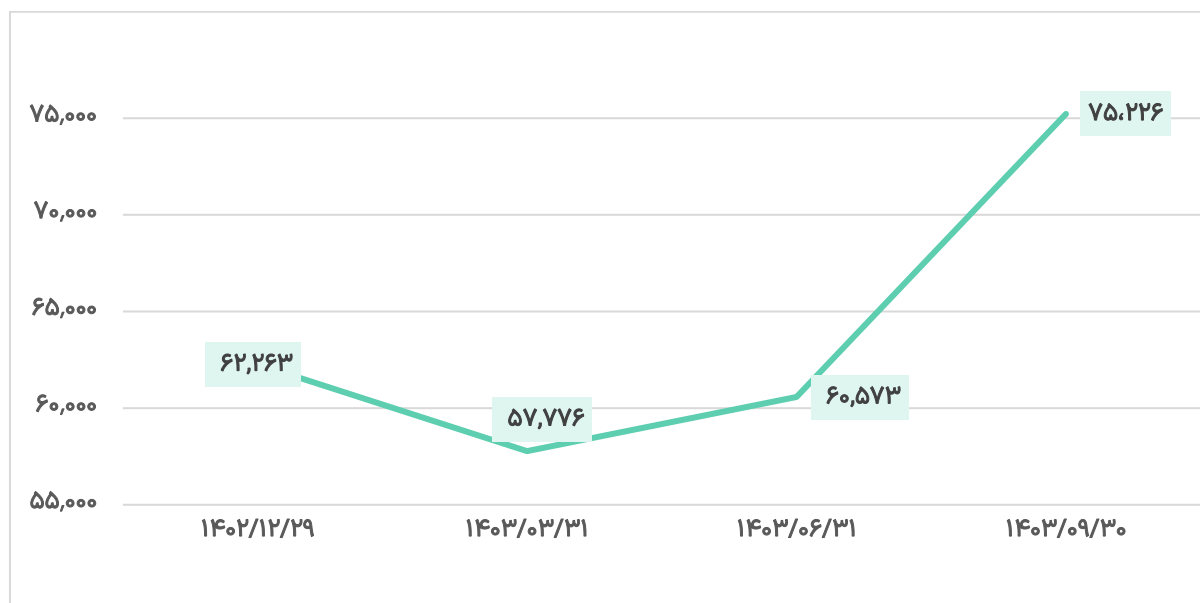
یکی از شاخص‌های ارزیابی شرکت‌های سرمایه‌گذاری، ارزش خالص دارایی‌های شرکت (NAV) به ازای هر سهم می‌باشد. همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌گردد، خالص ارزش دارایی‌های شرکت در انتهای آذرماه سال ۱۴۰۳ بر اساس سرمایه ۲۴,۰۰۰ میلیارد ریال، مبلغ ۷۵,۲۲۶ میلیارد ریال و به ازای هر سهم مبلغ ۳,۱۳۴ ریال می‌باشد.

جدول ۳۱- محاسبه ارزش خالص دارایی‌های شرکت در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

ارقام به میلیون ریال

شرح	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
جمع حقوق صاحبان سهام	۳۹,۸۳۸,۱۶۳	۴۴,۴۹۱,۲۲۵
ارزش روز دارایی‌های بورسی	۶۱,۶۲۶,۵۷۵	۶۸,۶۳۸,۰۱۴
بهای تمام شده دارایی‌های بورسی	۳۲,۹۳۳,۴۸۶	۳۷,۹۰۳,۳۷۴
خالص ارزش افزوده دارایی‌های بورسی	۲۸,۶۹۳,۰۸۹	۳۰,۷۳۴,۶۴۰
ارزش روز دارایی‌های غیر بورسی	۸۰۹,۷۷۵	۱,۰۸۹,۷۷۵
بهای تمام شده دارایی‌های غیر بورسی	۸۰۹,۷۷۵	۱,۰۸۹,۷۷۵
خالص ارزش کل دارایی‌ها	۶۸,۵۳۱,۲۵۲	۷۵,۲۲۵,۸۶۵
سرمایه شرکت	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
خالص ارزش دارایی‌ها به ازای هر سهم (ریال)	۲,۸۵۵	۳,۱۳۴
قیمت هر سهم (ریال)	۱,۹۴۷	۲,۰۶۱
نسبت قیمت به خالص ارزش دارایی‌ها	٪۶۸	٪۶۶

نمودار ۴۱- نمودار خالص ارزش دارایی‌ها طی سال مالی (پرتفوی بورسی به همراه اوراق با درآمد ثابت)

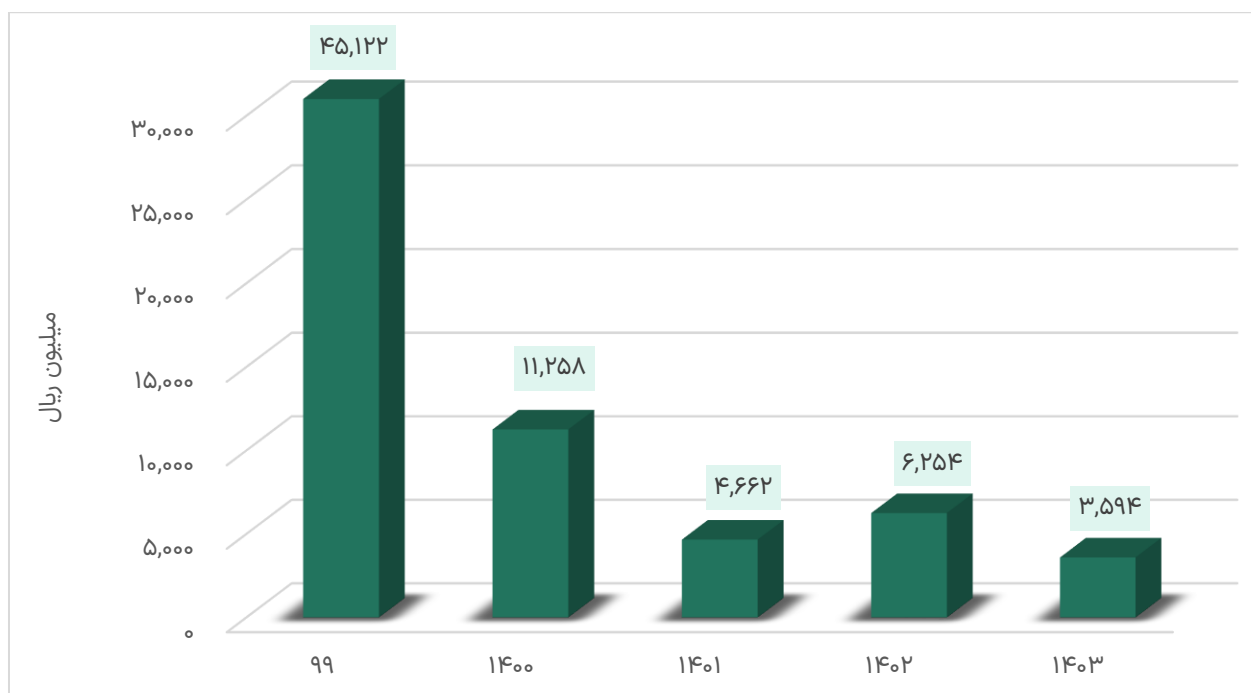

وضعیت سهام شرکت و بازدهی آن در بورس

۸- وضعیت سهام شرکت و بازدهی آن در بورس

تقاضای پذیرش شرکت در فرابورس ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۹ هیأت پذیرش به تصویب رسید و از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۱ نام شرکت در گروه سرمایه‌گذاری‌ها و سایر واسطه‌گری‌های مالی به عنوان پنجاه و پنجمین شرکت با نماد معاملاتی «سکاب» در بازار اول فرابورس درج گردید. پس از آن در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۱۰، نام شرکت با توجه به احراز شرایط انتقال از فرابورس به بورس اوراق بهادار تهران، به عنوان چهارصد و هفتاد و ششمین شرکت پذیرفته شده در بخش «واسطه‌گری مالی به جز تامین وجوه بیمه و بازنشستگی»، گروه «سایر واسطه‌گری‌های مالی» و با نماد «وسکاب» در فهرست نرخ‌های بازار دوم بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شد.

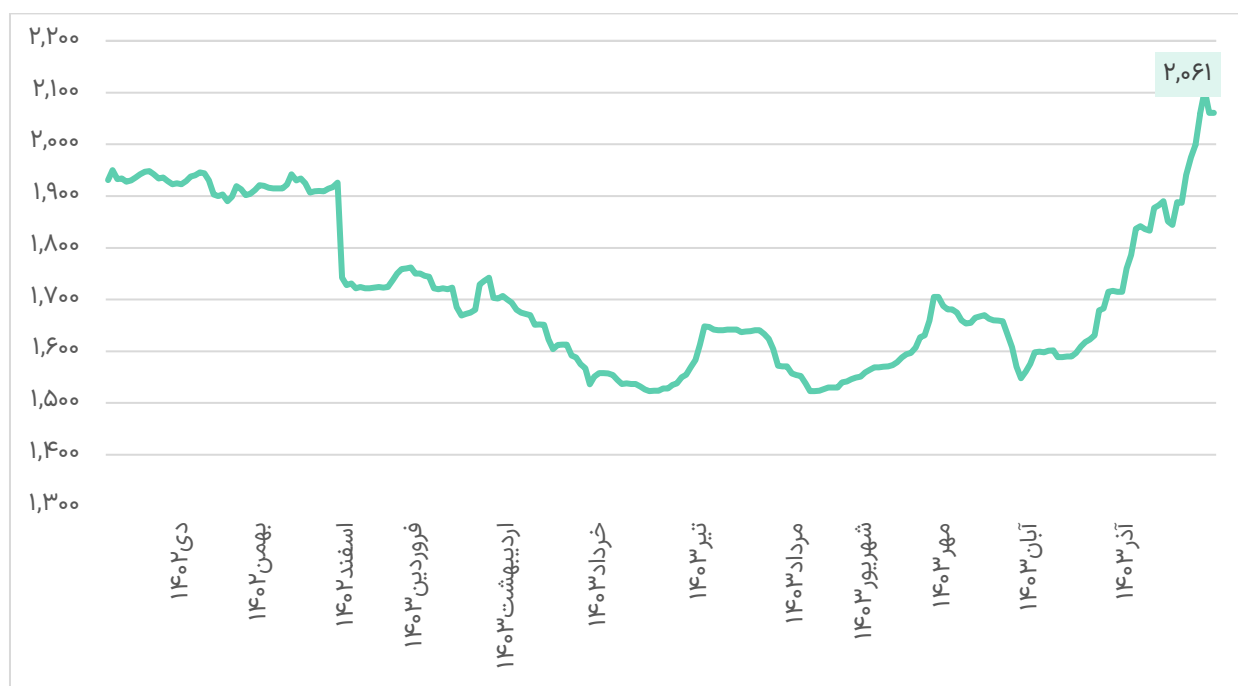
نمودار ۴۲- ارزش معاملات سالیانه سهام شرکت در بورس

نمودار ۴۳- روند قیمت روزانه سهام شرکت

حاکمیت شرکتی

طی سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ بازدهی سهام شرکت در بازار بورس تهران با لحاظ سود نقدی، معادل ۱۹/۷ درصد می‌باشد.

۹- حاکمیت شرکتی

۹-۱ ترکیب اعضای هیأت مدیره

جدول ۳۲- ترکیب اعضای هیأت مدیره

عضو هیأت مدیره	سمت	نماینده شخص حقوقی	موظف / غیر موظف	دوره عضویت
فرهاد امیرحسینی	رئیس هیأت مدیره	شرکت توسعه و عمران سپهر هشتم	غیر موظف	۱۴۰۲/۰۴/۱۲ تاکنون
میثم بلغوریان	نایب رئیس هیأت مدیره	صندوق بازنشستگی، وظیفه و از کار افتادگی پس انداز کارکنان بانک‌ها	غیر موظف	۱۴۰۱/۱۲/۰۲ تاکنون
علی حسین زاده گوهری	عضو هیأت مدیره و مدیرعامل	شرکت ستاره عمران زمین	موظف	۱۴۰۱/۱۲/۰۲ تاکنون
امیرعباس کریم زاده	عضو هیأت مدیره	شرکت لیزینگ بازنشستگان مشرق زمین	غیر موظف	۱۴۰۱/۱۲/۰۲ تاکنون
سیدعلی ناجی اصفهانی	عضو هیأت مدیره	شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا	موظف	۱۴۰۲/۰۲/۲۰ تاکنون

حاکمیت شرکتی

جدول ۳۳- اطلاعات مربوط به مشخصات، تحصیلات و سوابق اعضاء هیأت مدیره

نام و نام خانوادگی (نماینده شخصیت حقوقی)	سمت	تحصیلات	زمینه های سوابق کاری	تاریخ عضویت در هیأت مدیره	سوابق کاری (۱۰ سال گذشته)
فرهاد امیرحسینی	رئیس هیأت مدیره	کارشناسی ارشد مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۲/۰۴/۱۲	مدیر مالی و اداری، مدیر سرمایه گذاری و مدیر عامل شرکت سرمایه گذاری پس انداز کارکنان گروه توسعه صنایع بهشهر در مجموع حدود ۱۳ سال، مدیر سرمایه گذاری شرکت سرمایه گذاری سپه حدود ۸ سال، مدیر عامل شرکت سرمایه گذاری مهر ۷ سال، عضو هیئت مدیره در بازه های مختلف در نهادهای مالی گوناگون
میثم بلگوریان	نائب رئیس هیأت مدیره	دکتری مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۱۲/۰۲	مدیر سرمایه گذاری در شرکت سرمایه گذاری تدبیر، مدیر سرمایه گذاری گروه مالی پارسیان، عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی، مدیر خدمات مالی شرکت تامین سرمایه لوتوس پارسیان
سید علی ناجی اصفهانی	عضو موظف هیأت مدیره	کارشناسی ارشد مهندسی مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۲/۰۲/۲۰	مدیر سرمایه گذاری، مجامع و بودجه شرکت سرمایه گذاری صنعت نفت، عضو هیأت مدیره شرکت کنترل گاز اکباتان، عضو هیأت مدیره سرمایه گذاری نفت قشم، رییس هیأت مدیره شرکت پتروکام کیش
امیر عباس کریم زاده	عضو هیأت مدیره	کارشناسی ارشد مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۱۲/۰۲	کارشناس تحلیل و سرمایه گذاری بانک پاسارگاد، کارشناس ارشد سرمایه گذاری پارس آریان، مشاور سرمایه گذاری ایران و فرانسه، معاون سرمایه گذاری شرکت مشاور سرمایه گذاری آرمان آتی، مدیرعامل بین المللی انرژی پاسارگاد، عضو هیأت مدیره سرمایه گذاری سپه
علی حسین زاده گوهری	مدیرعامل و عضو هیأت مدیره	کارشناسی ارشد مدیریت مالی	امور سرمایه گذاری	۱۴۰۱/۱۲/۰۲	عضو هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری توسعه ملی، سرپرست معاونت اقتصادی شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی

۹-۲ اطلاعات در مورد کمیته های تخصصی هیأت مدیره

طبق ابلاغیه دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، کمیته های تخصصی فعال در شرکت کمیته حسابرسی، کمیته سرمایه گذاری و کمیته ریسک و کمیته انتصابات می باشد. کمیته حسابرسی به عنوان عامل نظارتی بر فرآیندهای حسابداری و مالی و سایر امور فعالیت می نماید و در هر سه ماه اقدامات ماهیانه کمیته در هیأت مدیره مطرح و بررسی می گردد. کمیته سرمایه گذاری دیگر کمیته فعال شرکت می باشد و بمنظور شناسایی فرصت های موجود در بازار سرمایه تشکیل گردیده و کلیه فرصتها مورد تجزیه و تحلیل قرار میگیرد همچنین معاملات خرید و فروش سهام، مطرح بررسی و تصویب می گردد. کمیته ریسک شرکت در سال مالی ۱۴۰۳ تشکیل گردیده و در راستای تدوین و به روز رسانی چارچوب های مدیریت ریسک و همچنین شناسایی و پایش ریسک های شرکت و پیشنهاد انجام اقدامات جهت کاهش اثر این ریسک ها جلسات خود را به طور منظم تشکیل داده است.

تعداد جلسات کمیته های تخصصی برگزار شده در سال مالی مورد گزارش:

گزارش هیئت مدیره نسبت به کنترل های داخلی

شرح	تعداد جلسات
سرمایه گذاری	۲۳
حسابرسی	۱۳
انتصابات	۵
ریسک	۱۳

۳-۹ اطلاعات در مورد تعداد جلسات هیأت مدیره و حضور اعضا در جلسات

تعداد جلسات هیأت مدیره طی دوره مورد گزارش ۱۲ جلسه بوده که اکثر جلسات با حضور کلیه اعضا برگزار شده است.

۴-۹ اطلاعات درباره حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره

حقوق و دستمزد مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره متناسب با مسئولیت ایشان تعیین و با توجه به سقف قانونی ابلاغ می گردد.

۵-۹ اطلاعات مربوط به حسابرس مستقل و بازرس قانونی

در مجمع عمومی عادی مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت نواندیشان به عنوان حسابرس و بازرس قانونی و موسسه حسابرسی و خدمات مالی همیار حساب به عنوان بازرس علی البدل انتخاب گردید.

۱۰- گزارش هیئت مدیره نسبت به کنترل های داخلی

دوره مورد گزارش و دامنه گزارش:

این گزارش بر اساس دستورالعمل کنترل های داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، در تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۳۰ تهیه شده است و شامل کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی می باشد.

۱-۱۰ مسئولیت هیئت مدیره در قبال کنترل های داخلی

مسئولیت استقرار و بکارگیری کنترل های داخلی مناسب و اثربخش، به منظور دستیابی به اطمینان معقول نسبت به قابلیت اتکا و به موقع بودن گزارشگری مالی، افشای مناسب و کامل اطلاعات اشخاص وابسته، پیشگیری و کشف به موقع تقلب ها و سایر تحریف های بااهمیت در گزارشگری مالی، نگهداری مستندات مناسب در خصوص معاملات و رویدادها، منطقی بودن اطلاعات مالی پیش بینی شده، مقایسه عملکرد واقعی با بودجه و افشای کامل دلایل مغایرت بااهمیت و افشای فوری اطلاعات مهم با هیئت مدیره می باشد. همچنین مسئولیت ارزیابی و گزارشگری کنترل های داخلی مذکور بر عهده هیئت مدیره است.

۲-۱۰ چارچوب کنترل های داخلی

شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک ها مدیریت ریسک و کنترل داخلی را در فرآیند کسب و کار خود یکپارچه نموده است و اجزای چارچوب کنترل داخلی شامل محیط کنترلی، ارزیابی ریسک، فعالیت های کنترلی، اطلاعات و ارتباطات و نظارت را مطابق با مفاد دستورالعمل کنترل داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، طراحی، مستقر و اجرا نموده است. سامانه کنترل داخلی، صرف نظر از نوع طراحی آن، به دلیل محدودیت های ذاتی خود ممکن است نتواند از تحریف ها پیشگیری یا آن ها را کشف کند. با این حال اطمینان معقولی را نسبت به تهیه و ارائه گزارش های مالی به موقع و قابل اتکا فراهم می آورد.

۳-۱۰ ارزیابی کنترل داخلی

هیئت مدیره شرکت، اثربخشی کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی را در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۳ ارزیابی نموده است. در فرآیند ارزیابی مزبور، از معیارهای ذکر شده در فصل دوم دستورالعمل کنترل داخلی سازمان بورس و اوراق بهادار استفاده شده است.

۴-۱۰ اظهار نظر هیئت مدیره

بر اساس ارزیابی های انجام شده، هیئت مدیره معتقد است که کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی شرکت در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۳، اطمینان معقولی از دستیابی به اهداف شرکت می دهد و در نتیجه اثربخش بوده است. شایان ذکر است، عدم توافق با اهمیتی بین کمیته حسابرسی و هیئت مدیره در خصوص کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی وجود ندارد.

گزارش تجزیه و تحلیل ریسک شرکت

۱۱- گزارش تجزیه و تحلیل ریسک شرکت

۱-۱۱ ریسک نوسانات نرخ سود بانکی

تغییرات نرخ سود بانکی بر بخش مالی و اقتصادی شرکت اثرگذار است. اثرات تغییر نرخ سود بانکی بر فعالیت شرکت شامل افزایش و کاهش نرخ بازده مورد انتظار، کاهش و افزایش قیمت‌ها در بازار سهام، میزان جذاب نمودن سایر بازارها و ورود و خروج وجوه از بورس اوراق بهادار و اثرات آن بر ارزش بازار شرکت‌های پذیرفته شده و به تبع آن پرتفوی و خالص ارزش دارایی‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری و ارزش بازار آن و همچنین افزایش هزینه‌های مالی شرکت‌های موجود در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها و متعاقب آن کاهش سود قابل تقسیم و کاهش درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها می‌شود.

۲-۱۱ ریسک نوسان نرخ ارز

به لحاظ ماهیت فعالیت شرکت، بخش عمده درآمدها از محل سود تقسیمی شرکت‌های سرمایه‌پذیر می‌باشد و لذا تغییر نرخ ارز بر بهای تمام شده شرکت‌های وارد کننده مواد اولیه و فروش شرکت‌های صادرکننده محصول و سود شرکت‌هایی که به سبب اجرای طرح‌های توسعه، بدهی ارزی دارند به میزان قابل توجهی اثرگذار است.

۳-۱۱ ریسک مربوط به عوامل بین المللی و یا تغییر مقررات دولتی

تغییرات جهانی قیمت کالاها و خدمات و تغییرات قیمت محصولاتی که مشمول نرخ-گذاری دولتی هستند بر سود و ارزش بازار شرکت‌های موجود در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌های شرکت اثر خواهد داشت و برخی مقررات دولتی از جمله تعرفه‌های صادرات و واردات حائز اهمیت به شمار می‌روند.

۴-۱۱ ریسک نقدینگی

تاخیر در پرداخت سود مصوب تقسیمی شرکت‌های سرمایه‌پذیر و همچنین مشکلات بسته ماندن نماد شرکت‌های پذیرفته در بورس اوراق بهادار و یا عدم نقد شوندگی سریع آنها ممکن است موجب از بین رفتن فرصت‌های سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و یا پروژه‌های سودآور آتی شود.

۱۲- گزارش پایداری

۱-۱۲ عملکرد محیط زیستی

در خصوص عملکرد زیست محیطی، به دلیل ماهیت فعالیت شرکت در ارتباط با عملکرد زیست محیطی مورد خاصی وجود ندارد با این وجود شرکت با آموزش کارکنان و کاهش مصرف مواد مصرفی خصوصا کاغذ و اقدام به جمع آوری جهت بازیافت در حد امکان نقش آفرینی نموده است. در خصوص وضعیت مصرف انرژی، با توجه به اهمیت صرفه جویی در مصرف انرژی واحدهای شرکت نسبت به این امر حساسیت ویژه‌ای دارند و با کنترل مصرف و مقایسه آن با سنوات گذشته نسبت به مدیریت مصرف انرژی اقدامات لازم را انجام می‌دهند.

۲-۱۲ مسئولیت اجتماعی، سلامت، بهداشت و آموزش کارکنان

در خصوص مسئولیت‌های اجتماعی و کمک‌های عام‌المنفعه که شامل همکاری با موسسات خیریه و کمک به رفاه عمومی جامعه می‌باشد به استناد مصوبه مجمع عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ مبلغ ۲۰۵۰۰ میلیون ریال جهت مسئولیت‌های اجتماعی تنفیذ گردیده است که از این بابت در دوره جاری شرکت مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال بابت حمایت از مردم سیل‌زده استان سیستان و بلوچستان پرداخت شده است. همچنین به منظور حمایت از زیان‌دیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه مبلغ ۱ میلیارد ریال به صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پرداخت شده است تا در کنار نهاد بیمه، پاسخگوی جبران خسارت بدنی زیان‌دیدگان باشد. علاوه بر این، مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال برای درمان بیماران سرطانی بابت تهیه دارو و تأمین هزینه بستری پرداخت شده است. همچنین در رابطه با افزایش سطح رفاهی، بهداشتی و آموزشی کارکنان شرکت با انعقاد قرارداد با یکی از شرکت‌های بیمه جهت بیمه تکمیلی کارکنان، اقدام نموده است، همچنین کارکنان واحدهای مختلف سازمان با توجه به نیاز شغلی در دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی شرکت می‌کنند.

۱۳- فعالیت‌های توسعه منابع انسانی

- ۱) برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای کارکنان
- ۲) شرکت در سمینارهای مرتبط به منظور ارتقاء سطح تخصصی کارکنان
- ۳) انتخاب کارکنان از میان فارغ‌التحصیلان ممتاز دانشگاه‌های برتر کشور
- ۴) انتخاب کارکنانی که تجربه کافی و مفید در حوزه مسئولیت داشته باشند

بخش سوم: اهم فعالیت ها و اقدامات انجام شده در سال مالی مورد گزارش و برنامه های آتی شرکت

بخش سوم: اهم فعالیت ها و اقدامات انجام شده در سال مالی مورد گزارش و برنامه های آتی شرکت

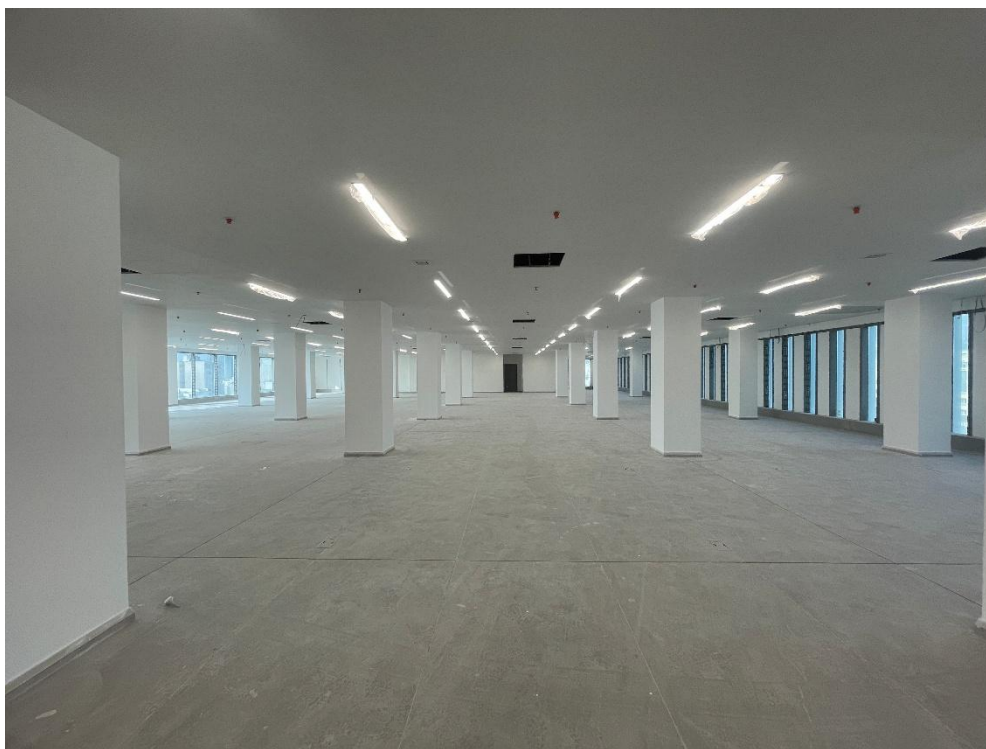
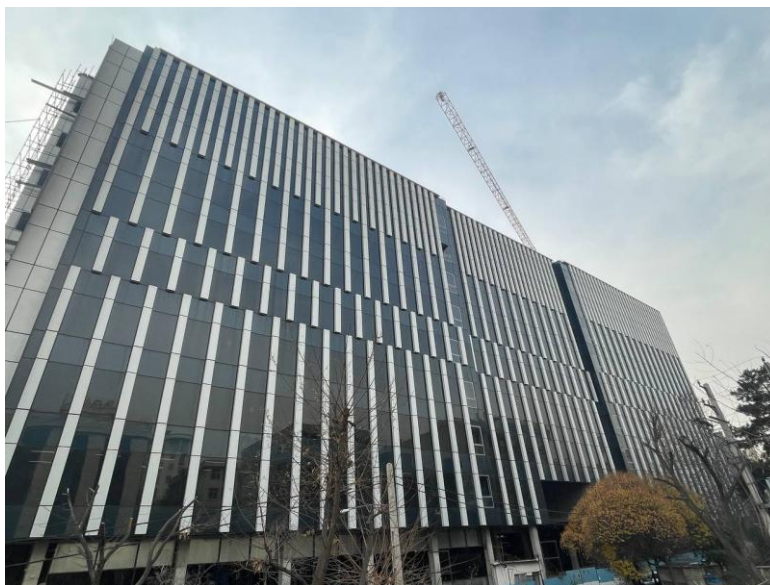

اهم اقدامات انجام شده

۱- اهم اقدامات انجام شده

در این بخش اهم اقدامات انجام شده در سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۳ آورده شده است.

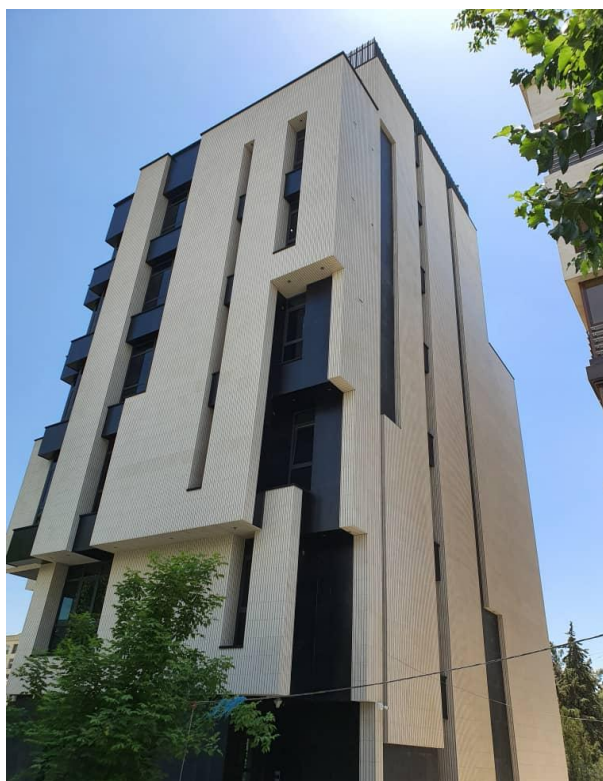
(۱) ادامه روند ساخت پروژه عاطفی توسط شرکت ستاره عمران زمین (پیشرفت فیزیکی عملیات ساخت و ساز پروژه در تاریخ ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳ معادل ۹۱/۳۹٪، که این میزان در انتهای سال مالی گذشته ۵۷/۵٪ بوده است)

(۲) پیگیری جهت اخذ گواهی عدم خلافی و پایان کار پروژه پیروز (در تعهد شرکت ستاره عمران زمین)

اهم اقدامات انجام شده

(۳) پیگیری پرونده های بیمه ای و مالیاتی شرکت و شرکتهای فرعی

(۴) اندازه گیری روزانه عملکرد بازدهی سرمایه گذاری ها، ادامه روند بهینه سازی متدلوژی سرمایه گذاری های بورسی به عنوان مزیت رقابتی و سرمایه دانشی شرکت، شناسایی پیوسته صنایع با مزیت های نسبی جهت سرمایه گذاری؛ نظارت و کنترل مداوم و مستمر کمی و کیفی بر سرمایه گذاری های انجام شده و مدیریت دارایی ها در بخش های مختلف بازار سرمایه و املاک و مستغلات؛ اصلاح مستمر ساختار سبد سهام شرکت و انطباق با صنایع کم ریسک و پر بازده موجود در بورس به منظور کسب بازده بیشتر با حفظ حدود ریسک تعریف شده برای پرتفوی شرکت

(۵) تحقیق و توسعه سامانه های نرم افزاری، الگوریتمی و هوش مصنوعی جهت انجام تحلیل های سرمایه گذاری، پایش مستمر بازارها و اجرای بخشی از معاملات اوراق بهادار

(۶) اندازه گیری و کنترل روزانه سطح ریسک سرمایه گذاری ها با استفاده از شاخص های مختلف ریسک و ارزیابی عملکرد در کنار تحمل ریسک کمتر برای سرمایه گذاری ها به نحوی که معیارهای ریسک (بتا و انحراف معیار بازده)، ارقام پایین تری نسبت به متوسط بازار داشته باشد

(۷) مدیریت دریافت بهینه مطالبات ناشی از سود تقسیمی در مجامع شرکت های سرمایه پذیر

(۸) مشارکت در فعالیت صندوق جسورانه پیشرفت با هدف سرمایه گذاری در شرکتها یا استارت آپ های با پتانسیل رشد بالا و سریع و کمک به رشد اقتصادی، کارآفرینی، اشتغال زایی و توسعه فن آوری در کشور؛ میزان مالکیت شرکت سرمایه گذاری صندوق بازنشتی بانکها ۲۸/۷ درصد (۴۳۱،۰۰۰ سهم) میباشد که مبلغ بهای تمام شده این صندوق ۱۲۹،۵۰۲ میلیون ریال می باشد.

(۹) بهبود مستمر انضباط مالی شرکت و شفافیت و اطلاع رسانی مستمر از عملکرد شرکت و تعامل سازنده با ذینفعان اعم از سهامداران، کارکنان، سازمان و شرکت بورس، بانک ها و حسابرس

(۱۰) برگزاری منظم و مستمر جلسات عادی و فوق العاده هیات مدیره و مشارکت فعال هیات مدیره در کمیته های تخصصی سرمایه گذاری، معاملات و ریسک، حسابرسی داخلی

برنامه های آتی

۲- برنامه های آتی

- ۱) حضور فعال و مستمر به عنوان یک نهاد سرمایه گذاری در بازار سرمایه
- ۲) بهینه سازی مستمر پرتفوی سرمایه گذاری ها
- ۳) کسب بازده بالاتر از شاخص های بورس و ریسک کمتر از متوسط بازار
- ۴) تکمیل، پیاده سازی و به روز رسانی مستمر برنامه راهبردی و آیین نامه های داخلی در راستای رعایت دستورالعمل حاکمیت شرکتی
- ۵) توسعه سامانه های پایشی، نرم افزاری و الگوریتمی
- ۶) تکمیل پروژه عاطفی و اقدام جهت واگذاری آن
- ۷) انجام اقدامات جهت فروش املاک (پیروز و الهیه)

بخش چهارم: پیشنهاد هیأت مدیره

در خاتمه با تشکر از سهامداران محترم به استحضار می رساند کلیه اطلاعات مندرج در این گزارش متکی به دفاتر قانونی و منطبق با واقعیت های موجود در تاریخ ترازنامه بوده و هیأت مدیره با تقدیم این گزارش، در اجرای ماده ۱۱۶ قانون تجارت ضمن تقاضای تصویب صورت های مالی، تقسیم مبلغ ۴۵ ریال به ازای هر سهم را به مجمع عمومی سالیانه صاحبان سهام پیشنهاد می نماید.